

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

15 Φεβρουαρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 29

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5020

Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου και άλλες επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΠΛΟΙΟ - ΣΤΑΤΙΚΟ ΝΑΥΠΗΓΗΜΑ
ΝΗΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 1: Έννοια πλοίου - στατικού ναυπηγήματος

Άρθρο 2: Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 3: Νηολόγηση

Άρθρο 4: Καταχώριση μη νηολογούμενων πλοίων

Άρθρο 5: Νηολόγηση στατικών ναυπηγημάτων

Άρθρο 6: Νηολόγηση ναυπηγούμενου

Άρθρο 7: Τηρούμενα βιβλία

Άρθρο 8: Δημοσιότητα

Άρθρο 9: Ηλεκτρονική τήρηση βιβλίων νηολογίου και υποβολή εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα

Άρθρο 10: Τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙ ΠΛΟΙΟΥ

Άρθρο 11: Κυριότητα ναυπηγούμενου πλοίου

Άρθρο 12: Μεταβίβαση κυριότητας πλοίου

Άρθρο 13: Μεταβίβαση κυριότητας ναυπηγούμενου πλοίου

Άρθρο 14: Κτήση κυριότητας πλοίου με χρησικτησία

Άρθρο 15: Δικαιοπραξίες αιτία θανάτου και δικαστικές αποφάσεις

Άρθρο 16: Εφαρμοστέο δίκαιο επί της κυριότητας στο πλοίο

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΕΠΙ ΠΛΟΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΗΚΕΣ

Άρθρο 17: Εμπράγματη ασφάλεια σε πλοίο

Άρθρο 18: Απλή και προτιμώμενη ναυτική υποθήκη

Άρθρο 19: Υποθήκευση σε ιδανικό μέρος και σε επικαρπία - Υποθήκευση επί συμπλοιοκτησίας

Άρθρο 20: Τίτλος κτήσης

Άρθρο 21: Τίτλος απλής ναυτικής υποθήκης

Άρθρο 22: Τίτλος προτιμώμενης ναυτικής υποθήκης

Άρθρο 23: Χρόνος σύστασης ναυτικής υποθήκης

Άρθρο 24: Υποθηκική τάξη

Άρθρο 25: Χρήση ενυπόθηκου πλοίου

Άρθρο 26: Δικαιώματα προτιμώμενου ενυπόθηκου δανειστή

Άρθρο 27: Ανάληψη και παύση εκμετάλλευσης

Άρθρο 28: Έκταση εκμετάλλευσης

Άρθρο 29: Καταλογισμός προσόδων - Υποχρέωση λογοδοσίας

Άρθρο 30: Εξόφληση απαίτησης

Άρθρο 31: Δικαίωμα αναγκαστικής εκτέλεσης

Άρθρο 32: Δικαιώματα προηγούμενων κατά τάξη δανειστών

Άρθρο 33: Ασφάλιση ενυπόθηκου πλοίου από δανειστή

Άρθρο 34: Ακυρότητα εγγραφής υποθήκης

Άρθρο 35: Υποχρεωτική ανάκληση υποθήκης σε πτώχευση

Άρθρο 36: Μετανηολόγηση - Μετονομασία ενυπόθηκου πλοίου

Άρθρο 37: Ακυρότητα εκποίησης πλοίου

Άρθρο 38: Διατήρηση υποθήκης

Άρθρο 39: Επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων

Άρθρο 40: Ανάλογη εφαρμογή

Άρθρο 41: Περαιτέρω σύσταση προτιμώμενης υποθήκης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΝΑΥΤΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ

Άρθρο 42: Προνομιούχες απαιτήσεις

Άρθρο 43: Κατάταξη προνομιούχων απαιτήσεων

Άρθρο 44: Απόσβεση προνομίου λόγω συμβατικής εκποίησης πλοίου

Άρθρο 45: Απόσβεση προνομίου με τον πλειστηριασμό πλοίου

Άρθρο 46: Προνόμιο επί του ασφαλισματος

Άρθρο 47: Εφαρμοστέο δίκαιο

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΠΛΟΙΟΚΤΗΣΙΑ

Άρθρο 48: Έννοια πλοιοκτήτη

Άρθρο 49: Ευθύνη πλοιοκτήτη

Άρθρο 50: Ευθύνη επί μεταβίβασης κυριότητας πλοίου από τον πλοιοκτήτη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΥΜΠΛΟΙΟΚΤΗΣΙΑ

Άρθρο 51: Έννοια και χαρακτηριστικά συμπλοιοκτησίας
 Άρθρο 52: Σχέσεις των συμπλοιοκτητών - Συμμετοχή στις δαπάνες

Άρθρο 53: Διαχείριση και εκπροσώπηση της συμπλοιοκτησίας - Υποχρέωση λογοδοσίας

Άρθρο 54: Ευθύνη συμπλοιοκτητών

Άρθρο 55: Μεταβίβαση πλοίου ή μερίδας - Αποτελέσματα

Άρθρο 56: Εκποίηση πλοίου με άδεια του δικαστηρίου

Άρθρο 57: Έξοδος συμπλοιοκτήτη

Άρθρο 58: Συντρέχουσα δικαιοδοσία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΦΟΠΛΙΣΜΟΣ

Άρθρο 59: Έννοια εφοπλιστή

Άρθρο 60: Δημοσιότητα εφοπλισμού

Άρθρο 61: Διορισμός πλοιάρχου

Άρθρο 62: Ευθύνη εφοπλιστή

Άρθρο 63: Ευθύνη του κυρίου του πλοίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

Άρθρο 64: Έννοια διαχείρισης πλοίου

Άρθρο 65: Ευθύνη διαχειριστή πλοίου

Άρθρο 66: Έννοια ναυτικού πράκτορα - Σύμβαση ναυτικής πρακτορείας

Άρθρο 67: Αξιώσεις ναυτικού πράκτορα - Ευθύνη

Άρθρο 68: Αντιπροσωπευτική εξουσία ναυτικού πράκτορα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΥΘΥΝΗΣ

Άρθρο 69: Ευθύνη για ζημιές ρύπανσης από πετρέλαιο

Άρθρο 70: Ευθύνη για ζημιές ρύπανσης από πετρέλαιο κίνησης

Άρθρο 71: Ευθύνη για ζημιές από τη μεταφορά επικίνδυνων και επιβλαβών ουσιών

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΝΑΥΛΩΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΟΡΙΣΜΟΣ - ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 72: Έννοια

Άρθρο 73: Δικαιοπρακτική αυτονομία

Άρθρο 74: Κατάρτιση της σύμβασης ναύλωσης

Άρθρο 75: Ερμηνεία της σύμβασης ναύλωσης

Άρθρο 76: Υποναύλωση

Άρθρο 77: Είδη ναύλωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΝΑΥΛΩΤΗ

Άρθρο 78: Υποχρέωση παράδοσης του πλοίου

Άρθρο 79: Υποχρέωση αξιοπλοΐας

Άρθρο 80: Ετοιμότητα προς φόρτωση

Άρθρο 81: Έκδοση φορτωτικής

Άρθρο 82: Απαγόρευση φόρτωσης επί του καταστρώματος

Άρθρο 83: Απαγόρευση μεταφόρτωσης

Άρθρο 84: Υποχρέωση παράδοσης του φορτίου

Άρθρο 85: Ευθύνη εκναυλωτή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΝΑΥΛΩΤΗ

Άρθρο 86: Υποχρέωση καταβολής ναύλου - Ικανοποίηση εκναυλωτή

Άρθρο 87: Απαγόρευση φόρτωσης επικίνδυνου φορτίου

Άρθρο 88: Υποχρέωση υπόδειξης ασφαλούς λιμένα

Άρθρο 89: Φόρτωση - στοιβασία - εκφόρτωση

Άρθρο 90: Ζημία από τη συμμόρφωση στις οδηγίες του ναυλωτή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ

Άρθρο 91: Ανυπαίτια αδυναμία παροχής

Άρθρο 92: Καταγγελία της σύμβασης ναύλωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟ

Άρθρο 93: Ναύλωση κατά χρόνο - Έννοια

Άρθρο 94: Εκτέλεση πλόων

Άρθρο 95: Καταβολή ναύλου

Άρθρο 96: Εφοδιασμός πλοίου

Άρθρο 97: Λοιπές δαπάνες

Άρθρο 98: Επαναπαράδοση του πλοίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΑΞΙΔΙ

Άρθρο 99: Ναύλωση κατά ταξίδι - Έννοια

Άρθρο 100: Ετοιμότητα προς φόρτωση

Άρθρο 101: Εφοδιασμός του πλοίου

Άρθρο 102: Εκτέλεση πλόων

Άρθρο 103: Αναμονή -Υπεραναμονή

Άρθρο 104: Λοιπές δαπάνες

Άρθρο 105: Καταβολή ναύλου

Άρθρο 106: Υποχρεώσεις ναυλωτή που αφορούν το φορτίο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ ΓΥΜΝΟΥ ΠΛΟΙΟΥ

Άρθρο 107: Ναύλωση γυμνού πλοίου - Έννοια

Άρθρο 108: Υποχρεώσεις

Άρθρο 109: Ευθύνη

Άρθρο 110: Ναύλος - Εξαγορά

Άρθρο 111: Υποναύλωση

Άρθρο 112: Απαγόρευση εκποίησης - υποθήκευσης

Άρθρο 113: Ανέλκυση ναυαγίου

Άρθρο 114: Προστασία από τρίτους

Άρθρο 115: Χρηματοδοτική μίσθωση με ναύλωση γυμνού πλοίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 116: Χαρακτηριστικά - Εφαρμογή

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ: ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 117: Έννοια θαλάσσιας μεταφοράς - θαλάσσιου μεταφορέα

Άρθρο 118: Εφαρμοστέοι κανόνες

Άρθρο 119: Κανόνες αναγκαστικού δικαίου

Άρθρο 120: Χρονικό πεδίο εφαρμογής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 121: Θαλάσσια φορτωτική - Έννοια - Χαρακτηριστικά

Άρθρο 122: Έκδοση φορτωτικής

Άρθρο 123: Δικαιούχος φορτωτικής

Άρθρο 124: Περιεχόμενο φορτωτικής

Άρθρο 125: Ηλεκτρονική φορτωτική

Άρθρο 126: Μεταβίβαση φορτωτικής

Άρθρο 127: Δελτίο Θαλάσσιας Μεταφοράς

Άρθρο 128: Διαφορτωτική - Διαδοχική θαλάσσια μεταφορά

Άρθρο 129: Φορτωτική συνδυασμένης μεταφοράς

Άρθρο 130: Ρήτρες παρέκτασης δικαιοδοσίας

Άρθρο 131: Ρήτρες ναυλοσυμφώνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Άρθρο 132: Εφαρμοστέοι κανόνες
 Άρθρο 133: Ευθύνη από καθυστέρηση
 Άρθρο 134: Ευθύνη πραγματικού μεταφορέα
 Άρθρο 135: Μεταφορά στο κατάστρωμα - Εμπορευματοκιβώτια

Άρθρο 136: Ρήτρες για τα ακραία στάδια μεταφοράς
 Άρθρο 137: Ειδικές κατηγορίες εμπορευμάτων

Άρθρο 138: Ατομικός περιορισμός ευθύνης
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΦΟΡΤΩΤΗ

Άρθρο 139: Υποχρέωση καταβολής του ναύλου
 Άρθρο 140: Δικαιώματα του μεταφορέα επί μη καταβολής του ναύλου

Άρθρο 141: Υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων προς φόρτωση

Άρθρο 142: Υποχρέωση παράδοσης εγγράφων και παροχής πληροφοριών

Άρθρο 143: Ευθύνη του φορτωτή
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Άρθρο 144: Υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων
 Άρθρο 145: Εμφάνιση περισσότερων παραληπτών

Άρθρο 146: Μη εμφάνιση παραλήπτη - άρνηση παραλαβής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΕ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΣΚΕΛΟΣ

Άρθρο 147: Σύμβαση συνδυασμένης μεταφοράς με θαλάσσιο σκέλος

Άρθρο 148: Ευθύνη του μεταφορέα
 Άρθρο 149: Επιφύλαξη εφαρμογής άλλων διατάξεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 150: Σύμβαση παραγγελίας - Παραγγελιοδόχος θαλάσσιας μεταφοράς

Άρθρο 151: Παραγγελιοδόχος συνδυασμένης μεταφοράς με θαλάσσιο σκέλος

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ: ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΝΝΟΙΑ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 152: Έννοια θαλάσσιας μεταφοράς επιβάτη
 Άρθρο 153: Εφαρμοστέοι κανόνες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Άρθρο 154: Υποχρεώσεις του μεταφορέα
 Άρθρο 155: Ευθύνη του μεταφορέα

Άρθρο 156: Περίοδος ευθύνης του μεταφορέα
 Άρθρο 157: Ρήτρες περιορισμού ευθύνης του μεταφορέα

Άρθρο 158: Ατομικός και συνολικός περιορισμός της ευθύνης

Άρθρο 159: Υποχρεωτική ασφάλιση του πραγματικού μεταφορέα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΒΑΤΗ

Άρθρο 160: Εισιτήριο
 Άρθρο 161: Έγκαιρη επιβίβαση

Άρθρο 162: Όροι υπαναχώρησης επιβάτη
 Άρθρο 163: Δήλωση περί απώλειας ή φθοράς αποσκευών

Άρθρο 164: Σχέση με ναύλωση
 ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ: ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 165: Εφαρμοστέοι κανόνες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΥΜΒΑΣΗ ΝΑΥΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 166: Κατάρτιση σύμβασης ναυτολόγησης
 Άρθρο 167: Μορφές σύμβασης ναυτολόγησης

Άρθρο 168: Περιεχόμενο της σύμβασης ναυτολόγησης
 Άρθρο 169: Προσύμφωνο ναυτολόγησης

Άρθρο 170: Σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου χρόνου
 Άρθρο 171: Σύμβαση ναυτολόγησης κατά ταξίδι

Άρθρο 172: Σύμβαση ναυτολόγησης αορίστου χρόνου
 Άρθρο 173: Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με συμφωνία

Άρθρο 174: Αυτοδίκαιη λύση της σύμβασης ναυτολόγησης

Άρθρο 175: Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με άτακτη καταγγελία από τον πλοιοκτήτη

Άρθρο 176: Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με τακτική καταγγελία από τον πλοιοκτήτη

Άρθρο 177: Άτακτη καταγγελία της σύμβασης ναυτολόγησης από τον ναυτικό

Άρθρο 178: Τακτική καταγγελία της σύμβασης ναυτολόγησης από τον ναυτικό

Άρθρο 179: Σύμβαση ναυτολόγησης και ομηρία του ναυτικού

Άρθρο 180: Αποζημίωση του ναυτικού λόγω λύσης της σύμβασης ναυτολόγησης

Άρθρο 181: Αστική ευθύνη του αντιπροσώπου του πλοιοκτήτη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Άρθρο 182: Προκαταβολή μισθού
 Άρθρο 183: Υπολογισμός του μισθού του ναυτικού

Άρθρο 184: Μισθός σε περίπτωση απώλειας του πλοίου - Αποζημίωση του ναυτικού για απώλεια των αντικειμένων του

Άρθρο 185: Δικαίωμα αδείας
 Άρθρο 186: Δικαιώματα του ναυτικού σε περίπτωση ασθένειας και ατυχήματος

Άρθρο 187: Δικαίωμα παλιννόστησης
 Άρθρο 188: Κόστος παλιννόστησης

Άρθρο 189: Σύνομη εκτέλεση των καθηκόντων του ναυτικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

Άρθρο 190: Ευθύνη πλοίαρχου
 Άρθρο 191: Υποχρέωση για τη φύλαξη ναυτιλιακών εγγράφων

Άρθρο 192: Αποτροπή επικείμενου κινδύνου από τον πλοίαρχο

Άρθρο 193: Ανάθεση από τον πλοίαρχο πρόσθετων καθηκόντων σε ναυτικό

Άρθρο 194: Απαγόρευση φόρτωσης εμπορευμάτων για ίδιο λογαριασμό

Άρθρο 195: Ενεργητική και παθητική αντιπροσώπευση

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ: ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΡΩΓΗ - ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ - ΚΟΙΝΗ ΑΒΑΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΡΩΓΗ

Άρθρο 196: Εφαρμοστέοι κανόνες
 Άρθρο 197: Κατανομή της αμοιβής

Άρθρο 198: Δικονομικές διατάξεις
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ

Άρθρο 199: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 200: Διεθνής δικαιοδοσία
 Άρθρο 201: Νόμιμος λόγος ευθύνης
 Άρθρο 202: Υποκείμενο της ευθύνης
 Άρθρο 203: Μέτρο της ευθύνης
 Άρθρο 204: Δικαιούχος της αποζημίωσης
 Άρθρο 205: Έκταση της αποζημίωσης
 Άρθρο 206: Λόγοι απαλλαγής
 Άρθρο 207: Δικαίωμα αναγωγής
 Άρθρο 208: Βάρος απόδειξης
 Άρθρο 209: Εκπροσώπηση των δικαιούχων
 Άρθρο 210: Υποχρεώσεις του πλοιάρχου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΟΙΝΗ ΑΒΑΡΙΑ
 Άρθρο 211: Κοινή αβάρια - Ορισμός
 Άρθρο 212: Εφαρμογή διατάξεων
 Άρθρο 213: Κοινή ναυτική αποστολή
 Άρθρο 214: Υπολογιζόμενες απώλειες, ζημιές ή δαπάνες
 Άρθρο 215: Δικαιώματα προς συνεισφορά
 Άρθρο 216: Αποδεικτικά στοιχεία
 Άρθρο 217: Συμπληρωματικές δαπάνες
 Άρθρο 218: Διακανονισμός κοινής αβαρίας
 Άρθρο 219: Δήλωση για διενέργεια κοινής αβαρίας
 Άρθρο 220: Τόπος διακανονισμού της κοινής αβαρίας
 Άρθρο 221: Λοιπές εφαρμοστέες διατάξεις
 ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ: ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 222: Εφαρμοστέες διατάξεις
 Άρθρο 223: Δικαιούχοι περιορισμού
 Άρθρο 224: Μη αποδοχή ευθύνης
 Άρθρο 225: Διαχρονικό δίκαιο
 Άρθρο 226: Εφαρμοζόμενα όρια
 Άρθρο 227: Περιορισμός ευθύνης για ζημιές από στατικά ναυπηγήματα
 Άρθρο 228: Εμπλεκόμενα πλοία
 Άρθρο 229: Τροποποιήσεις ορίων περιορισμού
 Άρθρο 230: Επενέργεια κεφαλαίου περιορισμού
 Άρθρο 231: Έκπτωση από το δικαίωμα περιορισμού
 Άρθρο 232: Αδρανοποίηση ναυτικών προνομίων
 Άρθρο 233: Τόκος και δικαστικές δαπάνες
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
 Άρθρο 234: Περιορισμός ευθύνης χωρίς σύσταση κεφαλαίου
 Άρθρο 235: Δήλωση περί σύστασης κεφαλαίου
 Άρθρο 236: Περιεχόμενο δήλωσης
 Άρθρο 237: Σύσταση κεφαλαίου
 Άρθρο 238: Διορισμός εισηγητή και εκκαθαριστή
 Άρθρο 239: Έλεγχος των τυπικών προϋποθέσεων περιορισμού
 Άρθρο 240: Αμφισβήτηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων περιορισμού
 Άρθρο 241: Αποτελέσματα
 Άρθρο 242: Χρόνος επέλευσης των αποτελεσμάτων
 Άρθρο 243: Διαδικασία αναγγελίας απαιτήσεων
 Άρθρο 244: Έλεγχος των αναγγελθεισών απαιτήσεων
 Άρθρο 245: Άσκηση ανακοπών
 Άρθρο 246: Οριστικός πίνακας
 Άρθρο 247: Διανομή κεφαλαίου
 Άρθρο 248: Πέρασ διαδικασίας περιορισμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΡΥΠΑΝΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ
 Άρθρο 249: Ικανότητα παράστασης και εκπροσώπησης του Διεθνούς Κεφαλαίου
 Άρθρο 250: Αρμοδιότητα
 Άρθρο 251: Αγωγή κατά του Διεθνούς Κεφαλαίου
 ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ: ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 Άρθρο 252: Εφαρμοζόμενες διατάξεις
 Άρθρο 253: Αντικείμενο της θαλάσσιας ασφάλισης
 Άρθρο 254: Περιεχόμενο του ασφαλιστηρίου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 Άρθρο 255: Θαλάσσια ασφάλιση πλοίου ορισμένου χρόνου
 Άρθρο 256: Θαλάσσια ασφάλιση πλοίου κατά ταξίδι
 Άρθρο 257: Θαλάσσια ασφάλιση φορτίου
 Άρθρο 258: Διαδοχή στην ασφαλιστική σχέση
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 Άρθρο 259: Καθολικότητα των ασφαλισμένων κινδύνων
 Άρθρο 260: Εξαίρεση των πολεμικών κινδύνων από την κάλυψη
 Άρθρο 261: Ασφάλιστρο
 Άρθρο 262: Ευθύνη του ασφαλιστή φορτίου σε περίπτωση μεταφόρτωσης
 Άρθρο 263: Επίταση του κινδύνου
 Άρθρο 264: Πραγματοποίηση του κινδύνου
 Άρθρο 265: Υπολογισμός του ασφαλίματος
 Άρθρο 266: Νομιμοποίηση στη θαλάσσια ασφάλιση φορτίου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ
 Άρθρο 267: Δικαίωμα εγκατάλειψης
 Άρθρο 268: Περιπτώσεις εγκατάλειψης
 Άρθρο 269: Άσκηση του δικαιώματος εγκατάλειψης
 Άρθρο 270: Αποτελέσματα της εγκατάλειψης
 Άρθρο 271: Αποποίηση κυριότητας από τον ασφαλιστή
 ΜΕΡΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟ: ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ
 Άρθρο 272: Εφαρμοζόμενες διατάξεις στη συντηρητική κατάσχεση
 Άρθρο 273: Κακόπιστη ακινητοποίηση πλοίου
 Άρθρο 274: Εφαρμοζόμενες διατάξεις στην αναγκαστική κατάσχεση
 Άρθρο 275: Αναγκαστική κατάσχεση επί πλοίων
 Άρθρο 276: Απαγόρευση διάθεσης ή επιβάρυνσης κατασχεθέντος πλοίου
 Άρθρο 277: Περισσότερες αναγκαστικές κατασχέσεις
 Άρθρο 278: Αναγκαστική κατάσχεση ελληνικού πλοίου στην αλλοδαπή
 Άρθρο 279: Δικαστική κατακύρωση πλοίου
 ΜΕΡΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟ: ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΣ
 Άρθρο 280: Εφαρμοζόμενες διατάξεις
 Άρθρο 281: Ενιαύσια παραγραφή
 Άρθρο 282: Διετής παραγραφή
 Άρθρο 283: Απόσβεση δικαιώματος αποζημίωσης από ρύπανση από πετρέλαιο

Άρθρο 284: Έναρξη της παραγραφής
 Άρθρο 285: Διακοπή και αναστολή της παραγραφής
 Άρθρο 286: Παράταση του χρόνου παραγραφής
 Άρθρο 287: Βάση αξιώσεων
 ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ: ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 288: Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 289: Τελική διάταξη για τον χαρακτηρισμό κινητών πραγμάτων στο πλαίσιο συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 1 ν. 1665/1986
 Άρθρο 290: Μεταβατική διάταξη - Περιορισμός ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες
 Άρθρο 291: Μεταβατική διάταξη εφαρμογής άρθρου 4
 Άρθρο 292: Καταργούμενες διατάξεις
 Άρθρο 293: Έναρξη ισχύος
 ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 Άρθρο 294: Δρομολόγηση πλοίου σε γραμμές για την εξυπηρέτηση περιοχών στις οποίες έχουν ληφθεί μέτρα κρατικής αρωγής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 9 ν. 4948/2022
 Άρθρο 295: Μη κάλυψη του απαιτούμενου αριθμού του Εκπαιδευτικού Προσωπικού στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού μετά τη διενέργεια δυο συνεχών προκηρύξεων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 14 ν. 2638/1998
 Άρθρο 296: Υπερωριακή απασχόληση εκπαιδευτικού προσωπικού σε περίπτωση μη πλήρωσης του συνόλου των οργανικών θέσεων επιστημονικού προσωπικού - Αντικατάσταση περ. 6 παρ. Γ άρθρου 15 ν. 2638/1998
 Άρθρο 297: Έδρα Σχολής Δοκίμων Λιμενοφυλάκων εκπαιδευτικών σειρών 2023 - 2024 και 2024-2025 - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 116 ν. 4623/2019
 Άρθρο 298: Διδακτικό - εκπαιδευτικό προσωπικό εκπαιδευτικών σειρών 2022-2023 έως και 2025-2026 Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής
 Άρθρο 299: Απονομή τιμητικού βαθμού σε Λιμενοφύλακες που απεβίωσαν στην ενεργό υπηρεσία και κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας
 Άρθρο 300: Ρύθμιση θεμάτων υγειονομικής περίθαλψης των στελεχών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που τελούν σε άδεια άνευ αποδοχών
 Άρθρο 301: Σύσταση Ειδικής Υγειονομικής Επιτροπής με σκοπό τη χορήγηση επιδόματος γυαλιών ματιών στα στελέχη Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής
 Άρθρο 302: Κατασκευές εντός περιοχών δικαιοδοσίας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4504/2017
 Άρθρο 303: Δαπάνες δημοπράτησης έργων σε ζώνη λιμένα - Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 18 ν. 2971/2001
 Άρθρο 304: Δαπάνες μισθοδοσίας έκτακτου ναυτικού προσωπικού για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2022 έως και 22 Φεβρουαρίου 2022
 Άρθρο 305: Διόρθωση σφάλματος για την κατάργηση του Ινστιτούτου Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 86 ν. 4926/2022
 Άρθρο 306: Δυνατότητα παράτασης του χρονικού διαστήματος της παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4926/2022 -

Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 70 ν. 4926/2022

Άρθρο 307: Χαρακτηρισμός πλοίων, πέραν των πλοίων αναψυχής, ως παραδοσιακών - Εξουσιοδοτική διάταξη
 Άρθρο 308: Σύσταση μητρώου κατασκευαστών, συντηρητών, επισκευαστών ξύλινων παραδοσιακών σκαφών - Εξουσιοδοτική διάταξη

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 309: Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΛΟΙΟ - ΣΤΑΤΙΚΟ ΝΑΥΠΗΓΗΜΑ - ΝΗΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 1

Έννοια πλοίου - στατικού ναυπηγήματος

1. Κατά την έννοια του παρόντος, πλοίο είναι κάθε πλωτή κατασκευή, ικανή να κινείται αυτοδύναμα στη θάλασσα για εκτέλεση ναυσιπλοΐας.

2. Στατικό ναυπηγήμα είναι κάθε κατασκευή που επιπλέει στη θάλασσα και προορίζεται να χρησιμοποιείται για παραγωγή έργου ή παροχή υπηρεσίας συνήθως σε σταθερή θέση.

Άρθρο 2

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

1. Τα Κεφάλαια Δ' και Ε' του Μέρους Τρίτου, τα Μέρη Τέταρτο, Πέμπτο, Έκτο, το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Όγδοου και το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Ένατου δεν εφαρμόζονται σε στατικά ναυπηγήματα. Το Έβδομο Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε στατικά ναυπηγήματα, εφόσον έχει συναφθεί σύμβαση ναυτολόγησης.

2. Τα Μέρη Πρώτο έως και Έβδομο, το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Όγδοου, το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Ένατου και τα Μέρη Δέκατο και Ενδέκατο δεν εφαρμόζονται στα πλοία και στατικά ναυπηγήματα κρατικής ιδιοκτησίας ή εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την άμεση εξυπηρέτηση δημόσιων μη εμπορικών σκοπών.

Άρθρο 3

Νηολόγηση

1. Πλοίο καθαρής χωρητικότητας ίσης ή ανώτερης των δέκα (10) κόρων, ως προς το οποίο πληρούνται οι ουσιαστικές προϋποθέσεις κτήσης της ελληνικής εθνικότητας, εγγράφεται στο νηολόγιο του κράτους, με αίτηση του κυρίου αυτού. Από και δια της εγγραφής, το νηολογημένο πλοίο αναγνωρίζεται ως ελληνικό.

2. Η πράξη της νηολόγησης αναγράφει το όνομα και την ιθαγένεια του κυρίου του πλοίου, τον τίτλο κτήσης κυριότητας, τον διορισμό αντικλήτου που κατοικεί στην ημεδαπή, το όνομα του πλοίου, το διεθνές διακριτικό σήμα, τον αριθμό του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ), τα στοιχεία τεχνικής ταυτοποίησης του πλοίου, όπως αυτά προκύπτουν από επίσημο πιστοποιητικό καταμέτρησης, το είδος της κινητήριας δύναμης και, αν πρόκειται για μηχανοκίνητο πλοίο, τη δύναμη μηχανής. Επικυρωμένο αντίγραφο του τίτλου

της κυριότητας, νόμιμα θεωρημένο σε περίπτωση που ο τίτλος καταρτίσθηκε στην αλλοδαπή, κατατίθεται από τον κύριο του πλοίου και τηρείται από την αρμόδια λιμενική αρχή.

3. Η πράξη της νηολόγησης χρονολογείται και υπογράφεται από τον νηολόγο. Με βάση την πράξη νηολόγησης, εκδίδεται το έγγραφο εθνικότητας του πλοίου.

4. Εγγράφονται, κατ' εξαίρεση, στο νηολόγιο του κράτους και πλοία καθαρής χωρητικότητας κάτω των δέκα (10) κόρων, εφόσον δρομολογούνται βάσει του Κώδικα Θαλασσίων ενδομεταφορών και δικαιωμάτων επιβατών (ν. 4948/2022, Α' 125) ή εφόσον η εκμετάλλευσή τους προϋποθέτει την έκδοση εγγράφου εθνικότητας. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ορίζονται και άλλες κατηγορίες πλοίων κάτω των δέκα (10) κόρων που υπόκεινται κατ' εξαίρεση σε νηολόγηση.

5. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων διμερών διεθνών συνθηκών, ο κύριος νηολογούμενου πλοίου προσκομίζει, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη νηολόγηση, πιστοποιητικό διαγραφής από την αρμόδια αρχή του κράτους στο νηολόγιο του οποίου το πλοίο ήταν προηγουμένως εγγεγραμμένο, εφόσον η έκδοση του πιστοποιητικού διαγραφής προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους αυτού. Η ισχύς της πράξης νηολόγησης δεν θίγεται από τη μη προσκόμιση πιστοποιητικού διαγραφής.

Άρθρο 4

Καταχώριση μη νηολογούμενων πλοίων

Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 3, τα πλοία καθαρής χωρητικότητας κάτω των δέκα (10) κόρων καταχωρίζονται, κατά κατηγορίες, σε ειδικό δημόσιο βιβλίο μικρών πλοίων.

Άρθρο 5

Νηολόγηση στατικών ναυπηγημάτων

1. Σε νηολόγιο που τηρείται στις αρμόδιες λιμενικές αρχές καταχωρίζονται τα στατικά ναυπηγήματα ανεξαρτήτως ολικής χωρητικότητας ή εκτοπίσματος.

2. Σε ειδικό νηολόγιο που τηρείται στο Κεντρικό Λιμεναρχείο Πειραιά καταχωρίζονται στατικά ναυπηγήματα ανεξαρτήτως χωρητικότητας ή εκτοπίσματος που προορίζονται για εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένης της διύλισης και αποθήκευσης αυτών, ή παραλαβής, προσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησης φυσικού αερίου.

3. Η παρ. 2 του άρθρου 3 εφαρμόζεται αναλόγως και επί στατικών ναυπηγημάτων. Με βάση την πράξη νηολόγησης, εκδίδεται το έγγραφο εθνικότητας του στατικού ναυπηγήματος.

Άρθρο 6

Νηολόγηση ναυπηγούμενου

1. Στο νηολόγιο του κράτους μπορεί να νηολογηθεί πλοίο που ναυπηγείται ή πρόκειται να ναυπηγηθεί.

2. Για τη νηολόγηση πλοίου ως ναυπηγούμενου υποβάλλεται στην τηρούσα το νηολόγιο αρχή σύμβαση ναυ-

πήγησης ή γραπτή δήλωση ναυπηγού ότι πρόκειται να κατασκευάσει ή κατασκευάζει πλοίο για λογαριασμό του.

3. Η πράξη της νηολόγησης αναγράφει το ναυπηγείο και τον τόπο ναυπήγησης, το όνομα και την ιθαγένεια του προσώπου για λογαριασμό του οποίου ναυπηγείται το πλοίο, διορισμό αντικλήτου που κατοικεί στην Ελλάδα, την ύλη από την οποία κατασκευάζεται το πλοίο, το όνομα ή άλλο διακριτικό γνώρισμά του, τα στοιχεία τεχνικής ταυτοποίησής του, το είδος της κινητήριας δύναμης, και αν πρόκειται για μηχανοκίνητο πλοίο, το είδος και τη δύναμη της μηχανής.

4. Τα πλοία του άρθρου 4 δεν εγγράφονται στο ειδικό δημόσιο βιβλίο, όσο τελούν υπό ναυπήγηση.

Άρθρο 7

Τηρούμενα βιβλία

1. Η αρμόδια για το νηολόγιο αρχή τηρεί υποθηκολόγιο και βιβλίο κατασχέσεων για τα πλοία και τα στατικά ναυπηγήματα. Τηρεί, επίσης, χωριστό βιβλίο κατασχέσεων αλλοδαπών πλοίων.

2. Οι διατάξεις που αφορούν στην τήρηση των νηολογίων, υποθηκολογίων και βιβλίων κατασχέσεων ελληνικών πλοίων εφαρμόζονται και στα νηολόγια, υποθηκολόγια και βιβλία κατασχέσεων των στατικών ναυπηγημάτων.

Άρθρο 8

Δημοσιότητα

1. Σε δημοσιότητα με καταχώριση στα οικεία βιβλία υποβάλλονται οι εξής πράξεις και στοιχεία:

(α) τίτλοι κτήσης κυριότητας πλοίου και στατικού ναυπηγήματος,

(β) οι δικαιοπραξίες και δικαστικές αποφάσεις που προβλέπονται στα άρθρα 14 και 15,

(γ) ναυτικές υποθήκες επί πλοίων και στατικών ναυπηγημάτων και εξαλείψεις αυτών,

(δ) συντηρητική κατάσχεση, δικαστική μεσεγγύηση και λοιπά συντηρητικά μέτρα, προσωρινές απαγορεύσεις απόπλου και λοιπές προσωρινές διαταγές, καθώς και η άρση αυτών,

(ε) αναγκαστικές κατασχέσεις επί πλοίων και στατικών ναυπηγημάτων,

(στ) διεκδικητικές αγωγές επί πλοίων και στατικών ναυπηγημάτων, οι οποίες καταχωρίζονται στη μερίδα του πλοίου ή στατικού ναυπηγήματος στο νηολόγιο,

(ζ) δηλώσεις εφοπλισμού και δηλώσεις ανάληψης εκμετάλλευσης από προτιμώμενο ενυπόθηκο δανειστή,

(η) πράξεις σύστασης συμπλοιοκτησίας και διορισμού, παραίτησης και ανάκλησης διαχειριστή αυτής,

(θ) δήλωση εγκατάλειψης πλοίου από τον πλοιοκτήτη, δήλωση αμφισβήτησης της εγκατάλειψης από τον ασφαλιστή και η τελεσίδικη δικαστική απόφαση που εκδίδεται επ' αυτών,

(ι) απορριπτικές εκθέσεις επί αιτούμενων πράξεων ή εγγράφων,

(ια) έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα στοιχεία του διορισθέντος διαχειριστή αφερεγγυότητας και δήλωση για το αν πρόκειται για κύρια ή δευτερεύουσα διαδικασία.

2. Οι υποθήκες, οι διεκδικητικές αγωγές, καθώς και οι συντηρητικές και αναγκαστικές κατασχέσεις επί πλοίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 καταχωρίζονται στο ειδικό δημόσιο βιβλίο του εν λόγω άρθρου.

Άρθρο 9 **Ηλεκτρονική τήρηση βιβλίων νηολογίου**

και υποβολή εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα

1. Η τήρηση των βιβλίων, σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 8, καθώς και κάθε πράξη ή εγγραφή σε αυτά, μπορεί να γίνεται, εν όλω ή εν μέρει, με ηλεκτρονικά μέσα.

2. Τα υποβαλλόμενα στην τηρούσα το νηολόγιο και τα λοιπά βιβλία αρχή έγγραφα κάθε φύσης είναι δυνατόν να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή. Το έγγραφο που έχει υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από την αρμόδια αρχή ηλεκτρονική απόδειξη, που φέρει προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή.

3. Η ανωτέρω αρχή μπορεί να χορηγεί σε ψηφιακή μορφή, στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, κάθε είδους πιστοποιητικά, βεβαιώσεις ή άλλα έγγραφα σχετικά με τις καταχωρίσεις στα οικεία βιβλία. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα και πιστοποιητικά έχουν την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 14 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

4. Τα έγγραφα εθνικότητας πλοίου και στατικού ναυπηγήματος μπορούν επίσης να εκδίδονται με τη μορφή ηλεκτρονικού αρχείου.

Άρθρο 10 **Τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου**

1. Η αρμόδια για το νηολόγιο και τα λοιπά βιβλία αρχή μπορεί να τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο σχετικών εγγράφων που κατατίθενται, των εκθέσεων κατάθεσης και κάθε άλλου συναφούς ηλεκτρονικού εγγράφου που σχετίζεται με συγκεκριμένη πράξη ή εγγραφή.

2. Τα τηρούμενα ηλεκτρονικά αρχεία πρέπει να πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις ασφαλείας και να εγγυώνται ιδίως την ακεραιότητα, αυθεντικότητα, εμπιστευτικότητα και την ποιότητα των εγγράφων, καθώς και των δεδομένων και πληροφοριών που περιέχονται σε αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙ ΠΛΟΙΟΥ**

Άρθρο 11 **Κυριότητα ναυπηγούμενου πλοίου**

1. Η σύμβαση ναυπήγησης καταρτίζεται εγγράφως. Σε αυτήν εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) για τη μίσθωση έργου, εκτός από τα άρθρα 683, 693 και 695 αυτού.

2. Κύριος του ναυπηγούμενου πλοίου είναι ο ναυπηγός, εκτός αν συμφωνήθηκε διαφορετικά.

3. Αν ο κύριος του ναυπηγούμενου πλοίου καθορίζεται στη σύμβαση ναυπήγησης, η νηολόγηση του πλοίου, σύμφωνα με το άρθρο 6, γίνεται στο όνομά του.

Άρθρο 12 **Μεταβίβαση κυριότητας πλοίου**

1. Για τη μεταβίβαση της κυριότητας πλοίου απαιτείται συμφωνία μεταξύ του κυρίου και εκείνου που την αποκτά ότι μετατίθεται σε αυτόν η κυριότητα για νόμιμη αιτία. Καλόπιστη κτήση κυριότητας πλοίου από μεταβιβάζοντα μη κύριο δεν είναι δυνατή.

2. Η συμφωνία γίνεται εγγράφως και υποβάλλεται σε καταχώριση στο νηολόγιο. Η αποδοχή της πρότασης μπορεί να γίνει και με χωριστό έγγραφο. Αν το έγγραφο της συμφωνίας, της πρότασης ή της αποδοχής της πρότασης για τη μεταβίβαση της κυριότητας πλοίου καταρτίζεται στην αλλοδαπή, απαιτείται νόμιμη θεώρηση.

3. Χωρίς την καταχώριση στο νηολόγιο σύμφωνα με την παρ. 2, δεν επέρχεται η μεταβίβαση της κυριότητας του πλοίου.

4. Η παρ. 3 εφαρμόζεται και για τη μεταβίβαση της κυριότητας πλοίου που εγγράφεται στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 4.

5. Επί πλειστηριασμού πλοίου, ο υπερθεματιστής δεν αποκτά την κυριότητα αυτού, αν ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης δεν είναι κύριος του πλοίου.

Άρθρο 13 **Μεταβίβαση κυριότητας ναυπηγούμενου πλοίου**

Το άρθρο 12 εφαρμόζεται και επί ναυπηγούμενου πλοίου, εφόσον αυτό έχει νηολογηθεί.

Άρθρο 14 **Κτήση κυριότητας πλοίου με χρησικτησία**

1. Όποιος νέμεται πλοίο για μία τριετία, με καλή πίστη και νόμιμο τίτλο προσηκόντως εγγεγραμμένο στο νηολόγιο, γίνεται κύριος αυτού.

2. Όποιος νέμεται πλοίο για μία δεκαετία γίνεται κύριος αυτού, από και δια της καταχώρισης τελεσίδικης δικαστικής απόφασης στο νηολόγιο.

Άρθρο 15 **Δικαιοπραξίες αιτία θανάτου και δικαστικές αποφάσεις**

Οι περ. 1 έως 4 του άρθρου 1192 και τα άρθρα 1193 έως 1195, 1197 και 1199 έως 1204 του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και για τη μεταβίβαση της κυριότητας επί πλοίου.

Άρθρο 16 **Εφαρμοστέο δίκαιο επί της κυριότητας στο πλοίο**

1. Το δίκαιο της πολιτείας, της οποίας τη σημαία φέρει το πλοίο, διέπει τις προϋποθέσεις κτήσης κυριότητας και τις εξουσίες του κυρίου.

2. Σε περίπτωση αλλαγής σημαίας, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο της πολιτείας της οποίας τη σημαία φέρει το πλοίο κατά τον χρόνο της μεταβίβασης ή της επιβολής της αναγκαστικής κατάσχεσης.

3. Ως προς τα πλοία που δεν υπόκεινται σε νηολόγηση, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του τόπου καταχώρισής τους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΙ ΠΛΟΙΟΥ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**
ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΗΚΕΣ**Άρθρο 17**
Εμπράγματη ασφάλεια σε πλοίο

Η ναυτική υποθήκη (απλή και προτιμώμενη) και τα ναυτικά προνόμια εξασφαλίζουν τις ναυτικές απαιτήσεις.

Άρθρο 18
Απλή και προτιμώμενη ναυτική υποθήκη

1. Για την εξασφάλιση απαίτησης με προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή μπορεί να συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα υποθήκης σε ξένο πλοίο (απλή ναυτική υποθήκη).

2. Έγκυρη είναι και η συμφωνία για τη σύσταση ναυτικής υποθήκης κατά την έννοια του άρθρου 26, προς μείζονα εξασφάλιση της απαίτησης του δανειστή, εφόσον το πλοίο έχει ολική χωρητικότητα πεντακοσίων (500) κόρων και άνω ή το στατικό ναυπήγημα έχει ολική χωρητικότητα πεντακοσίων (500) κόρων και άνω ή εκτόπισμα χιλίων (1000) τόνων και άνω (προτιμώμενη ναυτική υποθήκη).

3. Η εξασφαλιζόμενη με ναυτική υποθήκη απαίτηση περιλαμβάνει το κεφάλαιο, τους δεδουλευμένους τόκους και, εφόσον συμφωνηθεί, τις δαπάνες.

4. Το δικαίωμα μπορεί να συσταθεί και σε ναυπηγούμενο πλοίο, εφόσον αυτό είναι νηολογημένο.

5. Ενέχυρο με βάση την ιδιωτική βούληση δεν μπορεί να συσταθεί σε πλοίο.

Άρθρο 19
Υποθήκη σε ιδανικό μέρος και σε επικαρπία - Υποθήκευση επί συμπλοιοκτησίας

1. Απλή ναυτική υποθήκη μπορεί να συσταθεί και σε ιδανικό μέρος πλοίου.

2. Αν το ιδανικό ποσοστό ανήκει σε συμπλοιοκτήτη, για την έγκυρη σύσταση απαιτείται συναίνεση τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) των μερίδων της συμπλοιοκτησίας. Η συναίνεση παρέχεται με έγγραφο που έχει βέβαιη χρονολογία.

3. Με απόφαση των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μερίδων συμπλοιοκτησίας ή των δύο τρίτων (2/3) των μερίδων και δικαστική απόφαση μπορεί να εγγραφεί απλή ναυτική υποθήκη σε ολόκληρο το πλοίο.

4. Προτιμώμενη ναυτική υποθήκη συστήνεται μόνο σε ολόκληρο το πλοίο. Αν πρόκειται για πλοίο που ανήκει σε συμπλοιοκτησία, απαιτείται ομόφωνη απόφαση των μελών της συμπλοιοκτησίας.

5. Στην επικαρπία πλοίου μόνο απλή ναυτική υποθήκη μπορεί να παραχωρηθεί.

Άρθρο 20
Τίτλος κτήσης

Τίτλο για την απόκτηση υποθήκης σε πλοίο αποτελεί μόνο η ιδιωτική βούληση.

Άρθρο 21
Τίτλος απλής ναυτικής υποθήκης

1. Το δικαίωμα για απόκτηση απλής ναυτικής υποθήκης παρέχεται με δήλωση του κυρίου του πλοίου ή του επικαρπωτή ενώπιον συμβολαιογράφου.

2. Η δήλωση πρέπει να περιέχει, εκτός από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το κοινό δίκαιο στοιχεία, την περιγραφή του πλοίου σύμφωνα με το άρθρο 3, τον αριθμό νηολογίου καθώς και τον διορισμό αντίκλητου με κατοικία στον τόπο όπου τηρείται το βιβλίο υποθηκών.

3. Για ναυπηγούμενο πλοίο απαιτούνται και τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 6.

4. Αν δεν διοριστεί αντίκλητος ή η εξουσία του παύσει για οποιαδήποτε αιτία, οι σχετικές με την υποθήκη επιδόσεις μπορούν να γίνουν είτε στον εισαγγελέα πρωτοδικών, στην περιφέρεια του οποίου τηρείται το βιβλίο υποθηκών, είτε στον νηολόγο.

Άρθρο 22
Τίτλος προτιμώμενης ναυτικής υποθήκης

1. Το δικαίωμα για απόκτηση προτιμώμενης ναυτικής υποθήκης παρέχεται μόνο με σύμβαση μεταξύ του δανειστή και του κυρίου του πλοίου, που περιβάλλεται τον συμβολαιογραφικό τύπο στην ημεδαπή ή τον απαιτούμενο τύπο του τόπου κατάρτισης στην αλλοδαπή.

2. Στη σύμβαση περιέχονται τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 21.

Άρθρο 23
Χρόνος σύστασης ναυτικής υποθήκης

1. Η ναυτική υποθήκη συστήνεται από την εγγραφή της στο υποθηκολόγιο της περιφέρειας όπου είναι νηολογημένο το πλοίο ή, για τα πλοία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4, στο ειδικό δημόσιο βιβλίο του εν λόγω άρθρου.

2. Αντίγραφο της υποθηκικής δήλωσης ή σύμβασης τηρείται από τον πλοίαρχο επί του πλοίου.

Άρθρο 24
Υποθηκική τάξη

1. Η χρονολογική τάξη εγγραφής της υποθήκης στο υποθηκολόγιο κατά το άρθρο 23, καθορίζει την προτεραιότητα οποιουδήποτε απλού ή προτιμώμενου ενυπόθηκου δανειστή.

2. Ναυτικές υποθήκες που εγγράφονται την ίδια ημέρα έχουν προτεραιότητα που αντιστοιχεί στη σειρά εγγραφής τους, η οποία είναι η ίδια με τη σειρά κατάθεσης της σχετικής αίτησης στην αρμόδια λιμενική αρχή.

Άρθρο 25
Χρήση ενυπόθηκου πλοίου

Ο εκμεταλλεούμενος ενυπόθηκο πλοίο έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί αυτό με επιμέλεια και σύμφωνα με τους κανόνες τακτικής εκμετάλλευσης.

Άρθρο 26
Δικαιώματα προτιμώμενου ενυπόθηκου δανειστή

1. Στην προτιμώμενη ναυτική υποθήκη ο ενυπόθηκος δανειστής έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκμετάλλευση

ση του πλοίου μόλις το χρέος καταστεί ληξιπρόθεσμο ή σε άλλες συμφωνηθείσες περιπτώσεις.

2. Στην προτιμώμενη ναυτική υποθήκη είναι έγκυρη η συμφωνία με την οποία παρέχονται στον ενυπόθηκο δανειστή και άλλα δικαιώματα εξασφάλισης της απαίτησής του, όπως είναι η εκποίηση του πλοίου χωρίς πλειστηριασμό.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί δημοσίων εγγράφων και δικαστικών συμβιβασμών του Κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012 «για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις» (L 351/1), οι συμβάσεις δανείων, εκχωρήσεων, υποθηκών και οι δικαστικές αποφάσεις αποτελούν τίτλους εκτελεστούς στην Ελλάδα, χωρίς να περιαφθούν τον τύπο της εκτέλεσης.

Άρθρο 27

Ανάληψη και παύση εκμετάλλευσης

1. Η δήλωση ανάληψης της εκμετάλλευσης είναι έγγραφη και επιδίδεται στον οφειλέτη και τον πλοίαρχο. Επίσης γνωστοποιείται χωρίς υπαίτια βραδύτητα από τον προτιμώμενο ενυπόθηκο δανειστή στην αρμόδια λιμενική αρχή, η οποία τη σημειώνει στο νηολόγιο και στο υποθηκολόγιο.

2. Επιτρέπεται η ανάληψη της εκμετάλλευσης κατά τη διάρκεια εκτελούμενου πλου και ο πλους ολοκληρώνεται υποχρεωτικά από τον προτιμώμενο ενυπόθηκο δανειστή.

3. Στο νηολόγιο και το υποθηκολόγιο σημειώνεται και η δήλωση του προτιμώμενου ενυπόθηκου δανειστή για την παύση της εκμετάλλευσης ή η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει την παύση. Η δήλωση αυτή επιδίδεται στον οφειλέτη και στον πλοίαρχο.

4. Οι έννομες συνέπειες έναντι τρίτων επέρχονται με την εγγραφή της σχετικής δήλωσης στα οικεία βιβλία.

5. Σε περίπτωση μη εκούσιας παράδοσης του πλοίου, ο ενυπόθηκος δανειστής αναλαμβάνει την εκμετάλλευση αυτού κατά τις διατάξεις περί αναγκαστικής εκτέλεσης. Ο ίδιος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο του τόπου νηολόγησης του πλοίου την προσωρινή ρύθμιση κατάστασης ως προς τη χρήση του πλοίου.

Άρθρο 28

Έκταση εκμετάλλευσης

1. Με την ανάληψη της εκμετάλλευσης η κατοχή του πλοίου περιέρχεται στον προτιμώμενο ενυπόθηκο δανειστή, ο οποίος εκμεταλλεύεται εφεξής αυτό για λογαριασμό του και προς τον σκοπό ικανοποίησης της απαίτησής του.

2. Η ανάληψη της εκμετάλλευσης παρέχει στον ενυπόθηκο δανειστή την εξουσία για κάθε ενέργεια και δικαιοπραξία συμφυή με την εκμετάλλευση πλοίου.

Άρθρο 29

Καταλογισμός προσόδων - Υποχρέωση λογοδοσίας

1. Οι πρόσοδοι που εισπράττονται από τον προτιμώμενο ενυπόθηκο δανειστή κατά τη διάρκεια της εκμε-

τάλλευσης του πλοίου καταλογίζονται στην εξόφληση της απαίτησης μετά από την αφαίρεση κάθε σχετικής δαπάνης.

2. Ο ανωτέρω δανειστής υπέχει υποχρέωση λογοδοσίας.

Άρθρο 30

Εξόφληση απαίτησης

Η εξόφληση της απαίτησης που επέρχεται με οποιονδήποτε τρόπον επιφέρει την παύση της εκμετάλλευσης του πλοίου. Σε περίπτωση αμφισβήτησης της εξόφλησης, ο προτιμώμενος ενυπόθηκος δανειστής υποχρεούται να παράσχει στον οφειλέτη κάθε στοιχείο σχετικό με την εκμετάλλευση.

Άρθρο 31

Δικαίωμα αναγκαστικής εκτέλεσης

Η ανάληψη της εκμετάλλευσης δεν εμποδίζει τον προτιμώμενο ενυπόθηκο δανειστή να επιδιώξει την εξόφληση του χρέους με επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης στο πλοίο.

Άρθρο 32

Δικαιώματα προηγούμενων κατά τάξη δανειστών

Σε περίπτωση ανάληψης της εκμετάλλευσης από προτιμώμενο ενυπόθηκο δανειστή, κάθε άλλος ενυπόθηκος δανειστής που προηγείται κατά την υποθηκική τάξη δικαιούται να απαιτήσει την άμεση εξόφληση του χρέους.

Άρθρο 33

Ασφάλιση ενυπόθηκου πλοίου από δανειστή

1. Εφόσον δεν υπάρχει ήδη αντίστοιχη ασφαλιστική κάλυψη, ο ενυπόθηκος δανειστής δικαιούται να ασφαλίσει με δαπάνη του οφειλέτη το πλοίο κατά θαλάσσιων κινδύνων και κινδύνων πολέμου μέχρι αξίας ίσης με το ποσό του δανείου, προσαυξημένου κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

2. Το ίδιο δικαίωμα υπάρχει και σε ναυπηγούμενο πλοίο για κινδύνους συναφείς με την κατασκευή του.

3. Αν ο οφειλέτης δεν αποδίδει στον ενυπόθηκο δανειστή τα καταβληθέντα από τον τελευταίο ασφαλιστρα, ο δανειστής δικαιούται να απαιτήσει την άμεση εξόφληση του χρέους. Το ίδιο ισχύει, αν το πλοίο καταστράφηκε ή υπέστη βλάβες που έχουν απομειώσει ουσιαστικά την αξία του, εκτός εάν οι βλάβες δεν οφείλονται σε πταίσμα του οφειλέτη και ο τελευταίος προσφέρει επαρκή ασφάλεια.

4. Το δικαίωμα της υποθήκης ασκείται και στο ασφάλισμα. Το άρθρο 1287 του Αστικού Κώδικα δεν εφαρμόζεται.

5. Ο ενυπόθηκος δανειστής μπορεί να ασφαλίσει οποτεδήποτε το ίδιο συμφέρον που έχει επί του ενυπόθηκου πλοίου.

Άρθρο 34

Ακυρότητα εγγραφής υποθήκης

Μετά την εγγραφή αναγκαστικής κατάσχεσης στο νηολόγιο, η εγγραφή υποθήκης είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που

αναγγέλθηκαν. Το ίδιο ισχύει υπέρ αυτού που επέβαλε συντηρητική κατάσχεση.

Άρθρο 35
Υποχρεωτική ανάκληση υποθήκης σε πτώχευση

Η περ. δ' του άρθρου 117 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί υποχρεωτικής ανάκλησης, εφαρμόζεται και στις ναυτικές υποθήκες.

Άρθρο 36
Μετανολόγηση - Μετονομασία ενυπόθηκου πλοίου

1. Απαγορεύεται η αλλαγή του λιμένα νηολόγησης (μετανολόγηση) ή η μετονομασία ενυπόθηκου πλοίου χωρίς την έγγραφη συναίνεση των ενυπόθηκων δανειστών.

2. Το νέο όνομα, ο νέος λιμένας νηολόγησης και η έγγραφη συναίνεση των ενυπόθηκων δανειστών καταχωρίζονται στο νηολόγιο και το υποθηκολόγιο με μέριμνα της αρμόδιας λιμενικής αρχής.

Άρθρο 37
Ακυρότητα εκποίησης πλοίου

Εκπονητική δικαιοπραξία ενυπόθηκου πλοίου που επιφέρει απώλεια της ελληνικής εθνικότητας, εφόσον έγινε χωρίς την έγγραφη συναίνεση των ενυπόθηκων δανειστών, είναι άκυρη.

Άρθρο 38
Διατήρηση υποθήκης

1. Απλή ή προτιμώμενη υποθήκη που έχει καταχωρηθεί σε δημόσιο βιβλίο σύμφωνα με το δίκαιο της προηγούμενης σημαίας του πλοίου, εξακολουθεί να διατηρεί την ισχύ της κατά τον χρόνο κτήσης της ελληνικής εθνικότητας, εφόσον εγγραφεί στο ελληνικό υποθηκολόγιο εντός εξήντα (60) ημερών από τη νηολόγηση.

2. Η κατά τα ως άνω εγγραφή της υποθήκης διασφαλίζει την τάξη που είχε κατά τον χρόνο εγγραφής στο προηγούμενο νηολόγιο.

Άρθρο 39
Επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων

Η παραχώρηση προτιμώμενης ναυτικής υποθήκης σε πλοίο ολικής χωρητικότητας τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) κόρων, σύμφωνα με το ν.δ. 2687/1953 (Α' 317) δεν θίγεται από τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 40
Ανάλογη εφαρμογή

Οι σχετικές με την υποθήκη διατάξεις του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως για τα μη ρυθμιζόμενα με τον παρόντα θέμα.

Άρθρο 41
Περαιτέρω σύσταση προτιμώμενης υποθήκης

Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Δικαιοσύνης, μπορεί να προβλέπεται η σύσταση προτιμώμενης υποθήκης και σε πλοία ολικής χωρητικότητας μικρότερης των πεντακοσίων (500) κόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΝΑΥΤΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ

Άρθρο 42
Προνομιούχες απαιτήσεις

1. Από τις απαιτήσεις κατά προσώπου που εκμεταλλεύεται πλοίο για δικό του λογαριασμό, εξοπλίζονται με προνόμιο επί του πλοίου από τη γέννησή τους μόνο:

α) οι συναφείς προς τη ναυσιπλοΐα φόροι, τα βαρύνοντα το πλοίο τέλη και δικαιώματα, κατά το τελευταίο, πριν την αναγκαστική κατάσχεση, εξάμνηνο, και τα έξοδα συντήρησης του πλοίου από τον κατάπλου του στον λιμένα όπου κατασχέθηκε (πρώτη τάξη),

β) οι απαιτήσεις του πλοιάρχου και του πληρώματος που πηγάζουν από τη σύμβαση της ναυτικής εργασίας τους και οι απαιτήσεις των φορέων της κοινωνικής ασφάλισής τους, στην έκταση που προσδιορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις (δεύτερη τάξη),

γ) τα έξοδα και οι αμοιβές λόγω επιθαλάσσιας αρωγής (τρίτη τάξη) και

δ) οι οφειλόμενες στα πλοία, τους επιβάτες και τα φορτία αποζημιώσεις λόγω σύγκρουσης ή πρόσκρουσης πλοίων (τέταρτη τάξη).

2. Τα προνόμια προηγούνται κάθε υποθήκης.

3. Οι απαιτήσεις της παρ. 1 κατατάσσονται στον πίνακα διανομής μετά την αφαίρεση των εξόδων του επισπεύσαντος τον πλειστηριασμό, που έγιναν προς το κοινό συμφέρον των δανειστών, συμπεριλαμβανομένης της επιβαλλόμενης από τον νόμο δαπάνης φύλαξης του πλοίου.

Άρθρο 43
Κατάταξη προνομιούχων απαιτήσεων

1. Οι προνομιούχες απαιτήσεις της ίδιας τάξης κατατάσσονται συμμέτρως.

2. Στις απαιτήσεις της τρίτης τάξης οι μεταγενέστερες προηγούνται των προγενέστερων. Κατ' εξαίρεση, προνόμια που εξασφαλίζουν απαιτήσεις από την τελευταία πριν από τον πλειστηριασμό αρωγή ή διάσωση του πλοίου προηγούνται όλων των προνομίων που επιβάρυναν το πλοίο πριν τη διενέργεια των αντίστοιχων πράξεων αρωγής ή διάσωσης. Απαιτήσεις της τρίτης τάξης που αφορούν στο ίδιο συμβάν κατατάσσονται συμμέτρως.

Άρθρο 44
Απόσβεση προνομίου λόγω συμβατικής εκποίησης πλοίου

1. Αν το πλοίο εκποιηθεί συμβατικά, το προνόμιο εξακολουθεί να υφίσταται, εφόσον με δικαστική απόφαση αναγνωριστεί έναντι αυτού που το απέκτησε, κατόπιν άσκησης σχετικής αγωγής μέσα σε αποσβεστική προθεσμία τριών (3) μηνών από την εγγραφή της εκπονητικής σύμβασης στο νηολόγιο.

2. Προκειμένου περί προνομιούχων απαιτήσεων από τη σύμβαση εργασίας του πλοιάρχου και του πληρώματος, η προθεσμία της παρ. 1 είναι ένα (1) έτος από την εγγραφή της εκπονητικής σύμβασης στο νηολόγιο.

Άρθρο 45 **Απόσβεση προνομίου με τον πλειστηριασμό πλοίου**

1. Εκτός των γενικών λόγων, το προνόμιο αποσβέννεται και με την εκποίηση του πλοίου σε δημόσιο πλειστηριασμό.

2. Στην περίπτωση της παρ. 1 οι απαιτήσεις που αναγγέλθηκαν, ανεξαρτήτως της κατάταξής τους ή μη, παύουν να βαρύνουν το πλοίο.

Άρθρο 46 **Προνόμιο επί του ασφαλισματος**

Το προνόμιο δεν ασκείται επί του ασφαλισματος.

Άρθρο 47 **Εφαρμοστέο δίκαιο**

1. Τα ναυτικά προνόμια, οι ναυτικές υποθήκες και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί του πλοίου διέπονται από το δίκαιο που καθορίζεται στο άρθρο 16.

2. Ως προς την κατάταξη των προνομιούχων απαιτήσεων εφαρμόζεται το δίκαιο του τόπου εκτέλεσης.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ **ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΠΛΟΙΟΚΤΗΣΙΑ**

Άρθρο 48 **Έννοια πλοιοκτήτη**

Με την επιφύλαξη ειδικότερων ορισμών που περιέχονται σε κυρωθείσες διεθνείς συμβάσεις, πλοιοκτήτης είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται δικό του πλοίο, στο όνομα και για λογαριασμό του.

Άρθρο 49 **Ευθύνη πλοιοκτήτη**

1. Ο πλοιοκτήτης ευθύνεται από τις δικαιοπραξίες τις οποίες επιχείρησε ο πλοίαρχος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατέθηκαν σε αυτόν.

2. Επίσης ευθύνεται από τις αδικοπραξίες, τις οποίες διέπραξε ο πλοίαρχος, το πλήρωμα ή ο πλοηγός κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατέθηκαν, με την επιφύλαξη του ναυτικού πταισματος στη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς πραγμάτων.

3. Ο πλοιοκτήτης δικαιούται να περιορίσει την ευθύνη του σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση του Λονδίνου του 1976/1996 για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις, (Διεθνής Σύμβαση Περιορισμού), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1923/1991 (Α' 13), όπως εκάστοτε ισχύει, και το Κεφάλαιο Β' του Ένατου Μέρους του παρόντος.

Άρθρο 50 **Ευθύνη επί μεταβίβασης κυριότητας πλοίου από τον πλοιοκτήτη**

Σε περίπτωση μεταβίβασης κυριότητας πλοίου από τον πλοιοκτήτη, το άρθρο 479 του Αστικού Κώδικα δεν εφαρμόζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΣΥΜΠΛΟΙΟΚΤΗΣΙΑ**

Άρθρο 51 **Έννοια και χαρακτηριστικά συμπλοιοκτησίας**

1. Όταν συγκύριοι πλοίου εκμεταλλεύονται αυτό από κοινού (συμπλοιοκτησία), εφαρμόζεται το παρόν Κεφάλαιο και συμπληρωματικά οι διατάξεις περί ομόρρυθμης εταιρείας.

2. Αν δεν συνάγεται κάτι άλλο από τη μερίδα του πλοίου, τεκμαίρεται ότι οι συγκύριοι του πλοίου συνεκμεταλλεύονται αυτό.

3. Η συμπλοιοκτησία έχει ικανότητα δικαίου και πτωχευτική ικανότητα.

4. Συμφωνίες μεταξύ συμπλοιοκτητών με περιεχόμενο διαφορετικό από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, εφόσον επιτρέπονται, καταρτίζονται εγγράφως.

5. Συμπλοιοκτησία μπορεί να υπάρξει και επί ναυπηγούμενου πλοίου που έχει νηολογηθεί.

Άρθρο 52 **Σχέσεις των συμπλοιοκτητών - Συμμετοχή στις δαπάνες**

1. Εκτός αν συμφωνείται διαφορετικά, οι αποφάσεις σε ζητήματα που αφορούν στη συμπλοιοκτησία λαμβάνονται κατά πλειοψηφία του συνόλου των μεριδών.

2. Αν η εκμετάλλευση του πλοίου δυσχεραίνεται ουσιωδώς, διότι δεν είναι εφικτή η επίτευξη πλειοψηφίας, το δικαστήριο μπορεί, δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε συμπλοιοκτήτη, και με κλήση των λοιπών συμπλοιοκτητών, εκτός αν αυτό είναι δυσχερές, να διατάξει τον διορισμό προσωρινού διαχειριστή ή την εκποίηση του πλοίου σε δημόσιο πλειστηριασμό.

3. Εκτός αν συμφωνείται διαφορετικά, οι συμπλοιοκτήτες συμμετέχουν στα κέρδη, τις ζημίες και τις δαπάνες της συμπλοιοκτησίας κατά τον λόγο της μερίδας τους.

Άρθρο 53 **Διαχείριση και εκπροσώπηση της συμπλοιοκτησίας - Υποχρέωση λογοδοσίας**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 52 ισχύει και ως προς τις σχέσεις της συμπλοιοκτησίας με τους τρίτους.

2. Η διαχείριση και εκπροσώπηση της συμπλοιοκτησίας μπορεί να ανατεθεί σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, συμπλοιοκτήτες ή μη, είτε με την εταιρική σύμβαση, είτε με απόφαση των συμπλοιοκτητών. Σε περίπτωση ορισμού περισσότερων διαχειριστών, αυτοί ενεργούν ομόφωνα.

3. Ο διορισμός, η παραίτηση ή η ανάκληση του διαχειριστή προβάλλονται στους τρίτους μόνον εφόσον σημειωθούν στη μερίδα του πλοίου.

4. Ο πλοίαρχος ακολουθεί τις οδηγίες μόνον του διαχειριστή.

5. Ο διαχειριστής έχει υποχρέωση να τηρεί ίδια βιβλία για τη διαχείριση της συμπλοιοκτησίας και να φυλάσσει τα δικαιολογητικά έγγραφα της διαχείρισης. Λογοδοτεί σε κάθε συμπλοιοκτήτη, εφόσον του ζητηθεί.

Άρθρο 54**Ευθύνη συμπλοιοκτητών**

1. Οι συμπλοιοκτήτες ευθύνονται έναντι των τρίτων κατά τον λόγο της μερίδας τους.
2. Συμφωνίες για περιορισμό ή αποκλεισμό της ευθύνης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 1, δεν ισχύουν έναντι των τρίτων.

Άρθρο 55**Μεταβίβαση πλοίου ή μερίδας - Αποτελέσματα**

1. Για τη μεταβίβαση της κυριότητας του πλοίου απαιτείται απόφαση των συμπλοιοκτητών που συγκεντρώνει πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων πέμπτων (4/5) του συνόλου των μερίδων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 12.
2. Κάθε ένας από τους συμπλοιοκτήτες μπορεί να εκποιήσει ελεύθερα τη μερίδα του επί του πλοίου, σύμφωνα με το άρθρο 12. Αντίθετη συμφωνία ενεργεί μόνο ενοχικώς. Ο αποκτών υπεισέρχεται αυτοδίκαια στη σύμβαση για τη συμπλοιοκτησία.
3. Συμβατική εκποίηση μερίδας επί του πλοίου που επιφέρει απώλεια της ελληνικής εθνικότητας είναι άκυρη, αν γίνεται χωρίς την έγγραφη συναίνεση των συμπλοιοκτητών που συγκεντρώνουν τουλάχιστον τα τέσσερα πέμπτα (4/5) των μερίδων. Μνεία της δήλωσης συναίνεσης περιλαμβάνεται στην πράξη της διαγραφής.
4. Ο μεταβιβάσας και ο αποκτών ευθύνονται σε ολόκληρο, κατά τον λόγο της μεταβιβασθείσας μερίδας, για αξιώσεις κατά της συμπλοιοκτησίας που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μεταβίβασης στη μερίδα του πλοίου.

Άρθρο 56**Εκποίηση πλοίου με άδεια του δικαστηρίου**

1. Κάθε συμπλοιοκτήτης μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να επιτρέψει την εκποίηση του πλοίου σε δημόσιο πλειστηριασμό, εάν τούτο κατέστη ανίκανο προς πλου ή αν συντρέχει άλλος σπουδαίος λόγος.
2. Ο πλειστηριασμός ενεργείται εντός έξι (6) μηνών από την τελεσιδικία της απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις για την αναγκαστική εκποίηση πλοίων.

Άρθρο 57**Έξοδος συμπλοιοκτήτη**

1. Αν ληφθεί απόφαση για την επισκευή ή μετασκευή του πλοίου σε μεγάλη έκταση ή για σύσταση κεφαλαίου περιορισμού ευθύνης σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β' του Ενάτου Μέρους, κάθε συμπλοιοκτήτης που δεν συναίνεσε, μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωσή του προς εκτέλεση της απόφασης, διαθέτοντας, χωρίς αποζημίωση, τη μερίδα του υπέρ των λοιπών συμπλοιοκτητών, κατά τον λόγο των μερίδων τους. Το δικαίωμα παραχώρησης ασκείται, εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, με δήλωση που επιδίδεται στους λοιπούς συμπλοιοκτήτες και καταχωρίζεται στο νηολόγιο.
2. Συμπλοιοκτήτης ο οποίος είναι και μέλος του πληρώματος, αν απολυθεί, έχει δικαίωμα να ζητήσει την εξαγορά της μερίδας του από τους λοιπούς συμπλοιο-

κτήτες. Το τίμημα καθορίζεται από το δικαστήριο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας μετά από τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης. Η κυριότητα μεταβιβάζεται, εφόσον το τίμημα καταβληθεί στον δικαιούχο ή γίνει δημόσια κατάθεσή του.

Άρθρο 58**Συντρέχουσα δικαιοδοσία**

Για τις διαφορές τις σχετικές με τη συμπλοιοκτησία αρμόδιο είναι και το δικαστήριο του λιμένα νηολόγησης ή καταχώρισης του πλοίου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΦΟΠΛΙΣΜΟΣ****Άρθρο 59****Έννοια εφοπλιστή**

Εφοπλιστής είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται για δικό του λογαριασμό πλοίο που ανήκει σε άλλον.

Άρθρο 60**Δημοσιότητα εφοπλισμού**

1. Ο εφοπλιστής δηλώνει τη σχέση εφοπλισμού από κοινού με τον κύριο του πλοίου στη λιμενική αρχή του τόπου νηολόγησης, εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα. Η υποβολή χωριστών δηλώσεων είναι δυνατή.
2. Η δήλωση που περιλαμβάνει το όνομα, την ιθαγένεια και την κατοικία του εφοπλιστή, τη διάρκεια της εκμετάλλευσης, καθώς και τα χαρακτηριστικά του πλοίου, καταχωρίζεται στο νηολόγιο και σημειώνεται στο έγγραφο εθνικότητας του πλοίου.
3. Εάν δεν γίνει καταχώριση της δήλωσης, ο κύριος του πλοίου τεκμαίρεται ότι εκμεταλλεύεται τούτο για λογαριασμό του.
4. Η διαγραφή της σχέσης εφοπλισμού από το νηολόγιο γίνεται είτε με κοινή δήλωση των μερών, είτε με δικαστική απόφαση.
5. Η σχέση εφοπλισμού που καταχωρίστηκε στο νηολόγιο ισχύει, μεταξύ του αποκτώντος και του εφοπλιστή, και μετά τη μεταβίβαση της κυριότητας του πλοίου, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά στη σύμβαση εφοπλισμού.
6. Οι ανωτέρω καταχωρίσεις γίνονται στο ειδικό δημόσιο βιβλίο του άρθρου 4 για τα πλοία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

Άρθρο 61**Διορισμός πλοίαρχου**

Ο εφοπλιστής, αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, διορίζει τον πλοίαρχο.

Άρθρο 62**Ευθύνη εφοπλιστή**

Ο εφοπλιστής ευθύνεται σύμφωνα με το άρθρο 49.

Άρθρο 63**Ευθύνη του κυρίου του πλοίου**

1. Οι απαιτήσεις που απορρέουν από τον εφοπλισμό πλοίου, με εξαίρεση τις απαιτήσεις από σύμβαση με-

ταφοράς πραγμάτων, ασκούνται και κατά του κυρίου αυτού, υπό τους όρους των παρ. 2 και 3 του παρόντος.

2. Εφόσον οι απαιτήσεις που απορρέουν από τον εφοπλισμό υπόκεινται σε περιορισμό κατά την έννοια της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού, όπως εκάστοτε ισχύει, ο κύριος ευθύνεται μέχρι των ορίων που προβλέπονται στη Σύμβαση.

3. Εφόσον οι απαιτήσεις που απορρέουν από τον εφοπλισμό δεν υπόκεινται σε περιορισμό κατά την έννοια της Διεθνούς Σύμβασης της παρ. 2, ο κύριος ευθύνεται δια του πλοίου και μέχρι την αξία αυτού. Σε περίπτωση πλειστηριασμού, ο κύριος ευθύνεται μέχρι την αξία του εκπλειστηριασμάτος, εφόσον ήταν κύριος κατά τον χρόνο της γένεσης των απαιτήσεων και επιβολής της αναγκαστικής κατάσχεσης στο πλοίο.

4. Η ευθύνη του κυρίου του πλοίου για τις ανωτέρω απαιτήσεις διέπεται από το δίκαιο που αρμόζει στη σχέση από το σύνολο των ειδικών συνθηκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

Άρθρο 64 Έννοια διαχείρισης πλοίου

1. Ο πλοιοκτήτης ή ο εφοπλιστής μπορεί να αναθέτει σε τρίτο (διαχειριστή) την ολική ή μερική διαχείριση του πλοίου, έναντι αμοιβής. Η διαχείριση του πλοίου μπορεί να είναι τεχνική, εμπορική ή και τα δύο.

2. Η σχέση που συνδέει τον διαχειριστή πλοίου με τον πλοιοκτήτη ή τον εφοπλιστή είναι μίσθωση ανεξαρτήτων υπηρεσιών.

Άρθρο 65 Ευθύνη διαχειριστή πλοίου

1. Έναντι των τρίτων, ο διαχειριστής πλοίου ενεργεί ως άμεσος αντιπρόσωπος του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή σύμφωνα με τις διατάξεις περί αντιπροσώπησης του Αστικού Κώδικα, εκτός εάν διεθνής σύμβαση ή ειδικός νόμος ορίζουν διαφορετικά.

2. Ο διαχειριστής πλοίου έχει προσωπική ευθύνη, όταν δεν δηλώνει ρητά σε τρίτους ότι ενεργεί για τον πλοιοκτήτη ή τον εφοπλιστή και δεν συνάγεται τούτο από τις περιστάσεις, καθώς και όταν η δικαιοπραξία υπερβαίνει τα όρια της εξουσίας του.

3. Ο διαχειριστής δικαιούται να περιορίσει την ευθύνη του με βάση τη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού όπως εκάστοτε ισχύει και το Κεφάλαιο Β' του Ένατου Μέρους του παρόντος.

Άρθρο 66 Έννοια ναυτικού πράκτορα - Σύμβαση ναυτικής πρακτορείας

1. Ναυτικός πράκτορας είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες πρακτορείας στο πλοίο ή και στο φορτίο.

2. Για την κατάρτιση σύμβασης ναυτικής πρακτορείας δεν απαιτείται η τήρηση έγγραφου τύπου. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει την έγγραφη κατάρτιση της σύμβασης.

3. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, στη σύμβαση ναυτικής πρακτορείας εφαρμόζεται αναλόγως το π.δ. 219/1991 (Α' 81), περί εμπορικής αντιπροσωπείας.

Άρθρο 67 Αξιώσεις ναυτικού πράκτορα - Ευθύνη

1. Ο ναυτικός πράκτορας δικαιούται αμοιβής για τις υπηρεσίες του και απόδοσης των σχετικών δαπανών του.

2. Ο ναυτικός πράκτορας ευθύνεται κατά την εκτέλεση των εργασιών του για κάθε πταίσμα.

Άρθρο 68 Αντιπροσωπευτική εξουσία ναυτικού πράκτορα

1. Ο ναυτικός πράκτορας ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό του εντολέα του.

2. Περιορισμοί της αντιπροσωπευτικής εξουσίας του ναυτικού πράκτορα αντιτάσσονται στους τρίτους, εφόσον οι τρίτοι τους γνώριζαν ή, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, όφειλαν να τους γνωρίζουν.

3. Αναφορικά με τις υποθέσεις που του ανατίθενται, ο ναυτικός πράκτορας είναι αντίκλητος του εντολέα του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΥΘΥΝΗΣ

Άρθρο 69 Ευθύνη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο

1. Η ευθύνη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο διέπεται αποκλειστικά από τη Διεθνή Σύμβαση του 1992 αναφορικά με την αστική ευθύνη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο, όπως κυρώθηκε με το π.δ. 197/1995 (Α' 106) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνής Σύμβαση ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο).

2. Με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, για ζημίες ρύπανσης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διεθνούς σύμβασης της παρ. 1, εφαρμόζονται τα άρθρα 49 και 62 του παρόντος.

3. Η διαδικασία περιορισμού της ευθύνης και σύστασης κεφαλαίου, δυνάμει του άρθρου VI της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο, διέπεται από το Κεφάλαιο Β' του Ένατου Μέρους του παρόντος.

Άρθρο 70 Ευθύνη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο κίνησης

1. Η ευθύνη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο κίνησης διέπεται αποκλειστικά από τη Διεθνή Σύμβαση του 2001 αναφορικά με την αστική ευθύνη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο κίνησης, όπως κυρώθηκε με τον ν. 3393/2005 (Α' 242) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνής Σύμβαση ευθύνης για πετρέλαιο κίνησης).

2. Με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, για ζημίες ρύπανσης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διεθνούς σύμβασης της παρ. 1, εφαρμόζονται τα άρθρα 49 και 62 του παρόντος.

3. Η ευθύνη για τις αναφερόμενες στις παρ. 1 και 2 ζημίες περιορίζεται με βάση τη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού, όπως εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα. Η διαδικασία

περιορισμού και σύστασης κεφαλαίου διέπεται από το Κεφάλαιο Β' του Ένατου Μέρους του παρόντος.

Άρθρο 71

Ευθύνη για ζημίες από τη μεταφορά επικίνδυνων και επιβλαβών ουσιών

1. Η ευθύνη για ζημίες από τη μεταφορά επικίνδυνων και επιβλαβών ουσιών διέπεται αποκλειστικά από τη Διεθνή Σύμβαση του 2010 αναφορικά με την αστική ευθύνη και αποζημίωση για ζημίες σχετικές με τη μεταφορά επικίνδυνων και επιβλαβών ουσιών, όπως εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνή Σύμβαση ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες).

2. Με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, για ζημίες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διεθνούς σύμβασης της παρ. 1, εφαρμόζονται τα άρθρα 49 και 62 του παρόντος.

3. Η διαδικασία περιορισμού της ευθύνης και σύστασης κεφαλαίου δυνάμει του άρθρου 9 της διεθνούς σύμβασης της παρ. 1, διέπεται από το Κεφάλαιο Β' του Ένατου Μέρους του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΝΑΥΛΩΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΟΡΙΣΜΟΣ - ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 72 Έννοια

Με τη σύμβαση ναύλωσης ο εκναυλωτής παραχωρεί έναντι ανταλλάγματος (ναύλος) τη χρήση πλοίου στον ναυλωτή για τη διενέργεια θαλάσσιας μεταφοράς πραγμάτων ή προσώπων ή άλλο συμφωνηθέντα σκοπό.

Άρθρο 73 Δικαιοπρακτική αυτονομία

Το περιεχόμενο της σύμβασης ναύλωσης καθορίζεται ελεύθερα από τα συμβαλλόμενα μέρη, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα.

Άρθρο 74 Κατάρτιση της σύμβασης ναύλωσης

1. Για τη σύναψη της σύμβασης ναύλωσης δεν απαιτείται η τήρηση τύπου. Η απόδειξη των όρων της γίνεται εγγράφως ή με ηλεκτρονικό μέσο (ναυλοσύμφωνο).

2. Σε περίπτωση έκδοσης φορτωτικής σε εκτέλεση σύμβασης ναύλωσης (φορτωτική ναυλοσυμφώνου), οι όροι του ναυλοσυμφώνου διέπουν τη σχέση των συμβαλλομένων στη σύμβαση ναύλωσης μερών. Στις σχέσεις με τρίτους ισχύει το Πέμπτο Μέρος.

3. Τα συμβαλλόμενα στη ναύλωση μέρη μπορούν να συμφωνούν εκ των προτέρων, με αναφορά στο ναυλοσύμφωνο, ότι οι μεταξύ τους σχέσεις διέπονται από τη Διεθνή Σύμβαση των Βρυξελλών του 1924 για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων σχετικά με τις φορτωτικές με τα μεταγενέστερα Πρωτόκολλα αυτής, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2107/1992 (Α' 203) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Κανόνες Χάγης-Βίσιμπυ).

Άρθρο 75

Ερμηνεία της σύμβασης ναύλωσης

Κατά την ερμηνεία των όρων της σύμβασης ναύλωσης αναζητείται η αληθινή βούληση των συμβαλλομένων μερών, όπως αυτή δηλώθηκε στη σύμβαση, λαμβανομένων υπόψη της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών στην οικεία αγορά. Σε περίπτωση αντίφασης όρων που περιλαμβάνονται στην ίδια σύμβαση, προκρίνεται η ερμηνεία που διασφαλίζει την ενότητα της σύμβασης.

Άρθρο 76

Υποναύλωση

1. Η υποναύλωση του πλοίου από τον ναυλωτή επιτρέπεται, εκτός εάν τα μέρη στη ναύλωση συμφωνήσουν διαφορετικά.

2. Ο υποναυλωτής υπέχει έναντι του εκναυλωτή τις υποχρεώσεις του ναυλωτή που προβλέπονται στον παρόντα. Ο ναυλωτής ευθύνεται έναντι του εκναυλωτή για το πταίσμα του υποναυλωτή.

3. Σε περίπτωση μη καταβολής του ναύλου από τον ναυλωτή, ο εκναυλωτής ειδοποιεί τον υποναυλωτή για την ύπαρξη και το ύψος της απαίτησής του κατά του ναυλωτή και τον καλεί να καταβάλει σε αυτόν τον υποναύλο. Από τον χρόνο της ειδοποίησης, ο εκναυλωτής έχει ευθεία αξίωση κατά του υποναυλωτή έως το ποσό που ο τελευταίος οφείλει στον ναυλωτή.

Άρθρο 77

Είδη ναύλωσης

1. Τα κύρια είδη της σύμβασης ναύλωσης, που ρυθμίζονται στα άρθρα 93 έως 116 είναι:

- (α) η ναύλωση κατά χρόνο (χρονοναύλωση),
- (β) η ναύλωση κατά πλου (ταξίδι),
- (γ) η ναύλωση γυμνού πλοίου, και
- (δ) η ναύλωση-πλαίσιο.

2. Δεν αποκλείεται σύμβαση ναύλωσης με διαφορετικά χαρακτηριστικά ή με συνδυασμό των κύριων χαρακτηριστικών των αναφερομένων στην παρ. 1 συμβάσεων.

3. Σε περίπτωση αμφιβολίας, το είδος της ναύλωσης και οι απορρέουσες από αυτό συνέπειες κρίνονται από τα κύρια χαρακτηριστικά της, όπως αυτά προκύπτουν από τη συμφωνία των μερών.

4. Η ναύλωση μπορεί να είναι ολική ή μερική, εκτός αν ειδικές διατάξεις ορίζουν διαφορετικά.

5. Σε περίπτωση μερικής ναύλωσης, είναι δυνατή η ναύλωση είτε συγκεκριμένου ποσοστού χωρητικότητας είτε συγκεκριμένου αποθηκευτικού χώρου του πλοίου.

6. Με την επιφύλαξη ειδικότερης ρύθμισης, τα άρθρα 78 έως 92 εφαρμόζονται σε όλα τα είδη ναύλωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΝΑΥΛΩΤΗ

Άρθρο 78

Υποχρέωση παράδοσης του πλοίου

1. Ο εκναυλωτής υποχρεούται, κατόπιν σχετικής ειδοποίησης, να παραχωρήσει το συμφωνημένο πλοίο στον ναυλωτή κατά τόπο και χρόνο σύμφωνα με τη σύμβαση ναύλωσης (παράδοση).

2. Εάν στη σύμβαση ναύλωσης το πλοίο δεν εξατομικεύεται, το δικαίωμα επιλογής ανήκει στον εκναυλωτή.

3. Σε περίπτωση που οι όροι ως προς τον συμφωνημένο χρόνο ή τόπο παράδοσης του πλοίου δεν τηρήθηκαν ή κατέστη απολύτως βέβαιο ότι δεν θα τηρηθούν, εάν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, ο ναυλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ναύλωσης. Σε περίπτωση πταίσματος του εκναυλωτή, δεν αποκλείεται η αποκατάσταση ζημίας που υπέστη ο ναυλωτής κατά τις κοινές διατάξεις.

4. Εκτέλεση της σύμβασης ναύλωσης από τρίτο δεν είναι δυνατή χωρίς τη συναίνεση του ναυλωτή.

Άρθρο 79

Υποχρέωση αξιοπλοΐας

1. Ο εκναυλωτής υποχρεούται, πριν και κατά την έναρξη του πλου, να επιδείξει την προσήκουσα επιμέλεια για να έχει το πλοίο αξιόπλοο ως προς τη συμφωνημένη χρήση. Αντίθετη συμφωνία των μερών που να καθιστά ευνοϊκότερη τη θέση του εκναυλωτή δεν είναι δυνατή.

2. Πρόσθετοι όροι καταλληλότητας, σύμφωνα με τη σύμβαση ναύλωσης, δεν θίγουν τον χαρακτηρισμό του πλοίου ως αξιόπλοο.

3. Εάν απαιτούνται ειδικά μέτρα διατήρησης του φορτίου, ο εκναυλωτής δεν φέρει ευθύνη για ζημία στο φορτίο, σε περίπτωση που αυτά δεν του γνωστοποιήθηκαν εγκαίρως και με σαφήνεια από τον φορτωτή ή τον ναυλωτή.

Άρθρο 80

Ετοιμότητα προς φόρτωση

1. Ο εκναυλωτής οφείλει να έχει το πλοίο έτοιμο προς φόρτωση κατά τον συμφωνημένο χρόνο και στον συμφωνημένο τόπο.

2. Κατά την άφιξη του πλοίου στον λιμένα φόρτωσης ο εκναυλωτής υποχρεούται να ειδοποιήσει τον ναυλωτή ή άλλα πρόσωπα που θα του υποδείξει ο τελευταίος, με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο, για την ετοιμότητα του πλοίου προς φόρτωση (ειδοποίηση ετοιμότητας προς φόρτωση).

3. Η υποχρέωση της παρ. 2 ισχύει και κατά την άφιξη στον λιμένα εκφόρτωσης.

Άρθρο 81

Έκδοση φορτωτικής

1. Ο εκναυλωτής υποχρεούται να εκδώσει φορτωτική, εφόσον τούτο ζητηθεί από τον ναυλωτή, με λήπτη πρόσωπο που του υποδεικνύει ο τελευταίος.

2. Ως προς το περιεχόμενο και τις λειτουργίες της φορτωτικής ισχύουν τα άρθρα 122 έως 131.

Άρθρο 82

Απαγόρευση φόρτωσης επί του καταστρώματος

Η φόρτωση επί του καταστρώματος απαγορεύεται, εκτός αν συμφωνείται διαφορετικά ή συνιστά συνήθη ναυτιλιακή πρακτική.

Άρθρο 83

Απαγόρευση μεταφόρτωσης

Η μεταφόρτωση φορτίου απαγορεύεται, εκτός εάν συμφωνείται διαφορετικά ή επιβάλλεται από τις περιστάσεις.

Άρθρο 84

Υποχρέωση παράδοσης του φορτίου

1. Ο εκναυλωτής παραδίδει το φορτίο στον ναυλωτή ή στο υποδεικνυόμενο από αυτόν πρόσωπο.

2. Εάν έχει εκδοθεί φορτωτική ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο μεταφοράς, η παράδοση γίνεται στο νομιμοποιημένο πρόσωπο σύμφωνα με τα άρθρα 121, 126, την παρ. 3 του άρθρου 127 και τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 144.

3. Εάν, κατ'εκτέλεση οδηγιών του ναυλωτή, το φορτίο παραδοθεί σε μη νομιμοποιούμενο πρόσωπο, ο ναυλωτής υποχρεούται να αποκαταστήσει τη ζημία που προκαλείται στον εκναυλωτή από το γεγονός αυτό.

Άρθρο 85

Ευθύνη εκναυλωτή

1. Ο εκναυλωτής ευθύνεται απέναντι στον ναυλωτή ή στον δικαιούχο του φορτίου για κάθε ζημία από απώλεια ή βλάβη στο μεταφερόμενο φορτίο ή σε σχέση με αυτό, κατά τα άρθρα 3, 4, 4β και 6 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. Για τις ζημίες της παρ. 1, ο εκναυλωτής δικαιούται να περιορίσει την ευθύνη του σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν. Εάν η καθυστέρηση προκάλεσε οικονομική ζημία, η αποζημίωση δεν δύναται να υπερβεί ποσό ίσο με το τριπλάσιο του καταβλητέου ναύλου.

3. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, ο εκναυλωτής ευθύνεται για κάθε άλλη ζημία που υφίσταται ο ναυλωτής από την υπαίτια αδυναμία εκτέλεσης ή την πλημμελή εκτέλεση της σύμβασης ναύλωσης. Ευθύνεται, επίσης, για κάθε ζημία του ναυλωτή λόγω ανακριβών δηλώσεων του σχετικά με τα χαρακτηριστικά του πλοίου, ιδίως τη χωρητικότητα και την ταχύτητα. Οι ανακριβείς δηλώσεις συνιστούν σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης ναύλωσης από τον ναυλωτή, ανεξάρτητα από την επέλευση της ζημίας, εφόσον υπερβαίνουν το εύλογο μέτρο κατά τα συναλλακτικά ήθη της οικείας αγοράς.

4. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου του άρθρου 332 του Αστικού Κώδικα, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετικά από τα προβλεπόμενα στις παρ. 1, 2 και 3 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΝΑΥΛΩΤΗ

Άρθρο 86

Υποχρέωση καταβολής ναύλου - Ικανοποίηση εκναυλωτή

1. Το ύψος του ναύλου, ο υπολογισμός και ο τρόπος καταβολής του συμφωνούνται από τα μέρη. Αν ελλείπει συμφωνία ως προς την καταβολή, εφαρμόζεται το παρόν Μέρος, με βάση τον οικείο τύπο ναύλωσης.

2. Σε περίπτωση μη καταβολής του οφειλόμενου ναύλου και των λοιπών οφειλών από τη σύμβαση ναύλωσης, όπως εν γένει λιμενικών εξόδων και τελών, εξόδων πλοήγησης και ρυμούλκησης, συνεισφοράς σε κοινή αβαρία, οφειλόμενης αποζημίωσης σε τρίτο λόγω απώλειας ή ζημίας στο φορτίο, ο εκναυλωτής δικαιούται σε μεσεγγύηση του φορτίου.

3. Ο εκναυλωτής διορίζεται μεσεγγυούχος του φορτίου με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

4. Εάν υπάρχει φανερή ανάγκη, ή αν η διατήρηση του φορτίου είναι δυσχερής λόγω της φύσης και του είδους του ή για λόγους οικονομικούς, μετά από αίτημα του εκναυλωτή, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάξει, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, την εκποίηση του φορτίου με εκούσιο πλειστηριασμό, ορίζοντας συγχρόνως τους όρους διενέργειας αυτού. Η απόφαση που διατάσσει τον εκούσιο πλειστηριασμό προσδιορίζει την αμοιβή και τα έξοδα του μεσεγγυούχου. Αμφότερα τα ποσά προαφαιρούνται από το εκπλειστηρίασμα. Έπειτα από τη διενέργεια του πλειστηριασμού ακολουθεί διαδικασία αναγγελιών και κατάταξης.

5. Οι αξιώσεις του εκναυλωτή για τον ναύλο και τις λοιπές οφειλές από τη σύμβαση ναύλωσης ικανοποιούνται προνομιακά πριν από οποιαδήποτε άλλη απαίτηση.

6. Στις περιπτώσεις της παρ. 2, ο εκναυλωτής αποκτά, επίσης, νόμιμο ενέχυρο στο καύσιμο κίνησης που βρίσκεται στο πλοίο, όταν το εν λόγω καύσιμο κατά κυριότητα ανήκει στον ναυλωτή. Τεκμαίρεται ότι καύσιμο κίνησης, το οποίο παραγγέλλεται από τον ναυλωτή και παραδίδεται στο πλοίο στο πλαίσιο εκτέλεσης της σύμβασης ναύλωσης, ανήκει κατά κυριότητα σε αυτόν.

7. Στις περιπτώσεις της παρ. 2 ο εκναυλωτής δικαιούται επίσης να αρνηθεί την προσέγγιση του πλοίου στον προβλήτα και τη φόρτωση ή την εκφόρτωση του φορτίου. Δεν αποκλείεται περαιτέρω αξίωση του εκναυλωτή κατά του ναυλωτή κατά τις κοινές διατάξεις.

Άρθρο 87

Απαγόρευση φόρτωσης επικίνδυνου φορτίου

1. Ο ναυλωτής υποχρεούται να μην φορτώνει στο πλοίο εκρηκτικά, εύφλεκτα ή επικίνδυνα εμπορεύματα, για τη φόρτωση των οποίων ο εκναυλωτής ή ο πλοίαρχος δεν έχουν συμφωνήσει, γνωρίζοντας τη φύση και τα χαρακτηριστικά τους. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 4 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι όροι των ισχυουσών διεθνών συμβάσεων σε σχέση με τη μεταφορά επικίνδυνων φορτίων και οι οικείες διατάξεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2961/2001, Α' 265).

Άρθρο 88

Υποχρέωση υπόδειξης ασφαλούς λιμένα

1. Ο ναυλωτής υποχρεούται να κατευθύνει το πλοίο σε ασφαλείς λιμένες και τόπους φόρτωσης και εκφόρτωσης.

2. Ο εκναυλωτής δικαιούται να αρνηθεί την είσοδο ή παραμονή του πλοίου σε μη ασφαλή λιμένα ή τόπο φόρ-

τωσης ή εκφόρτωσης, εάν τούτο δεν έχει συμφωνηθεί ρητά ή εάν ο λιμένας ή ο τόπος φόρτωσης ή εκφόρτωσης καταστεί μη ασφαλής εκ των υστέρων.

Άρθρο 89

Φόρτωση - στοιβασία - εκφόρτωση

1. Ο ναυλωτής διενεργεί με δικές του δαπάνες τη φόρτωση, στοιβασία και εκφόρτωση του φορτίου και ευθύνεται για κάθε ζημία από αυτές, εκτός εάν η ζημία οφείλεται σε πταίσμα του πλοίαρχου ή του πληρώματος.

2. Ο ναυλωτής υποχρεούται να παραδίδει στον εκναυλωτή όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με τη φόρτωση και την εκφόρτωση.

3. Ο πλοίαρχος μπορεί να αρνηθεί ή να διακόψει τη φόρτωση, εάν από αυτή επηρεάζεται η αξιοπλοΐα του πλοίου. Το ίδιο ισχύει και για την εκφόρτωση.

Άρθρο 90

Ζημία από τη συμμόρφωση στις οδηγίες του ναυλωτή

Ο ναυλωτής υποχρεούται να αποκαταστήσει κάθε ζημία που υφίσταται ο εκναυλωτής λόγω συμμόρφωσης στις οδηγίες του ναυλωτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ

Άρθρο 91

Ανυπαίτια αδυναμία παροχής

1. Η σύμβαση ναύλωσης λύεται και τα μέρη ελευθερώνονται, αν η παροχή του εκναυλωτή καταστεί αδύνατη από γεγονός για το οποίο αυτός δεν έχει ευθύνη, ιδίως λόγω απώλειας του πλοίου ή οριστικής αδυναμίας παραχώρησης της χρήσης του από τυχηρό γεγονός, ανωτέρα βία ή επίταξη αυτού.

2. Ο εκναυλωτής υποχρεούται να ειδοποιήσει τον ναυλωτή για την αδυναμία παροχής χωρίς υπαίτια βραδύτητα. Σχετική ειδοποίηση απευθύνει και προς τον παραλήπτη του φορτίου, εφόσον είναι ευχερώς δυνατή η διακρίβωση της ταυτότητας αυτού.

3. Αν το γεγονός της αδυναμίας επέλθει σε χρόνο κατά τον οποίο το πλοίο είναι έμφορτο, ο εκναυλωτής μπορεί κατ' εύλογη κρίση, με βάση τις εκάστοτε συνθήκες, είτε να επιμεληθεί της αποστολής του φορτίου στον λιμένα προορισμού είτε να προκαλέσει την αποθήκευση αυτού στον εγγύτερο λιμένα. Σε περίπτωση που το φορτίο είναι ευπαθές ή υπάρχει κίνδυνος χειροτέρευσής του, ο εκναυλωτής δικαιούται να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο για την αναγκαστική ή εκούσια εκποίηση αυτού.

4. Ναύλος που καταβλήθηκε αναζητείται με τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό. Ο ναυλωτής οφείλει να αποδώσει στον εκναυλωτή τις σχετικές με την προετοιμασία του πλοίου δαπάνες.

5. Αν η ναύλωση εκτελέσθηκε μερικώς, ο ναυλωτής οφείλει το αντίστοιχο τμήμα του ναύλου, περιλαμβανομένου του ναύλου που αφορά σε υπό έρμα πλου, καθώς και τις συναφείς με τη μερική εκτέλεση δαπάνες. Αν το φορτίο αφίχθηκε στον λιμένα προορισμού σύμφωνα με την παρ. 3, ο ναυλωτής οφείλει τον αρχικώς συμφωνηθέντα ναύλο.

Άρθρο 92**Καταγγελία της σύμβασης ναύλωσης**

1. Η σύμβαση ναύλωσης λύεται με καταγγελία από οποιοδήποτε μέρος, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος.

2. Η ανυπαίτια διακοπή ή παρεμπόδιση του πλου που έχει προσωρινό χαρακτήρα δεν συνιστά σπουδαίο λόγο.

3. Αν ο σπουδαίος λόγος συνίσταται σε γεγονός για το οποίο το ένα μέρος έχει ευθύνη, το αντισυμβαλλόμενο μέρος που καταγγέλλει τη σύμβαση ναύλωσης μπορεί να αξιώσει αποζημίωση. Σε περίπτωση καταγγελίας χωρίς σπουδαίο λόγο ή καταχρηστικής καταγγελίας, το αντισυμβαλλόμενο μέρος έχει δικαίωμα να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από αυτήν, όχι όμως να αξιώσει εκπλήρωση της σύμβασης.

4. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης ναύλωσης, όταν το πλοίο είναι έμφορτο, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 3 του άρθρου 91. Ο ναυλωτής διατηρεί σε κάθε περίπτωση το δικαίωμα να αναλάβει το φορτίο με δικές του δαπάνες και απαλλάσσεται από το τμήμα του ναύλου που αντιστοιχεί στον πλου που δεν εκτελέσθηκε.

5. Αν η ναύλωση καταγγελθεί από τον εκναυλωτή για σπουδαίο λόγο που δεν ανάγεται στο πρόσωπό του, ο εκναυλωτής ευθύνεται έναντι του ναυλωτή, ως προς τη διατήρηση του φορτίου, μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟ****Άρθρο 93****Ναύλωση κατά χρόνο - Έννοια**

1. Στη ναύλωση κατά χρόνο ο εκναυλωτής παραχωρεί στον ναυλωτή τη χρήση πλοίου έναντι ναύλου για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ο εκναυλωτής διατηρεί την τεχνική διεύθυνση του πλοίου και ασκεί την εμπορική του εκμετάλλευση.

2. Ο ναύλος υπολογίζεται με βάση την πραγματική διάρκεια της σύμβασης.

3. Στη ναύλωση κατά χρόνο ο πλοίαρχος και το πλήρωμα ναυτολογούνται από τον εκναυλωτή ή για λογαριασμό του και θεωρούνται προστηθέντες του.

Άρθρο 94**Εκτέλεση πλόων**

Ο εκναυλωτής υποχρεούται να εκτελεί τους συμφωνημένους πλόες χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

Άρθρο 95**Καταβολή ναύλου**

1. Εάν δεν ορίζεται ρητά ο χρόνος καταβολής του ναύλου, αυτός προκαταβάλλεται ανά περίοδο δεκαπέντε (15) ημερών.

2. Η υποχρέωση καταβολής ναύλου αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα η χρήση του πλοίου από τον ναυλωτή κωλύεται από πράξεις ή παραλείψεις του εκναυλωτή ή των προστηθέντων του. Η καταβολή ναύλου αναστέλλεται, επίσης, σε περιπτώσεις μη δικαιολογημένης παρέκκλισης από την ενδεδειγμένη πορεία, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 102.

Άρθρο 96**Εφοδιασμός του πλοίου**

1. Ο ναυλωτής υποχρεούται να αγοράσει από τον εκναυλωτή το καύσιμο κίνησης που βρίσκεται στο πλοίο κατά τον χρόνο παράδοσης και να το πωλήσει σε αυτόν κατά τον χρόνο επαναπαράδοσης. Εάν δεν συμφωνείται συγκεκριμένη αξία στη σύμβαση ναύλωσης, λαμβάνεται υπόψη η τρέχουσα αξία στον λιμένα παράδοσης ή επαναπαράδοσης ή στον εγγύτερο λιμένα κατά τον χρόνο παράδοσης και επαναπαράδοσης, αντίστοιχα.

2. Ο ναυλωτής υποχρεούται, για την περίοδο της ναύλωσης, να εφοδιάζει με δικές του δαπάνες το πλοίο με καύσιμο κίνησης που πληροί τις εκάστοτε ισχύουσες νόμιμες προδιαγραφές. Το καύσιμο κίνησης πρέπει να ανταποκρίνεται διαρκώς στα συμφωνημένα μεταξύ των μερών χαρακτηριστικά και σε κάθε περίπτωση να είναι γενικώς αποδεκτής ποιότητας.

Άρθρο 97**Λοιπές δαπάνες**

Οι δαπάνες λιμένος, πλοήγησης και ρυμούλκησης βαρύνουν τον ναυλωτή.

Άρθρο 98**Επαναπαράδοση του πλοίου**

1. Ο ναυλωτής υποχρεούται να επαναπαραδώσει το πλοίο στον εκναυλωτή στην κατάσταση που ήταν κατά την παράδοσή του.

2. Πρόωρη επαναπαράδοση του πλοίου συνιστά υπαίτια καταγγελία της σύμβασης από τον ναυλωτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΑΞΙΔΙ****Άρθρο 99****Ναύλωση κατά ταξίδι - Έννοια**

1. Στη ναύλωση κατά ταξίδι, ο εκναυλωτής παραχωρεί στον ναυλωτή τη χρήση πλοίου, έναντι ναύλου, για ορισμένο πλου. Ο εκναυλωτής διατηρεί την τεχνική διεύθυνση του πλοίου και ασκεί την εμπορική του εκμετάλλευση.

2. Ο ναύλος υπολογίζεται κατ' αποκοπή ή με βάση τα χαρακτηριστικά του πλου και την ποσότητα του φορτίου.

3. Στη ναύλωση κατά ταξίδι ο πλοίαρχος και το πλήρωμα ναυτολογούνται από τον εκναυλωτή ή για λογαριασμό του και θεωρούνται προστηθέντες του.

Άρθρο 100**Ετοιμότητα προς φόρτωση**

1. Ο εκναυλωτής οφείλει να έχει το πλοίο έτοιμο προς φόρτωση, κατά την παρ. 1 του άρθρου 80.

2. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής, ο ναυλωτής μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα που προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 92.

Άρθρο 101**Εφοδιασμός του πλοίου**

Ο εκναυλωτής προμηθεύει το πλοίο με καύσιμο κίνησης και εφόδια για την εκτέλεση των συμφωνημένων ταξιδιών.

Άρθρο 102 **Εκτέλεση πλόων**

1. Ο εκναυλωτής υποχρεούται να εκτελεί τους συμφωνημένους πλόες χωρίς παρέκκλιση και κατά την ενδεικνυόμενη πορεία. Αλλαγή πορείας επιτρέπεται για την προστασία ζωής ή περιουσίας ή για άλλη εύλογη αιτία.

2. Σε περίπτωση παρέκκλισης ή αλλαγής πορείας κατ' εντολή του ναυλωτή, οφείλονται επιπρόσθετος ναύλος για την επιπλέον απόσταση, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις περί υπεραναμονής, και οι αντίστοιχες δαπάνες.

Άρθρο 103 **Αναμονή - Υπεραναμονή**

1. Ο εκναυλωτής οφείλει να αναμένει να ολοκληρωθεί η φόρτωση στον συμφωνηθέντα χρόνο, ή σε αυτόν που επιβάλλεται από τις περιστάσεις, χωρίς αντάλλαγμα (αναμονή). Ο χρόνος της αναμονής αρχίζει με την άφιξη του πλοίου στον λιμένα φόρτωσης και την αποστολή προσήκουσας ειδοποίησης ετοιμότητας προς φόρτωση.

2. Όταν παρέλθει ο χρόνος αναμονής και δεν έχει ολοκληρωθεί η φόρτωση, οφείλεται επιπλέον αντάλλαγμα στον εκναυλωτή για την περίοδο μέχρι την ολοκλήρωση της φόρτωσης (υπεραναμονή). Εάν το αντάλλαγμα δεν έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση, οφείλεται το επιβαλλόμενο από τις περιστάσεις, αφού ληφθούν υπόψη και οι συνθήκες της ναυλαγοράς.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και στην εκφόρτωση.

4. Εάν η υπεραναμονή είναι υπέρμετρη, ο εκναυλωτής δικαιούται επιπρόσθετο αντάλλαγμα, το οποίο υπολογίζεται με βάση το αντάλλαγμα της υπεραναμονής, προσυζητημένο κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

5. Σε περίπτωση ολοκλήρωσης της φόρτωσης ή της εκφόρτωσης χωρίς εξάντληση της αναμονής, οφείλεται αντάλλαγμα στον ναυλωτή ίσο με το μισό του ανταλλάγματος για την υπεραναμονή, εάν τούτο συνήθίζεται στην οικεία αγορά.

Άρθρο 104 **Λοιπές δαπάνες**

Τα έξοδα λιμένος, πλοήγησης και ρυμούλκησης βαρύνουν τον εκναυλωτή.

Άρθρο 105 **Καταβολή ναύλου**

Εάν δεν ορίζεται ρητά ο χρόνος καταβολής του ναύλου, αυτός καταβάλλεται κατά το ήμισυ αμέσως μετά από το πέρας της φόρτωσης και κατά το ήμισυ αμέσως μετά από το πέρας της εκφόρτωσης.

Άρθρο 106 **Υποχρεώσεις ναυλωτή που αφορούν το φορτίο**

1. Ο ναυλωτής οφείλει να έχει διαθέσιμο προς φόρτωση το συμφωνημένο φορτίο στον συμφωνημένο τόπο και χρόνο και στην ενδεδειγμένη θέση. Εάν φορτώθηκε φορτίο λιγότερο από το συμφωνημένο, ο ναυλωτής οφείλει τον μισό ναύλο για το φορτίο που δεν φορτώθηκε.

2. Εάν το φορτίο απωλέσθηκε από τυχηρό γεγονός πριν από τη φόρτωσή του, η σύμβαση λύεται, τα μέρη

ελευθερώνονται και ο ναυλωτής οφείλει να καταβάλει στον εκναυλωτή τις δαπάνες του.

3. Ο ναυλωτής οφείλει να παραδώσει στον πλοίαρχο όλα τα απαραίτητα προς φόρτωση φορτωτικά έγγραφα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' **ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ** **ΓΥΜΝΟΥ ΠΛΟΙΟΥ**

Άρθρο 107 **Ναύλωση γυμνού πλοίου - Έννοια**

1. Στη ναύλωση γυμνού πλοίου, τούτο ναυλώνεται χωρίς πλοίαρχο και πλήρωμα, η ναυτολόγηση των οποίων γίνεται από τον ναυλωτή και για λογαριασμό του. Ο ναυλωτής αποκτά την τεχνική διεύθυνση και την εμπορική εκμετάλλευση του πλοίου.

2. Αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί χρονοναύλωσης στο μέτρο που είναι συμβατές με τη ναύλωση γυμνού πλοίου.

Άρθρο 108 **Υποχρεώσεις**

1. Το πλοίο κατά τη χρονική στιγμή της παράδοσης πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση κατάλληλη για τη συμφωνηθείσα χρήση.

2. Κατά τη διάρκεια της ναύλωσης, ο ναυλωτής οφείλει να το συντηρεί, να διατηρεί την κλάση του και όλα τα πιστοποιητικά του σε ισχύ και να το διατηρεί κατάλληλο για τη συμφωνηθείσα χρήση. Ο ναυλωτής δεν δικαιούται να εγγράψει το υπό ελληνική σημαία πλοίο σε αλλοδαπό νηολόγιο.

3. Με τη λήξη της ναύλωσης το πλοίο επαναπαράδεται στην παραληφθείσα κατάσταση, εξαιρουμένης της συνήθους φθοράς που προκαλείται από τη συμφωνηθείσα χρήση.

Άρθρο 109 **Ευθύνη**

1. Οι προϋποθέσεις ευθύνης για κάθε συμβαλλόμενο καθορίζονται στη σύμβαση ναύλωσης γυμνού πλοίου.

2. Ο εκναυλωτής υποχρεούται να αποκαταστήσει τη θετική και αποθετική ζημία του ναυλωτή λόγω μη εμφανούς πραγματικού ελαττώματος του πλοίου κατά τον χρόνο της παράδοσης, εφόσον αυτό εκδηλωθεί εντός δώδεκα (12) μηνών από την ως άνω παράδοση. Μη εμφανές θεωρείται το ελάττωμα που δεν μπορεί να διαπιστωθεί με την επιμέλεια του μέσου συνετού ναυλωτή.

Άρθρο 110 **Ναύλος - Εξαγορά**

1. Εφόσον δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, η καταβολή του ναύλου είναι μηνιαία.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι η καταβολή του ναύλου αποτελεί τμηματική εξόφληση συμφωνηθέντος τιμήματος εξαγοράς του πλοίου.

3. Μέχρι την πλήρη εξόφληση η κυριότητα του πλοίου παραμένει στον εκναυλωτή.

4. Το άρθρο 532 του Αστικού Κώδικα εφαρμόζεται, εκτός αν συμφωνήθηκε διαφορετικά.

Άρθρο 111
Υποναύλωση

Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, περαιτέρω υποναύλωση του πλοίου ως γυμνού δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 112
Απαγόρευση εκποίησης - υποθήκευσης

Κατά τη διάρκεια της γυμνής ναύλωσης, ο εκναυλωτής δεν δικαιούται να εκποιήσει το πλοίο σε τρίτο ή να συστήσει ναυτική υποθήκη σε αυτό, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του ναυλωτή, εφόσον η σύμβαση γυμνής ναύλωσης έχει καταχωρισθεί στο νηολόγιο.

Άρθρο 113
Ανέλκυση ναυαγίου

Αν το πλοίο κατά την περίοδο της γυμνής ναύλωσης καταστεί ναυάγιο, ο εκναυλωτής διατηρεί δικαίωμα αναγωγής κατά του υπαίτιου ναυλωτή για τη δαπάνη ανέλκυσης.

Άρθρο 114
Προστασία από τρίτους

Ο ναυλωτής γυμνού πλοίου επιδεικνύει κάθε επιμέλεια για την προστασία των δικαιωμάτων του εκναυλωτή από προσβολές τρίτων.

Άρθρο 115
Χρηματοδοτική μίσθωση με ναύλωση γυμνού πλοίου

1. Η χρηματοδοτική μίσθωση πλοίου επιτρέπεται.
2. Στη ναύλωση γυμνού σκάφους που συνάπτεται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης εφαρμόζεται το παρόν Κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ**Άρθρο 116**
Χαρακτηριστικά - Εφαρμογή

1. Για την εκπλήρωση της ναύλωσης-πλασίου συνομολογούνται ειδικότερες εκτελεστικές συμβάσεις ναύλωσης.
2. Στη ναύλωση-πλαίσιο εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις περί ναύλωσης.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**Άρθρο 117**
Έννοια θαλάσσιας μεταφοράς - θαλάσσιου μεταφορέα

1. Με τη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς πραγμάτων ο μεταφορέας αναλαμβάνει, έναντι ανταλλάγματος, την υποχρέωση μεταφοράς με πλοίο των πραγμάτων που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης από τον λιμένα φόρτωσης στον λιμένα εκφόρτωσης και παράδοση αυτών στον νομιμοποιούμενο παραλήπτη.

2. Η μεταφορά μπορεί να εκτελείται μερικώς ή ολικώς από πρόσωπο διαφορετικό από το πρόσωπο που έχει συμβληθεί ως μεταφορέας στη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς (πραγματικός μεταφορέας).

3. Αντικείμενο της σύμβασης μπορεί να είναι και η μεταφορά ορισμένης κατ' ανώτατο ή κατώτατο όριο ή οριστής από το ένα μέρος ποσότητας πραγμάτων, με διαδοχικές φορτώσεις στο ίδιο ή σε διαφορετικά πλοία, εντός ορισμένης χρονικής περιόδου (σύμβαση όγκου).

Άρθρο 118
Εφαρμοστέοι κανόνες

1. Η διεθνής θαλάσσια μεταφορά πραγμάτων που εκτελείται στο πλαίσιο υπηρεσίας τακτικών γραμμών διέπεται από τη Διεθνή Σύμβαση των Βρυξελλών του 1924 για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων σχετικά με τις φορτωτικές με τα μεταγενέστερα Πρωτόκολλα αυτής, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2107/1992 (Α' 203) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ), ανεξαρτήτως της έκδοσης φορτωτικής ή ισοδύναμου εγγράφου μεταφοράς.

2. Η υπηρεσία μεταφοράς με τακτικές γραμμές προσφέρεται στο κοινό με δημόσια ανακοίνωση και εκτελείται με πλοία που ταξιδεύουν με τακτικό δρομολόγιο μεταξύ καθορισμένων λιμένων, σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα δρομολογίων που είναι διαθέσιμο στο κοινό.

3. Η διεθνής θαλάσσια μεταφορά που εκτελείται με μη τακτικές γραμμές, στο πλαίσιο ναύλωσης, διέπεται, επίσης, από τους Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, εφόσον έχει εκδοθεί γι' αυτήν θαλάσσια φορτωτική ή ισοδύναμο έγγραφο μεταφοράς, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 74.

4. Η θαλάσσια μεταφορά πραγμάτων μεταξύ ελληνικών λιμένων και εν γένει εντός ελληνικών χωρικών υδάτων διέπεται, σε κάθε περίπτωση, από τους Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα.

Άρθρο 119
Κανόνες αναγκαστικού δικαίου

1. Συμφωνίες που απαλλάσσουν τον μεταφορέα ή τον φορτωτή από την ευθύνη τους ή διαφοροποιούν τους όρους αυτής ή τις υποχρεώσεις αυτών κατά τρόπο ευνοϊκότερο για τον καθένα από αυτούς, είναι άκυρες, εκτός αν άλλως προβλέπεται ρητά.

2. Η ακυρότητα των συμφωνιών αυτών δεν θίγει το κύρος της σύμβασης μεταφοράς.

3. Οι Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, εφαρμόζονται σε διαφορές που εισάγονται σε ελληνικό δικαστήριο, ακόμη και αν δεν ισχύουν στο δίκαιο που επέλεξαν με συμφωνία τα μέρη.

Άρθρο 120
Χρονικό πεδίο εφαρμογής

1. Οι Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, καλύπτουν την περίοδο από τον χρόνο της φόρτωσης των πραγμάτων στο πλοίο μέχρι την εκφόρτωσή τους από αυτό.

2. Για τις περιόδους πριν από τη φόρτωση και μετά την εκφόρτωση εφαρμόζονται η παρ. 2 του άρθρου 132 και το άρθρο 135.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 121

Θαλάσσια φορτωτική - Έννοια - Χαρακτηριστικά

1. Η θαλάσσια φορτωτική αποδεικνύει έναντι παντός τη σύμβαση μεταφοράς και την παραλαβή των πραγμάτων από τον μεταφορέα προς φόρτωση (φορτωτική παραλαβής) ή τη φόρτωση αυτών στο πλοίο (φορτωτική φόρτωσης). Ως αξιόγραφο ενσωματώνει την αξίωση παράδοσης των πραγμάτων στον νομιμοποιούμενο κομιστή και τη νομή αυτών.

2. Με τη χρήση του όρου «φορτωτική» στον παρόντα νοείται η θαλάσσια φορτωτική.

Άρθρο 122

Έκδοση φορτωτικής

1. Ο μεταφορέας υποχρεούται να εκδώσει φορτωτική μετά από την παραλαβή των πραγμάτων, ύστερα από αίτημα του φορτωτή. Τη φορτωτική μπορούν να εκδώσουν, για λογαριασμό του μεταφορέα, και ο πλοίαρχος, ο πράκτορας ή ο ναυλωτής, εφόσον τους παρέχεται η δυνατότητα από τη σύμβαση ναύλωσης.

2. Μετά από τη φόρτωση των πραγμάτων, η φορτωτική παραλαβής ισχύει ως φορτωτική φόρτωσης, ύστερα από αίτημα του φορτωτή, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 7 του άρθρου 3 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα.

3. Ο μεταφορέας μπορεί να εκδώσει επιμέρους φορτωτικές ή διαταγές παράδοσης για τμήματα του φορτίου, αν τούτο του ζητηθεί από τον φορτωτή και εφόσον επιστραφεί ή καταστεί ανίσχυρη η ενιαία φορτωτική, σε περίπτωση που η τελευταία έχει ήδη εκδοθεί.

4. Αντίγραφο της φορτωτικής παραμένει στην κατοχή του πλοίαρχου.

Άρθρο 123

Δικαιούχος φορτωτικής

1. Η φορτωτική εκδίδεται, κατ' επιλογή του φορτωτή, ως ονομαστική, σε διαταγή ή στον κομιστή.

2. Η φορτωτική με κατονομαζόμενο δικαιούχο τεκμαίρεται ότι έχει εκδοθεί σε διαταγή, εκτός αν περιέχει τη ρήτρα «όχι σε διαταγή».

3. Φορτωτική που εκδίδεται υπέρ προσώπου που κατονομάζεται με τη ρήτρα «στον κομιστή» ή άλλη ισοδύναμη φράση ή χωρίς σημείωση του δικαιούχου ισχύει ως φορτωτική στον κομιστή.

Άρθρο 124

Περιεχόμενο φορτωτικής

1. Η φορτωτική περιέχει: α) την ονομασία «θαλάσσια φορτωτική» ή «φορτωτική» αναφερόμενη στο κείμενο του τίτλου, β) την περιγραφή των παραληφθέντων ή φορτωθέντων πραγμάτων, γ) τον προσδιορισμό του πλοίου, δ) τον λιμένα φόρτωσης, ε) τον λιμένα προορισμού, στ) τον ναύλο και τον τρόπο καταβολής αυτού, ζ) τη χρονολογία και τον τόπο έκδοσης και η) την υπογραφή

του εκδότη. Αν δεν έχει σημειωθεί ο τόπος έκδοσης, ως τέτοιος εκλαμβάνεται ο τόπος που σημειώνεται δίπλα στο όνομα του εκδότη. Η υπογραφή μπορεί να τίθεται και με μηχανικά ή ηλεκτρονικά μέσα. Αν ελλείπουν και δεν αναπληρώνονται νομίμως τα υπό α', β', γ', δ', ζ' και η' στοιχεία, το έγγραφο δεν ισχύει ως φορτωτική.

2. Η περιγραφή των πραγμάτων στη φορτωτική περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 3 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα.

3. Επιφυλάξεις του μεταφορέα επί της φορτωτικής σχετικά με την περιγραφή των πραγμάτων κατά την παρ. 3 του άρθρου 3 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, είναι ισχυρές, εφόσον περιέχουν μνεία της αιτίας για την οποία τέθηκαν.

Άρθρο 125

Ηλεκτρονική φορτωτική

1. Η φορτωτική μπορεί να εκδίδεται και σε άυλη μορφή, ως ηλεκτρονικό αρχείο, εφόσον συμφωνούν σε αυτό ο μεταφορέας και ο φορτωτής.

2. Η έκδοση, κατοχή και μεταβίβαση της ηλεκτρονικής φορτωτικής έχουν την ίδια ισχύ και τις ίδιες συνέπειες με την έκδοση, κατοχή και μεταβίβαση της έγχαρτης φορτωτικής.

3. Με σύμφωνη γνώμη μεταφορέα και νόμιμου κομιστή, η έγχαρτη φορτωτική μπορεί να αντικαθίσταται από ηλεκτρονική φορτωτική και αντιστρόφως.

Άρθρο 126

Μεταβίβαση φορτωτικής

1. Η ονομαστική φορτωτική μεταβιβάζεται με εκχώρηση.

2. Η φορτωτική σε διαταγή μεταβιβάζεται με οπισθογράφηση. Ως προς τα αποτελέσματα της οπισθογράφησης και τις ενστάσεις που μπορούν να αντιταχθούν κατά του κομιστή, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για το αξιόγραφο της συναλλαγματικής.

3. Η φορτωτική στον κομιστή μεταβιβάζεται με συμφωνία και παράδοση.

4. Η μεταβίβαση της φορτωτικής σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 ισοδυναμεί, ως προς τα πράγματα που περιγράφονται σε αυτήν, με παράδοση της νομής αυτών.

5. Τα τεκμήρια της παρ. 4 του άρθρου 3 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 127

Δελτίο θαλάσσιας μεταφοράς

1. Το δελτίο θαλάσσιας μεταφοράς αποδεικνύει τη σύμβαση μεταφοράς και την παραλαβή από τον μεταφορέα των αναγραφόμενων σε αυτό πραγμάτων. Περιέχει επίσης υπόσχεση του μεταφορέα για παράδοση των πραγμάτων στον κατονομαζόμενο παραλήπτη.

2. Το δελτίο θαλάσσιας μεταφοράς αποτελεί έγγραφο μεταφοράς ισοδύναμο της φορτωτικής, για τους σκοπούς της παρ. 3 του άρθρου 118.

3. Ο φορτωτής δύναται να τροποποιήσει εγγράφως το όνομα του παραλήπτη μέχρι την παράδοση των πραγ-

μάτων, εκτός αν άλλως προβλέπεται στο δελτίο, καταβάλλοντας στον μεταφορέα τις προκαλούμενες από την τροποποίηση εύλογες δαπάνες.

4. Η νομιμοποίηση του παραλήπτη γίνεται με την κατοχή του πρωτότυπου δελτίου, ή αντιγράφου αυτού και του τυχόν τροποποιητικού εγγράφου, καθώς και με τα στοιχεία της ταυτότητάς του.

5. Στο δελτίο θαλάσσιας μεταφοράς εφαρμόζονται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 124, το άρθρο 125, η παρ. 5 του άρθρου 126 και το άρθρο 130.

Άρθρο 128

Διαφορτωτική - Διαδοχική θαλάσσια μεταφορά

1. Η διαφορτωτική, που εκδίδεται όταν τα πράγματα μεταφέρονται με περισσότερους του ενός θαλάσσιους μεταφορείς και καλύπτει το σύνολο της θαλάσσιας μεταφοράς, έχει τη λειτουργία και τις συνέπειες της φορτωτικής.

2. Η διαφορτωτική μπορεί να εκδίδεται και σε άυλη μορφή, ως ηλεκτρονικό αρχείο, σύμφωνα με το άρθρο 125.

Άρθρο 129

Φορτωτική συνδυασμένης μεταφοράς

1. Το έγγραφο μεταφοράς που εκδίδεται για ενιαία σύμβαση συνδυασμένης μεταφοράς με θαλάσσιο σκέλος, κατά την έννοια του άρθρου 147, ισχύει ως φορτωτική για το θαλάσσιο σκέλος, εφόσον περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 124.

2. Η φορτωτική συνδυασμένης μεταφοράς μπορεί να εκδίδεται και σε άυλη μορφή, ως ηλεκτρονικό αρχείο, σύμφωνα με το άρθρο 125.

Άρθρο 130

Ρήτρες παρέκτασης δικαιοδοσίας

1. Ρήτρες δικαιοδοσίας που περιέχονται στη φορτωτική και ορίζουν ως παρεκτενόμενο δικαστήριο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι έγκυρες, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012 «για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις» (L 351/1) και δεσμευτικές έναντι του τρίτου κομιστή.

2. Για τις ρήτρες δικαιοδοσίας που περιέχονται στη φορτωτική και ορίζουν ως παρεκτενόμενο δικαστήριο τρίτου κράτους εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 1, με την επιφύλαξη της παρ. 3.

3. Οι ρήτρες της παρ. 2 δεν εφαρμόζονται όταν καθιστούν δυσχερή την παροχή έννομης προστασίας στον ζημιωθέντα ή παρεκτείνουν τη δικαιοδοσία σε έννομες τάξεις που περιορίζουν ουσιωδώς την προβλεπόμενη από τους Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ ευθύνη του μεταφορέα.

Άρθρο 131

Ρήτρες ναυλοσυμφώνου

1. Σε περίπτωση έκδοσης φορτωτικής ναυλοσυμφώνου, οι όροι του ναυλοσυμφώνου είναι δεσμευτικοί για τον τρίτο κομιστή της φορτωτικής, εφόσον πληρούνται σφαιρειακά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Η φορτωτική περιλαμβάνει ρήτρα παραπομπής (ενσωμάτωσης) στους όρους του συγκεκριμένου ναυλοσυμφώνου,

(β) οι όροι του ναυλοσυμφώνου δεν αντίκεινται στους Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα και αρμόζουν στις σχέσεις μεταφορέα και δικαιούχου του φορτίου και

(γ) ο κομιστής είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση των όρων αυτών κατά τον χρόνο έκδοσης ή οπισθογράφησης της φορτωτικής.

2. Οι ρήτρες δικαιοδοσίας και διαιτησίας ενσωματώνονται ρητώς στη φορτωτική ναυλοσυμφώνου. Ειδική αναφορά σε ρήτρα διαιτησίας που περιέχεται στο ναυλοσύμφωνο συνιστά συμφωνία διαιτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Άρθρο 132

Εφαρμοστέοι κανόνες

1. Οι υποχρεώσεις του θαλάσσιου μεταφορέα και οι προϋποθέσεις ευθύνης του διέπονται από τους Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, και το παρόν Κεφάλαιο.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 136, η παρ. 1 εφαρμόζεται και στα στάδια από την παραλαβή των πραγμάτων προς μεταφορά μέχρι τη φόρτωσή τους και από την εκφόρτωση μέχρι την παράδοση αυτών.

3. Ο μεταφορέας υποχρεούται σε κάθε επιμέλεια.

4. Η ευθύνη του μεταφορέα καταλαμβάνει κάθε ζημία σχετική με την απώλεια ή βλάβη των πραγμάτων που προκλήθηκε από την παραλαβή των πραγμάτων προς μεταφορά μέχρι την παράδοση αυτών, καθώς και τη ζημία από καθυστέρηση στην εκτέλεση της θαλάσσιας μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 133.

5. Ο μεταφορέας ευθύνεται για το πταίσμα των προσώπων που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της θαλάσσιας μεταφοράς. Δεν ευθύνεται για απώλεια ή βλάβη του φορτίου ή άλλη ζημία που προκαλείται κατά τη διάρκεια της φόρτωσης και εκφόρτωσης του φορτίου από πταίσμα προσώπου, τις υπηρεσίες του οποίου υποχρεούται από τον νόμο να δεχθεί.

Άρθρο 133

Ευθύνη από καθυστέρηση

1. Ο μεταφορέας οφείλει να εκτελέσει τη θαλάσσια μεταφορά εντός του συμφωνηθέντος χρόνου, ελλείψει δε συμφωνίας περί αυτού, εντός του απαιτούμενου από τις περιστάσεις εύλογου χρόνου.

2. Ο μεταφορέας ευθύνεται σε αποζημίωση για τη θετική και την αποθετική ζημία του κομιστή της φορτωτικής ή του νομιμοποιούμενου στην παραλαβή του φορτίου προσώπου που προκαλούνται από υπαίτια καθυστέρηση κατά την εκτέλεση της θαλάσσιας μεταφοράς και την παράδοση του φορτίου, εκτός αν αποδείξει ότι δεν τον βαραίνει πταίσμα. Οι λόγοι απαλλαγής από την ευθύνη που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 4 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Για να οφείλεται η κατά την παρ. 2 αποζημίωση απαιτείται γραπτή ή ηλεκτρονική ειδοποίηση του μεταφορέα από τον κομιστή της φορτωτικής ή το νομιμοποιούμενο στην παραλαβή του φορτίου πρόσωπο εντός είκοσι μίας (21) ημερών από την παράδοση των πραγμάτων, με την οποία εξειδικεύεται το είδος της ζημίας και ορίζεται κατά προσέγγιση το ύψος αυτής.

Άρθρο 134

Ευθύνη πραγματικού μεταφορέα

1. Τα άρθρα 132, 133 και 138 ισχύουν ως προς την ευθύνη του πραγματικού μεταφορέα για το μέρος της μεταφοράς που εκτελείται από αυτόν.

2. Όταν η εκτέλεση της μεταφοράς ή μέρους αυτής έχει ανατεθεί σε πραγματικό μεταφορέα, ο συμβατικός μεταφορέας παραμένει υπεύθυνος για θαλάσσια μεταφορά σύμφωνα με τον παρόντα. Ο συμβατικός και ο πραγματικός μεταφορέας ευθύνονται από κοινού και εις ολόκληρον.

3. Δικαίωμα αναγωγής μεταξύ του συμβατικού και του πραγματικού μεταφορέα δεν αποκλείεται.

Άρθρο 135

Μεταφορά στο κατάστρωμα - Εμπορευματοκιβώτια

1. Μεταφορά πραγμάτων στο κατάστρωμα επιτρέπεται όταν έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση μεταφοράς, όταν επιβάλλεται εκ του νόμου, ή όταν συνιστά συνήθη ναυτιλιακή πρακτική.

2. Η μεταφορά των εμπορευματοκιβωτίων στο κατάστρωμα συνιστά συνήθη ναυτιλιακή πρακτική, εφόσον διενεργείται με πλοίο ειδικώς διαρρυθμισμένο και εξοπλισμένο προς τούτο.

3. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 1 και 2, η απώλεια ή η ζημία των πραγμάτων που μεταφέρονται στο κατάστρωμα τεκμαίρεται ότι οφείλεται σε πταίσμα του μεταφορέα κατά τη μεταχείριση των πραγμάτων.

4. Η υποχρέωση του μεταφορέα να μεριμνά για το φορτίο καταλαμβάνει και την κατάσταση των εμπορευματοκιβωτίων όταν αυτά παρέχονται από τον ίδιο, καθώς και την εγκιβωτίωση, εφόσον πραγματοποιείται από τον μεταφορέα.

Άρθρο 136

Ρήτρες για τα ακραία στάδια μεταφοράς

Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 135 και του πρώτου εδαφίου του άρθρου 332 του Αστικού Κώδικα, για το χρονικό διάστημα πριν από τη φόρτωση και μετά την εκφόρτωση των πραγμάτων, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν στον περιορισμό των υποχρεώσεων και της ευθύνης του μεταφορέα, καθώς και στην τροποποίηση των κανόνων για το βάρος απόδειξης.

Άρθρο 137

Ειδικές κατηγορίες εμπορευμάτων

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου του άρθρου 332 του Αστικού Κώδικα, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν στον περιορισμό των υποχρεώσεων και της ευθύνης του μεταφορέα, καθώς και στην τροποποίηση

των κανόνων για το βάρος απόδειξης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) μεταφορά ζωντανών ζώων,

(β) μεταφορά συγκεκριμένων εμπορευμάτων που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 6 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα,

(γ) μεταφορά πραγμάτων με συμβάσεις όγκου κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 117 του παρόντος.

Άρθρο 138

Ατομικός περιορισμός ευθύνης

1. Ο μεταφορέας δικαιούται να περιορίσει την ευθύνη του σύμφωνα με τους Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα. Απώλεια του ανωτέρω δικαιώματος επέρχεται σύμφωνα με την παρ. 5α του άρθρου 4 των εν λόγω Κανόνων.

2. Εάν η καθυστέρηση προκάλεσε οικονομική ζημία, η συνολική αποζημίωση δεν δύναται να υπερβεί ποσό ίσο με το τριπλάσιο του καταβλητέου ναύλου.

3. Εάν η καθυστέρηση προκάλεσε συγχρόνως και βλάβη ή απώλεια του φορτίου, η συνολική αποζημίωση δεν δύναται να υπερβεί εκείνη που υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 5α του άρθρου 4 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, για την ολική απώλεια των πραγμάτων.

4. Η μετατροπή των Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων σε ευρώ γίνεται με την ισοτιμία που ισχύει κατά τον χρόνο εκφόρτωσης των πραγμάτων ή κατά τον χρόνο που έπρεπε να λάβει χώρα η εκφόρτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΦΟΡΤΩΤΗ

Άρθρο 139

Υποχρέωση καταβολής του ναύλου

1. Ο φορτωτής υποχρεούται να καταβάλει στον θαλάσσιο μεταφορέα τον συμφωνηθέντα ναύλο και τις λοιπές από τη σύμβαση και τον νόμο παροχές. Ο ναύλος υπολογίζεται με βάση την ποσότητα των μεταφερόμενων πραγμάτων. Αν δεν έχει συμφωνηθεί ναύλος, οφείλεται ο συνήθης ναύλος κατά τον χρόνο της φόρτωσης στον λιμένα φόρτωσης για παρόμοιες μεταφορές και φορτία. Αν φορτώθηκαν πράγματα καθ' υπέρβαση της ποσότητας που είχε συμφωνηθεί, οφείλεται ο αναλογών επί πλέον ναύλος.

2. Ο ναύλος είναι καταβλητέος μετά τη φόρτωση, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά.

3. Ο παραλήπτης καθίσταται μαζί με τον φορτωτή εις ολόκληρον οφειλέτης του ναύλου και κάθε άλλης οφειλής από τη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς και τον νόμο, εκτός αν συμφωνηθεί ρητά διαφορετικά επί της φορτωτικής ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου μεταφοράς.

Άρθρο 140

Δικαιώματα του μεταφορέα επί μη καταβολής του ναύλου

1. Σε περίπτωση μη καταβολής του ναύλου ή των λοιπών πρόσθετων παροχών, ο μεταφορέας δικαιούται σε μεσεγγύηση του φορτίου. Το δικαίωμα τούτο δεν υφίσταται, όταν ο ναύλος φέρεται να έχει προκαταβληθεί κατά τους όρους της φορτωτικής.

2. Ο μεταφορέας διορίζεται μεσεγγυούχος του φορτίου σύμφωνα με τις διατάξεις περί ασφαλιστικών μέτρων.

3. Εάν υπάρχει φανερή ανάγκη, ή αν η διατήρηση του φορτίου είναι δυσχερής λόγω της φύσης και του είδους του ή για λόγους οικονομικούς, μετά από αίτημα του μεταφορέα, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάξει, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, την εκποίηση του φορτίου με εκούσιο πλειστηριασμό, ορίζοντας συγχρόνως τους όρους διενέργειας αυτού. Η απόφαση που διατάσσει τον εκούσιο πλειστηριασμό προσδιορίζει την αμοιβή και τα έξοδα του μεσεγγυούχου. Αμφότερα τα ποσά προαφαιρούνται από το εκπλειστηριασμο. Μετά από τη διενέργεια του πλειστηριασμού ακολουθεί διαδικασία αναγγελιών και κατάταξης.

4. Οι αξιώσεις του μεταφορέα για τον ναύλο και την υπεραναμονή ικανοποιούνται προνομιακά πριν από οποιαδήποτε άλλη απαίτηση.

Άρθρο 141

Υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων προς φόρτωση

1. Αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, ο φορτωτής υποχρεούται να φέρει τα πράγματα επί της προκουμαίας ή επί της φορτηγίδας παραπλεύρως του πλοίου και στην ενδεδειγμένη για τη φόρτωση θέση και στον συμφωνηθέντα προς τούτο χρόνο.

2. Αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, ο φορτωτής υποχρεούται να παραδώσει τα πράγματα στον μεταφορέα κατάλληλα προς μεταφορά και δεόντως συσκευασμένα κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική, ώστε να παραμείνουν άθικτα και ασφαλή στη διάρκεια της θαλάσσιας μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των σταδίων της φόρτωσης, του χειρισμού, της στοιβασίας και της εκφόρτωσης, να μην θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του πλοίου και να μην προκαλέσουν σωματική ή περιουσιακή βλάβη.

3. Όταν ένα εμπορευματοκιβώτιο παραδίδεται προς μεταφορά συσκευασμένο από τον φορτωτή ή ένα όχημα φορτώνεται με πράγματα συσκευασμένα από τον φορτωτή, ο τελευταίος υποχρεούται να συσκευάζει το περιεχόμενο εντός του εμπορευματοκιβωτίου ή του οχήματος προσηκόντως και να το ασφαλίσει, ώστε να μην προκαλείται κίνδυνος για την ασφάλεια του πλοίου ή κίνδυνος βλάβης της υγείας προσώπων και περιουσίας.

Άρθρο 142

Υποχρέωση παράδοσης εγγράφων και παροχής πληροφοριών

1. Ο φορτωτής υποχρεούται:

(α) Να παραδίδει στον μεταφορέα κατά τον χρόνο της φόρτωσης όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με τη φόρτωση και την εκφόρτωση.

(β) Να παρέχει στον μεταφορέα τις πληροφορίες που προβλέπει η παρ. 5 του άρθρου 3 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που είναι απαραίτητη για τον κατάλληλο χειρισμό και τη μεταφορά των πραγμάτων, συμπεριλαμβανομένων των προφυλάξεων που πρέπει να ληφθούν από τον μεταφορέα, καθώς και πληροφοριών και

εγγράφων για τη συμμόρφωση του μεταφορέα προς τον νόμο σε σχέση με την υπό εκτέλεση θαλάσσια μεταφορά.

(γ) Να ενημερώνει τον μεταφορέα, όταν τα υπό μεταφορά πράγματα είναι επικίνδυνα και να προβαίνει στην απαιτούμενη σήμανση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 4 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα.

(δ) Να παρέχει στον μεταφορέα εγκαίρως ακριβείς πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμπλήρωση των στοιχείων της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς και την έκδοση των εγγράφων μεταφοράς ή των ηλεκτρονικών αρχείων μεταφοράς, όπως το όνομα του παραλήπτη, εάν υπάρχει, και το όνομα του προσώπου, εις διαταγήν του οποίου θα εκδοθεί η φορτωτική ή το ισοδύναμο έγγραφο μεταφοράς ή το ηλεκτρονικό αρχείο μεταφοράς, εάν υπάρχει.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 3 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, ο φορτωτής οφείλει να αποζημιώσει τον μεταφορέα για κάθε απώλεια ή ζημία, η οποία προκύπτει από την παραβίαση των ανωτέρω υποχρεώσεων, εκτός αν αποδείξει ότι δεν τον βαρύνει πταίσμα.

Άρθρο 143

Ευθύνη του φορτωτή

Ο φορτωτής ευθύνεται για κάθε απώλεια ή ζημία που υπέστη ο μεταφορέας συμπεριλαμβανομένου του πραγματικού μεταφορέα ή για ζημία που υπέστη το πλοίο, που προκλήθηκαν από πράξη ή παράλειψη δική του ή των προσώπων για τα οποία ευθύνεται, εκτός αν αποδείξει ότι δεν τον βαρύνει πταίσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Άρθρο 144

Υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 139 και του άρθρου 140, ο μεταφορέας υποχρεούται να παραδώσει τα πράγματα προς τον προσηκόντως νομιμοποιημένο παραλήπτη, στον συμφωνηθέντα λιμένα εκφόρτωσης. Ο παραλήπτης υποχρεούται να παραλάβει τα πράγματα εντός του απολύτως αναγκαίου και εύλογου χρόνου από την εκφόρτωση.

2. Ο παραλήπτης νομιμοποιείται με βάση το άρθρο 123 και την παρ. 3 του άρθρου 127.

3. Η παράδοση των πραγμάτων αποδεικνύεται είτε με την επιστροφή στον μεταφορέα ή στον αντιπρόσωπό του της θαλάσσιας φορτωτικής ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου μεταφοράς είτε με απόδοση του ιδιωτικού κωδικού, όταν πρόκειται για ηλεκτρονικό αρχείο μεταφοράς είτε με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο.

Άρθρο 145

Εμφάνιση περισσότερων παραληπτών

1. Εάν εμφανίζονται περισσότεροι και έκαστος αξιώνει την παραλαβή των πραγμάτων, ο μεταφορέας, εάν δεν είναι εφικτό να διαπιστώσει ποιος νομιμοποιείται για την παραλαβή, δικαιούται να ζητήσει τον διορισμό μεσεγγυ-

ούχου κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και να προβεί σε ασφαλή αποθήκευση αυτών, με δαπάνη και κίνδυνο των φερομένων ως παραληπτών.

2. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται, αν έχει τεθεί σε εφαρμογή η διαδικασία του άρθρου 140.

3. Εάν υπάρχει φανερή ανάγκη ή αν η διατήρηση των πραγμάτων είναι δυσχερής λόγω της φύσης και του είδους τους ή για λόγους οικονομικούς, ιδίως εάν το κόστος διατήρησης των πραγμάτων είναι δυσαναλόγως μεγάλο σε σχέση με την αξία τους, μετά από αίτηση του μεταφορέα ή του μεσεγγυούχου, που εκδικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάξει εκποίηση των πραγμάτων με εκούσιο πλειστηριασμό, ορίζοντας συγχρόνως τους όρους διενέργειας αυτού. Στην απόφαση προσδιορίζονται η αμοιβή και τα έξοδα του μεσεγγυούχου. Αμφότερα τα ποσά προαφαιρούνται από το εκπλειστηρίασμα. Μετά τη διενέργεια του πλειστηριασμού ακολουθεί διαδικασία αναγγελιών και κατάταξης.

4. Ως προς την ικανοποίηση των αξιώσεων των παραληπτών και την υπεραναμονή εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 140.

Άρθρο 146

Μη εμφάνιση παραλήπτη - άρνηση παραλαβής

1. Σε περίπτωση μη εμφάνισης του παραλήπτη προς παραλαβή των πραγμάτων στον λιμένα εκφόρτωσης ή σε περίπτωση καθυστερημένης εμφάνισής του ή όταν ο παραλήπτης αρνηθεί την παραλαβή για οποιονδήποτε λόγο, ο θαλάσσιος μεταφορέας δικαιούται να προβεί σε ασφαλή αποθήκευση αυτών με δαπάνη και κίνδυνο του παραλήπτη.

2. Ο μεταφορέας οφείλει να γνωστοποιήσει την αποθήκευση στον αναγραφόμενο στη φορτωτική παραλήπτη ή στον εμφανισθέντα και αρνηθέντα την παραλαβή του φορτίου, καθώς και στον φορτωτή, με κάθε πρόσφορο μέσο, και να θέσει εύλογη προθεσμία, μετά την παρέλευση της οποίας δικαιούται να προβεί σε εκποίηση των πραγμάτων με εκούσιο πλειστηριασμό, μετά από σχετική άδεια του μονομελούς πρωτοδικείου που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, ορίζοντας συγχρόνως τους όρους διενέργειας του πλειστηριασμού. Οι δαπάνες αποθήκευσης και εκποίησης προσδιορίζονται με την απόφαση και προαφαιρούνται από το εκπλειστηρίασμα. Μετά τη διενέργεια του πλειστηριασμού ακολουθεί διαδικασία αναγγελιών και κατάταξης.

3. Ως προς την ικανοποίηση των αξιώσεων του παραλήπτη και την υπεραναμονή εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 140.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΕ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΣΚΕΛΟΣ

Άρθρο 147

Σύμβαση συνδυασμένης μεταφοράς με θαλάσσιο σκέλος

Στη σύμβαση συνδυασμένης μεταφοράς με θαλάσσιο σκέλος ο μεταφορέας υποχρεούται να εκτελέσει τη μεταφορά του πράγματος με περισσότερα είδη μεταφορικών

μέσων, ένα από τα οποία είναι πλοίο, με μεταφόρτωση του πράγματος από ένα μεταφορικό μέσο σε άλλο.

Άρθρο 148

Ευθύνη του μεταφορέα

1. Στην περίπτωση του άρθρου 147, η ευθύνη του μεταφορέα για ζημίες σχετικές με την ολική ή μερική απώλεια ή βλάβη των πραγμάτων ή καθυστέρηση στην παράδοση αυτών προσδιορίζεται από τους κανόνες που ρυθμίζουν το θαλάσσιο σκέλος της μεταφοράς, εφόσον το γεγονός που προκάλεσε την απώλεια, βλάβη ή καθυστέρηση στην παράδοση του πράγματος επήλθε στο σκέλος αυτό. Η απόδειξη ότι το εν λόγω γεγονός επήλθε στο θαλάσσιο σκέλος της μεταφοράς βαρύνει αυτόν που προβάλλει τον σχετικό ισχυρισμό.

2. Αν το στάδιο της μεταφοράς στο οποίο επήλθε το γεγονός που προκάλεσε την απώλεια, βλάβη ή καθυστέρηση στην παράδοση του πράγματος δεν αποδεικνύεται, η ευθύνη του μεταφορέα προσδιορίζεται από τους κανόνες που ρυθμίζουν το στάδιο της μεταφοράς στο οποίο προβλέπεται υψηλότερο όριο αποζημίωσης σε βάρος του μεταφορέα, εφόσον στο στάδιο αυτό θα μπορούσε να έχει προκύψει η σχετική ζημία.

Άρθρο 149

Επιφύλαξη εφαρμογής άλλων διατάξεων

Δεν θίγεται η εφαρμογή του άρθρου 2 της Διεθνούς Σύμβασης της Γενεύης του 1956 για τη διεθνή μεταφορά εμπορευμάτων οδικώς που κυρώθηκε με τον ν. 559/1977 (Α' 78), όπως εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα ή άλλων διεθνών συμβάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 150

Σύμβαση παραγγελίας - Παραγγελιοδόχος θαλάσσιας μεταφοράς

1. Σύμβαση παραγγελίας θαλάσσιας μεταφοράς είναι η σύμβαση, δυνάμει της οποίας ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο (παραγγελιοδόχος) αναλαμβάνει την οργάνωση θαλάσσιας μεταφοράς και ιδίως την κατάρτιση σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς στο όνομά του για λογαριασμό του παραγγελέα.

2. Εκτός αν συμφωνήθηκε διαφορετικά, ο παραγγελιοδόχος θαλάσσιας μεταφοράς ευθύνεται για την προσήκουσα εκτέλεση της θαλάσσιας μεταφοράς εις ολόκληρον με τον μεταφορέα για τους ίδιους λόγους και στην ίδια έκταση που ευθύνεται ο τελευταίος. Ο παραγγελιοδόχος θαλάσσιας μεταφοράς ευθύνεται επίσης για τις πράξεις του μεσολαβούντος παραγγελιοδόχου.

Άρθρο 151

Παραγγελιοδόχος συνδυασμένης μεταφοράς με θαλάσσιο σκέλος

Εκτός αν συμφωνήθηκε διαφορετικά, ο παραγγελιοδόχος συνδυασμένης μεταφοράς με θαλάσσιο σκέλος ευθύνεται για την προσήκουσα εκτέλεση της μεταφοράς σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 150, το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΠΙΒΑΤΩΝ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**
ΕΝΝΟΙΑ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**Άρθρο 152****Θαλάσσια μεταφορά επιβάτη - Έννοια**

1. Με τη σύμβαση θαλάσσια μεταφοράς επιβάτη ο μεταφορέας αναλαμβάνει την υποχρέωση μεταφοράς δια θαλάσσης του επιβάτη και των αποσκευών του, συμπεριλαμβανομένου του οχήματός του, στον τόπο προορισμού έναντι ανταλλάγματος, όπου τούτο προβλέπεται.

2. Η σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς επιβάτη αποδεικνύεται με την έκδοση στον επιβάτη εισιτηρίου ή απόδειξης μεταφοράς οχήματος. Η έκδοση μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά.

3. Η θαλάσσια μεταφορά επιβάτη μπορεί να εκτελείται μερικώς ή ολικώς από πρόσωπο διαφορετικό από το πρόσωπο που έχει συμβληθεί ως μεταφορέας στη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς (πραγματικός μεταφορέας).

Άρθρο 153**Εφαρμοστέοι κανόνες**

1. Στη διεθνή και την εθνική θαλάσσια μεταφορά επιβάτη εφαρμόζονται η Διεθνής Σύμβαση των Αθηνών του 2002 σχετικά με τη θαλάσσια μεταφορά επιβατών και αποσκευών, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4195/2013 (Α' 211), όπως εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνής Σύμβαση Αθηνών) και ο Κανονισμός (ΕΚ) 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 «σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος» (L 131/24).

2. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους δεν θίγουν την εφαρμογή:

(α) του Κανονισμού (ΕΕ) 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 «σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές» (L 334/1), όπως εκάστοτε ισχύει, και του Μέρους Γ' του Κώδικα θαλάσσιων ενδομεταφορών και δικαιωμάτων επιβατών (ν. 4948/2022, Α' 125) ως προς τη μεταφορά επιβάτη με δρομολογημένα πλοία στις θαλάσσιες ενδομεταφορές,

(β) του π.δ. 7/2018 (Α' 12), περί εναρμόνισης της νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς (L 326/1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ****Άρθρο 154****Υποχρεώσεις του μεταφορέα**

Ο μεταφορέας υποχρεούται:

(α) Να εκτελεί τη θαλάσσια μεταφορά με αξιόπλοο για τον συγκεκριμένο πλοιο πλοίο, κατά τον προγραμματισμένο ή συμφωνημένο χρόνο, από και προς τους προγραμματισμένους ή συμφωνημένους τόπους και

σύμφωνα με τους υπόλοιπους όρους της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς.

(β) Να παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιβατών, λαμβανομένων υπόψη της κατηγορίας, της θέσης, του τύπου του θαλάμου επιβατών, καθώς και των λοιπών συμφωνημένων παροχών.

(γ) Να τηρεί τους όρους ασφάλειας και υγιεινής των επιβατών του πλοίου και να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προς τον σκοπό αυτόν.

(δ) Να παρέχει στους επιβάτες επαρκείς πληροφορίες στα σημεία πώλησης, και πάντως το αργότερο κατά την αναχώρηση, σχετικά με τις υποχρεώσεις του και τα δικαιώματα των επιβατών σε περίπτωση ατυχήματος, καθυστέρησης ή ματαίωσης της μεταφοράς.

(ε) Να διασφαλίζει συνθήκες πρόσβασης χωρίς διακρίσεις και να παρέχει κάθε δυνατή συνδρομή και πληροφόρηση στα άτομα με αναπηρία ή στα άτομα μειωμένης κινητικότητας και στους συνοδούς αυτών, σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού (ΕΕ) 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 (L 334/1) και του Κώδικα θαλάσσιων ενδομεταφορών και δικαιωμάτων επιβατών.

(στ) Να παρέχει την απαιτούμενη συνδρομή σε περίπτωση καθυστέρησης ή ματαίωσης της μεταφοράς και να διευκολύνει την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων που προβλέπονται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού (ΕΕ) 1177/2010 και στο Μέρος Γ' του Κώδικα θαλάσσιων ενδομεταφορών και δικαιωμάτων επιβατών.

(ζ) Να διαθέτει προσβάσιμο μηχανισμό διεκπεραίωσης των παραπόνων ή διαμαρτυριών των επιβατών και να παρέχει σαφή πληροφόρηση για τις διαδικασίες αυτές.

Άρθρο 155**Ευθύνη του μεταφορέα**

1. Η ευθύνη του μεταφορέα, συμπεριλαμβανομένου του πραγματικού μεταφορέα και των προσηθθέντων αυτών, για ζημίες που έχουν σχέση με σωματικές βλάβες ή απώλεια ζωής επιβάτη και απώλεια ή βλάβη των αποσκευών του, διέπεται αποκλειστικά από τη Διεθνή Σύμβαση Αθηνών και τον Κανονισμό (ΕΚ) 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος (L 131/24), όπου οι διατάξεις του τελευταίου καλούνται σε εφαρμογή.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται:

(α) στις θαλάσσιες περιηγήσεις και

(β) στη μεταφορά επιβατών με αερόστρωμα οχήματα.

3. Η ευθύνη του μεταφορέα για καθυστέρηση αναχώρησης, άφιξης ή ματαίωσης της μεταφοράς διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1177/2010 και τον Κώδικα θαλάσσιων ενδομεταφορών και δικαιωμάτων επιβατών. Περαιτέρω αποζημίωση με βάση τις κοινές διατάξεις δεν αποκλείεται.

Άρθρο 156**Περίοδος ευθύνης του μεταφορέα**

Η ευθύνη του μεταφορέα, τόσο στην εσωτερική όσο και στη διεθνή θαλάσσια μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους, εκτείνεται στη χρονική περίοδο της παρ. 8 του άρθρου 1 της Διεθνούς Σύμβασης Αθηνών.

Άρθρο 157**Ρήτρες περιορισμού ευθύνης του μεταφορέα**

Οποιοσδήποτε συμβατικός όρος που συνομολογείται προτού λάβει χώρα το συμβάν που προκάλεσε τον θάνατο ή τη σωματική βλάβη επιβάτη ή την απώλεια ή ζημία των αποσκευών του, συμπεριλαμβανομένου του οχήματός του, και απαλλάσσει τον μεταφορέα, συμβατικό ή πραγματικό, καθώς και τους προσηθέντες του, από την ευθύνη τους ή διαφοροποιεί τους όρους αυτής ή τις υποχρεώσεις τους ή μεταβάλλει το βάρος απόδειξης κατά τρόπο ευνοϊκότερο για αυτούς, ή περιορίζει τις επιλογές διεθνούς δικαιοδοσίας, είναι άκυρος, χωρίς να επηρεάζεται το κύρος της σύμβασης μεταφοράς, η οποία εξακολουθεί και υπόκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 158**Ατομικός και συνολικός περιορισμός της ευθύνης**

1. Ο μεταφορέας, συμπεριλαμβανομένου του πραγματικού μεταφορέα, και οι προσηθέντες αυτών δικαιούνται να προβούν σε ατομικό περιορισμό της ευθύνης τους, σύμφωνα με τα όρια και τις προϋποθέσεις των άρθρων 7, 8, 10, 11 και 13 της Διεθνούς Σύμβασης Αθηνών.

2. Ειδικώς για τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 2.2. των Κατευθυντήριων Γραμμών του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, ισχύουν τα προβλεπόμενα στις ως άνω Κατευθυντήριες Γραμμές όρια ευθύνης, σύμφωνα με το άρθρο τρίτο του ν. 4195/2013 (Α' 211) και την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1 και το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 392/2009.

3. Οι παρ. 1 και 2 δεν θίγουν το δικαίωμα συνολικού περιορισμού της ευθύνης για απαιτήσεις σχετικές με απώλεια ζωής ή σωματικές βλάβες επιβατών, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού όπως εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα.

4. Για τα πλοία που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 392/2009, τα ατομικά και συνολικά όρια της ευθύνης του μεταφορέα καθορίζονται και αναθεωρούνται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Άρθρο 159**Υποχρεωτική ασφάλιση του πραγματικού μεταφορέα**

1. Ο πλοιοκτήτης - πραγματικός μεταφορέας υποχρεούται να καλύψει ασφαλιστικά την αστική ευθύνη του ως προς τους επιβάτες ή να παράσχει άλλου είδους χρηματοοικονομική ασφάλεια, σύμφωνα με το άρθρο 4α της Διεθνούς Σύμβασης Αθηνών, λαμβανομένων υπόψη των επιφυλάξεων και των Κατευθυντήριων Γραμμών του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, που περιέχονται στο

άρθρο 3 του ν. 4195/2013, και στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 392/2009.

2. Για τα πλοία που δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 392/2009, η υποχρεωτική ασφάλιση καλύπτει τα όρια της ευθύνης του πλοιοκτήτη - πραγματικού μεταφορέα, όπως καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 158.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΒΑΤΗ****Άρθρο 160****Εισιτήριο**

1. Το αντίτιμο του εισιτηρίου προκαταβάλλεται.

2. Στην αξία του εισιτηρίου περιλαμβάνεται ο ναύλος της μεταφοράς. Δεν περιλαμβάνεται το αντίτιμο τροφοδοσίας κατά τον πλου, εκτός αν συμφωνήθηκε διαφορετικά.

3. Για τις αποσκευές του ο επιβάτης υποχρεώνεται σε καταβολή πρόσθετου ναύλου, εφόσον αυτές υπερβαίνουν το βάρος που προβλέπεται στον νόμο ή στη σύμβαση. Οι σχετικές ρυθμίσεις της θαλάσσιας ενδομεταφοράς εφαρμόζονται και στη διεθνή θαλάσσια μεταφορά.

4. Δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση του εισιτηρίου χωρίς την έγκριση του μεταφορέα ή του εκδότη του εισιτηρίου.

Άρθρο 161**Έγκαιρη επιβίβαση**

1. Ο επιβάτης οφείλει να επιβιβάζεται εγκαίρως στο πλοίο σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης μεταφοράς και τους οικείους κανονισμούς.

2. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσέλευσης του επιβάτη προς επιβίβαση, ο μεταφορέας ελευθερώνεται, ο δε επιβάτης υποχρεούται στον πλήρη ναύλο.

3. Κατά τη διάρκεια του πλου, ο επιβάτης οφείλει να συμμορφώνεται προς τις οδηγίες του πλοίαρχου και του πληρώματος του πλοίου. Το άρθρο 43 του Κώδικα θαλάσσιων ενδομεταφορών και δικαιωμάτων επιβατών εφαρμόζεται και στη διεθνή θαλάσσια μεταφορά.

Άρθρο 162**Όροι υπαναχώρησης επιβάτη**

1. Ο επιβάτης δικαιούται να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς πριν από την έναρξη του πλου.

2. Οι όροι και οι συνέπειες της υπαναχώρησης ως προς τον καταβληθέντα ναύλο που ισχύουν στη θαλάσσια ενδομεταφορά εφαρμόζονται και στη διεθνή θαλάσσια μεταφορά επιβατών.

3. Ο επιβάτης υποχρεώνεται στην καταβολή ολόκληρου του ναύλου εάν αποβιβασθεί σε ενδιάμεσο λιμένα. Εάν η διακοπή του πλου επέλθει λόγω ασθένειας ή άλλου τυχαίου συμβάντος που αφορά στον επιβάτη, αυτός υποχρεώνεται σε καταβολή μέρους του ναύλου ανάλογου με τον διανυθέντα πλου.

Άρθρο 163**Δήλωση περί απώλειας ή φθοράς αποσκευών**

1. Ο επιβάτης οφείλει να δηλώσει, εγγράφως ή ηλεκτρονικώς, στον μεταφορέα τυχόν εμφανή φθορά των

αποσκευών του, το αργότερο κατά τον χρόνο της αποβίβασης, εφόσον πρόκειται για αποσκευές καμπίνας, ή το αργότερο κατά τον χρόνο της παραλαβής για τις λοιπές αποσκευές.

2. Σε περίπτωση απώλειας ή μη εμφανούς φθοράς των αποσκευών, η δήλωση της παρ. 1 πρέπει να αποσταλεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την αποβίβαση, ή την παραλαβή αντιστοίχως ή από τον χρόνο που η παραλαβή έπρεπε να λάβει χώρα.

3. Δεν απαιτείται δήλωση, αν η φθορά ή η απώλεια διαπιστώθηκε με κοινή εξέταση κατά τον χρόνο της παραλαβής.

4. Ο επιβάτης που δεν συμμορφώνεται με τη διαδικασία του παρόντος, τεκμαίρεται ότι έχει παραλάβει τις αποσκευές χωρίς βλάβη, εκτός αν αποδείξει το αντίθετο.

Άρθρο 164 **Σχέση με ναύλωση**

1. Σε περίπτωση ναύλωσης του πλοίου με σκοπό την περιήγηση προσώπων, έστω και μη ορισμένου αριθμού, εφαρμόζονται η περ. (α) του άρθρου 154, η παρ. 1 του άρθρου 155, και τα άρθρα 156, 157 και 159, εφόσον τη ναυτική διεύθυνση του πλοίου διατηρεί ο εκμεταλλεζόμενος αυτό.

2. Τα όρια ευθύνης και ασφαλιστικής κάλυψης στην περίπτωση της παρ. 1 καθορίζονται στο άρθρο 17 του ν. 4926/2022 (Α' 82).

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ **ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

Άρθρο 165 **Εφαρμοστέοι κανόνες**

1. Η σύμβαση ναυτολόγησης, οι όροι εργασίας και τα δικαιώματα του ναυτικού ρυθμίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις ναυτικής εργασίας που έχουν εφαρμογή, τη Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας του 2006, όπως έχει κυρωθεί με τον ν. 4078/2012 (Α' 179) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας), τις σχετικές ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου και συμπληρωματικώς από το παρόν Μέρος.

2. Τα Κεφάλαια Α' και Β' του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται και στον πλοίαρχο, εκτός αν άλλως ορίζεται ρητώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΣΥΜΒΑΣΗ ΝΑΥΤΟΛΟΓΗΣΗΣ**

Άρθρο 166 **Κατάρτιση σύμβασης ναυτολόγησης**

1. Η σύμβαση ναυτολόγησης συνομολογείται μεταξύ του ναυτικού και του πλοιοκτήτη ή του αντιπρόσωπου του ή του πλοίαρχου, εφόσον δεν είναι ο ίδιος ναυτολογούμενος. Καταρτίζεται εγγράφως και περιέχει τους όρους της ναυτολόγησης επί του πλοίου. Καθένας από τους συμβαλλομένους λαμβάνει υπογεγραμμένο πρωτότυπο της σύμβασης ναυτολόγησης.

2. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης ναυτολόγησης ο ναυτικός πρέπει να έχει ενημερωθεί πλήρως σχετικά με το περιεχόμενο της σύμβασης, τα δικαιώματα και τις

υποχρεώσεις του, καθώς και τους όρους εργασίας επί του πλοίου.

3. Η σύμβαση ναυτολόγησης καταχωρίζεται στο ναυτολόγιο του πλοίου. Η καταχώριση θεωρείται από τη λιμενική ή προξενική αρχή ή από τη Διεύθυνση Ναυτικής Εργασίας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

4. Η τήρηση του ναυτολογίου, καθώς και κάθε πράξη και εγγραφή σε αυτό μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 167 **Μορφές σύμβασης ναυτολόγησης**

Η σύμβαση ναυτολόγησης μπορεί να είναι σύμβαση ορισμένου χρόνου, κατά ταξίδι ή αορίστου χρόνου.

Άρθρο 168 **Περιεχόμενο της σύμβασης ναυτολόγησης**

Η σύμβαση ναυτολόγησης περιέχει, εκτός από την ημερομηνία και τον τόπο κατάρτισής της, τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Το πλήρες όνομα του ναυτικού, τον τόπο και τον χρόνο της γέννησής του.

(β) Το πλήρες όνομα και τη διεύθυνση του πλοιοκτήτη ή του νόμιμου αντιπροσώπου του ή του πλοίαρχου.

(γ) Το όνομα του πλοίου, τον τύπο και τον αριθμό ναυτολογίου, τη χωρητικότητα, το διεθνές διακριτικό σήμα, τον διακριτικό αριθμό του Διεθνούς Ναυτικού Οργανισμού.

(δ) Την ειδικότητα, με την οποία ναυτολογείται ο ναυτικός, και το κατεχόμενο αποδεικτικό ναυτικής ικανότητας.

(ε) Το ποσό του μισθού του ναυτικού και τον τύπο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του.

(στ) Τον χρόνο της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών ή αναλόγως, όταν έχει εφαρμογή, τον τύπο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της.

(ζ) Τον χρόνο διάρκειας της σύμβασης και τις προϋποθέσεις καταγγελίας αυτής.

(η) Τις παροχές υγείας και κοινωνικής προστασίας του πλοιοκτήτη προς τον ναυτικό.

(θ) Ρητή πρόβλεψη περί του δικαιώματος παλιννόστησης του ναυτικού, συμπεριλαμβανομένου του τόπου παλιννόστησης.

(ι) Την εφαρμοζόμενη συλλογική σύμβαση εργασίας, αντίτυπο της οποίας προσαρτάται στο ναυτολόγιο, καθώς και τυχόν επιπρόσθετους, συμφωνηθέντες από τα συμβαλλόμενα μέρη, όρους.

(ια) Ρητή πρόβλεψη περί της επίλυσης των διαφορών που τυχόν προκύπτουν από τη σύμβαση ναυτολόγησης.

Άρθρο 169 **Προσύμφωνο ναυτολόγησης**

1. Το προσύμφωνο ναυτολόγησης αποτελεί συμφωνία του πλοιοκτήτη ή του αντιπρόσωπου του με τον ναυτικό, σύμφωνα με την οποία ο πρώτος αναλαμβάνει την υποχρέωση να συνάψει σύμβαση ναυτικής εργασίας με τον ναυτικό, όταν αυτός επιβιβασθεί στο πλοίο.

2. Ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να καταβάλει στον ναυτικό τις δαπάνες μετακίνησής του στον λιμένα ναυλοχίας

του πλοίου και παραμονής σε αυτόν, καθώς και τον αναλογούντα πλήρη μισθό για το χρονικό διάστημα από τη σύναψη του προσυμφώνου μέχρι την υπογραφή της σύμβασης ναυτολόγησης. Εάν υφίσταται ευνοϊκότερη ρύθμιση στην οικεία συλλογική σύμβαση ναυτικής εργασίας, ισχύει αυτή.

3. Σε περίπτωση που ο πλοιοκτήτης δεν συνάψει τη σύμβαση ναυτολόγησης, ο ναυτικός που μετέβη στον λιμένα ναυλοχίας δικαιούται τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 καθώς και τις δαπάνες επιστροφής του στον τόπο αναχώρησης.

Άρθρο 170

Σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου χρόνου

Η σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου χρόνου περιέχει την ημερομηνία λήξης της. Εάν η σύμβαση ναυτολόγησης λήξει κατά τη διάρκεια του πλου, παρατείνεται μέχρι τον κατάπλου του πλοίου στον επόμενο λιμένα, εφόσον είναι δυνατή η αποναυτολόγηση του ναυτικού σε αυτόν.

Άρθρο 171

Σύμβαση ναυτολόγησης κατά ταξίδι

1. Η σύμβαση ναυτολόγησης κατά ταξίδι αναφέρει τους λιμένες αναχώρησης και προορισμού του πλοίου και καθορίζει τον χρόνο αποναυτολόγησης του ναυτικού. Για τα φορτηγά πλοία ο χρόνος αυτός δεν μπορεί να προσδιορίζεται προγενέστερα από την εκφόρτωση του πλοίου.

2. Η σύμβαση ναυτολόγησης κατά ταξίδι περιλαμβάνει και τον πλου υπό έρμα.

3. Πλοία που ακολουθούν τακτική γραμμή θεωρείται ότι συμπληρώνουν το ταξίδι με την εκφόρτωση στον λιμένα της ναυτολόγησης.

Άρθρο 172

Σύμβαση ναυτολόγησης αορίστου χρόνου

Η σύμβαση ναυτολόγησης αορίστου χρόνου ορίζει τις προϋποθέσεις καταγγελίας της και την απαιτούμενη περίοδο κοινοποίησης αυτής.

Άρθρο 173

Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με συμφωνία

Η σύμβαση ναυτολόγησης λύνεται με συμφωνία των συμβαλλομένων.

Άρθρο 174

Αυτοδίκαιη λύση της σύμβασης ναυτολόγησης

Η σύμβαση ναυτολόγησης λύνεται αυτοδίκαια λόγω:

- α) απώλειας του πλοίου,
- β) εκποίησης του πλοίου σε δημόσιο πλειστηριασμό,
- γ) διαγραφής του πλοίου από το ελληνικό νηολόγιο.

Άρθρο 175

Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με άτακτη καταγγελία από τον πλοιοκτήτη

Εάν ο ναυτικός παράνομα απουσιάζει από την υπηρεσία του ή παραβιάζει τις εργασιακές του υποχρεώσεις, έτσι ώστε να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του πλοίου, των επιβαινόντων, του φορτίου, καθώς και της

ναυσιπλοΐας, η σύμβαση ναυτολόγησης λύνεται με καταγγελία του πλοιοκτήτη ή του αντιπροσώπου του ή του πλοιάρχου χωρίς τήρηση προθεσμίας.

Άρθρο 176

Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με τακτική καταγγελία από τον πλοιοκτήτη

1. Ο πλοιοκτήτης ή ο αντιπρόσωπός του, συμπεριλαμβανομένου του πλοιάρχου, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου ή αορίστου χρόνου των μελών του πληρώματος με τήρηση προθεσμίας τουλάχιστον επτά (7) ημερών και δήλωση του λόγου αυτής.

2. Ως λόγοι καταγγελίας σύμφωνα με την παρ. 1 θεωρούνται:

- α) η πρόσκαιρη ανικανότητα του πλοίου για πλου και
- β) ο παροπλισμός του πλοίου για διάστημα άνω των δεκαπέντε (15) ημερών.

Άρθρο 177

Άτακτη καταγγελία της σύμβασης ναυτολόγησης από τον ναυτικό

1. Ο ναυτικός μπορεί, χωρίς να τηρήσει προθεσμία, να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης λόγω βαρείας παράβασης των υποχρεώσεων, κατά περίπτωση, του πλοιοκτήτη ή του πλοιάρχου έναντι αυτού.

2. Ο ναυτικός μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης σε περίοδο γνωστοποίησης μικρότερη των επτά (7) ημερών ή χωρίς προθεσμία για σοβαρούς προσωπικούς ή άλλους επείγοντες λόγους.

Άρθρο 178

Τακτική καταγγελία της σύμβασης ναυτολόγησης από τον ναυτικό

Ο ναυτικός μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης αορίστου χρόνου μετά από την παρέλευση έξι (6) μηνών από τη συνομολόγησή της. Η λύση της σύμβασης ναυτολόγησης επέρχεται μετά την πάροδο επτά (7) ημερών από την καταγγελία. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται μέχρι τον κατάπλου του πλοίου στον αμέσως επόμενο λιμένα.

Άρθρο 179

Σύμβαση ναυτολόγησης και ομηρία του ναυτικού

1. Η ομηρία του ναυτικού εντός ή εκτός του πλοίου λόγω πειρατείας ή ένοπλης βίας δεν επιφέρει λύση της σύμβασης ναυτολόγησης.

2. Σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου χρόνου δεν λύνεται, εάν επέλθει ο χρόνος λήξης της κατά τη διάρκεια ομηρίας του ναυτικού.

3. Καθ' όλη τη διάρκεια της ομηρίας, ο ναυτικός δικαιούται να λαμβάνει πλήρη μισθό σύμφωνα με το άρθρο 183.

Άρθρο 180

Αποζημίωση του ναυτικού λόγω λύσης της σύμβασης ναυτολόγησης

Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης ναυτολόγησης για τους λόγους των περ. α), β) και γ) του άρθρου 174, των περ. α) και β) του άρθρου 176 και της παρ. 1 του άρθρου

177, ο ναυτικός δικαιούται αποζημίωσης, η οποία συνίσταται σε ποσό ίσο προς τον μισθό δεκαπέντε (15) ημερών. Εάν η λύση επήλθε στην αλλοδαπή, η αποζημίωση διπλασιάζεται όταν πρόκειται για λιμένα της Μεσογείου Θάλασσας, του Ευξείνου Πόντου, της Ερυθράς Θάλασσας ή της Ευρώπης, και τριπλασιάζεται όταν πρόκειται για οποιονδήποτε άλλο λιμένα.

Άρθρο 181

Αστική ευθύνη του αντιπροσώπου του πλοιοκτήτη

1. Αν ο πλοιοκτήτης είναι αλλοδαπή ναυτιλιακή εταιρεία, ο αντιπρόσωπός του, ο οποίος συνάπτει για λογαριασμό του σύμβαση ή προσύμφωνο ναυτολόγησης στην Ελλάδα με ναυτικό, ευθύνεται εις ολόκληρον με τον πλοιοκτήτη για όλες τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από ή με αφορμή τη σύμβαση ναυτολόγησης και θεωρείται αντίκλητος του πλοιοκτήτη ως προς τις υποχρεώσεις αυτές. Εάν ο αντιπρόσωπος είναι νομικό πρόσωπο ημεδαπό ή αλλοδαπό, ενέχονται με τον πλοιοκτήτη ατομικά και εις ολόκληρον, εκτός από το νομικό πρόσωπο και όλα τα φυσικά πρόσωπα που το εκπροσώπησαν ή το εκπροσωπούν από τη σύναψη της σύμβασης ή του προσυμφώνου ναυτολόγησης μέχρι την άσκηση των αξιώσεων από τον ναυτικό.

2. Εάν ο πλοιοκτήτης κηρυχθεί σε πτώχευση, ο αντιπρόσωπος του πλοιοκτήτη ευθύνεται μόνο για τις απαιτήσεις του ναυτικού που δημιουργήθηκαν τους τελευταίους έξι (6) μήνες πριν από την ημέρα της κήρυξης της πτώχευσης.

3. Οι αξιώσεις του ναυτικού κατά του αντιπροσώπου του πλοιοκτήτη υπόκεινται σε ετήσια παραγραφή, εκτός των αξιώσεων από εργατικό ατύχημα, οι οποίες υπόκεινται σε παραγραφή τριάντα (30) μηνών. Σε κάθε περίπτωση, η παραγραφή αρχίζει από τη λύση της σύμβασης ναυτολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Άρθρο 182

Προκαταβολή μισθού

1. Με την κατάρτιση της σύμβασης ναυτολόγησης ο ναυτικός δικαιούται προκαταβολή μισθού έως το ύψος του μηνιαίου πλήρους μισθού του, εκτός αν άλλως ορίζεται σε ισχύουσα συλλογική σύμβαση εργασίας.

2. Τα μέρη μπορούν να συμφωνούν προκαταβολή ποσού μεγαλύτερου από το προβλεπόμενο στην παρ. 1.

Άρθρο 183

Υπολογισμός του μισθού του ναυτικού

1. Ο ναυτικός δικαιούται πλήρη μισθό για την εργασία που παρέχει σύμφωνα με τη σύμβαση ναυτολόγησης του. Ο μισθός του ναυτικού καταβάλλεται σε τακτά χρονικά διαστήματα όχι μεγαλύτερα από έναν μήνα και σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας που έχει εφαρμογή.

2. Ο ναυτικός δικαιούται πλήρη μισθό για τους μήνες και τις ημέρες που διήρκεσε η σύμβαση ναυτολόγησης. Εάν η σύμβαση ναυτολόγησης διήρκεσε λιγότερο

από μήνα, ο ναυτικός δικαιούται τον πλήρη μισθό ενός μήνα.

3. Ως πλήρης μισθός νοούνται ο βασικός μισθός που αντιστοιχεί στις κανονικές ώρες εργασίας του ναυτικού, τα τακτικά επιδόματα που σχετίζονται με τον βασικό μισθό και το επίδομα τροφής.

4. Ως πλήρεις ημέρες θεωρούνται τόσο η πρώτη ημέρα ναυτολόγησης όσο και αυτή της αποναυτολόγησης.

Άρθρο 184

Μισθός σε περίπτωση απώλειας του πλοίου - Αποζημίωση του ναυτικού για απώλεια των αντικειμένων του

1. Σε περίπτωση απώλειας του πλοίου, ο ναυτικός δικαιούται πλήρεις αποδοχές για τις ημέρες που εργάστηκε για τη διάσωση του πλοίου, των επιβαινόντων ή του φορτίου και επιπλέον πλήρη μισθό, μέχρι δύο (2) μηνών εφόσον δεν ναυτολογήθηκε σε άλλο πλοίο. Ο ναυτικός δικαιούται κατ' επιλογή του τον μισθό του παρόντος ή την αποζημίωση του άρθρου 180.

2. Ο ναυτικός δικαιούται επίσης αποζημίωση για την απώλεια των αντικειμένων της προσωπικής ή επαγγελματικής του χρήσης κατά τη διάρκεια πυρκαγιάς ή άλλων ατυχημάτων προερχόμενων από τυχερό γεγονός.

Άρθρο 185

Δικαίωμα αδείας

1. Ο ναυτικός δικαιούται ετήσια άδεια σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας, και με τις προβλεπόμενες στην παρ. 3 του άρθρου 183 του παρόντος αποδοχές. Συμφωνία παραίτησης του ναυτικού από το δικαίωμα της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών απαγορεύεται και είναι άκυρη.

2. Ειδικότεροι όροι της οικείας συλλογικής σύμβασης ναυτικής εργασίας που έχει εφαρμογή υπερισχύουν.

Άρθρο 186

Δικαιώματα του ναυτικού σε περίπτωση ασθένειας και ατυχήματος

1. Ο ναυτικός που ασθενεί δικαιούται πλήρη μισθό και νοσηλεύεται με δαπάνη του πλοιοκτήτη. Εάν η σύμβαση ναυτολόγησης λυθεί λόγω της ασθένειας και ο ναυτικός νοσηλεύεται εκτός του πλοίου, δικαιούται νοσήλια και πλήρη μισθό όσο διαρκεί η ασθένεια, όχι όμως πέραν των τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της σύμβασης ναυτολόγησης.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και σε περίπτωση ατυχήματος. Εάν ο ναυτικός καταστεί ανίκανος για εργασία, καθώς και σε περίπτωση θανάτου, εφαρμόζονται και οι ειδικές διατάξεις περί αποζημιώσεως όσων έπαθαν ατύχημα κατά την εργασία τους.

3. Ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση ασφάλισης ή χρηματοοικονομικής ασφάλειας που να καλύπτει την ευθύνη του, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας. Ο ναυτικός έχει ευθεία αξίωση κατά του ασφαλιστή για τις απαιτήσεις των παρ. 1 και 2. Ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατά του ναυτικού ενστάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση.

Άρθρο 187**Δικαίωμα παλιννόστησης**

1. Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης ναυτολόγησης, ο ναυτικός δικαιούται να επιστρέψει με δαπάνες του πλοιοκτήτη, κατ' επιλογή του, είτε στον τόπο κατοικίας του ή στον λιμένα έναρξης του πλου ή στον τόπο υπογραφής της σύμβασης ή σε οποιονδήποτε άλλο τόπο συμφωνηθεί κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης ναυτολόγησης.

2. Η παλιννόστηση λαμβάνει χώρα με τα πλέον πρόσφορα μέσα σύμφωνα με την εύλογη κρίση του πλοιοκτήτη, αφού ληφθεί υπόψη η βούληση του ναυτικού.

3. Το δικαίωμα παλιννόστησης αποσβέννεται, εάν ο ναυτικός δεν το ασκήσει εντός εύλογου χρόνου από την καθ' οιονδήποτε τρόπο λύση της σύμβασης ναυτολόγησης.

Άρθρο 188**Κόστος παλιννόστησης**

1. Η παλιννόστηση καλύπτει το κόστος μετάβασης του ναυτικού στον τόπο που επελέγη, τη διαμονή και τη διατροφή του.

2. Το κόστος παλιννόστησης δεν παρακρατείται από τον μισθό του ναυτικού, εκτός εάν ο τελευταίος αποδεδειγμένα, με βάση τελεσίδικη δικαστική απόφαση, παραβίασε τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση ναυτολόγησης.

3. Ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση ασφάλισης ή χρηματοοικονομικής ασφάλειας που να καλύπτει την ευθύνη του, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας. Ο ναυτικός έχει ευθεία αξίωση κατά του ασφαλιστή για τις καλυπτόμενες απαιτήσεις. Ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατά του ναυτικού ενστάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση.

Άρθρο 189**Σύννομη εκτέλεση των καθηκόντων του ναυτικού**

1. Ο ναυτικός υποχρεούται να εκτελεί την υπηρεσία του σύμφωνα με τους νόμους, τους όρους της σύμβασης ναυτολόγησης, τους κανονισμούς και τις κρατούσες συνήθειες, με γνώμονα την ασφάλεια του πλοίου, των επιβαινόντων και του φορτίου, συμμορφούμενος προς τις εντολές των ιεραρχικώς προϊσταμένων του.

2. Κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ο ναυτικός υποχρεούται να διατηρεί σε καλή κατάσταση το πλοίο, καθώς και τα αντικείμενα που του έχουν χορηγηθεί.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ****Άρθρο 190****Ευθύνη πλοίαρχου**

1. Ο πλοίαρχος διοικεί το πλοίο και μεριμνά για τη νόμιμη σύνθεση του πληρώματος σύμφωνα με τις οδηγίες του πλοιοκτήτη, καθώς και για την τήρηση των ισχύοντων νόμων και κανονισμών που άπτονται της ασφάλειας του πλοίου, του πληρώματος, των επιβαινόντων και του φορτίου.

2. Ο πλοίαρχος ευθύνεται για δόλο και βαριά αμέλεια, εκτός εάν ειδικός νόμος ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 191**Υποχρέωση για τη φύλαξη ναυτιλιακών εγγράφων**

Ο πλοίαρχος φυλάσσει με προσωπική του ευθύνη επί του πλοίου τα ναυτιλιακά έγγραφα και βιβλία, πιστοποιητικά και φορτωτικά έγγραφα.

Άρθρο 192**Αποτροπή επικείμενου κινδύνου από τον πλοίαρχο**

Ο πλοίαρχος δικαιούται να χρησιμοποιήσει κάθε αντικείμενο που βρίσκεται επί του πλοίου και είναι αναγκαίο για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 286 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 193**Ανάθεση από τον πλοίαρχο πρόσθετων καθηκόντων σε ναυτικό**

1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο πλοίαρχος μπορεί να αναθέσει προσωρινά σε ναυτικό καθήκοντα πέραν εκείνων που έχει αναλάβει με τη σύμβαση ναυτολόγησης, εφόσον δεν είναι ασυμβίβαστα με την ειδικότητα και τον βαθμό του.

2. Στην περίπτωση της παρ. 1 καταβάλλεται πρόσθετη αμοιβή που καθορίζεται ανάλογα με τον συμφωνημένο μισθό και τις ειδικές περιστάσεις.

Άρθρο 194**Απαγόρευση φόρτωσης εμπορευμάτων για ίδιο λογαριασμό**

Απαγορεύεται στον πλοίαρχο με ποινή αποζημίωσης να φορτώνει εμπορεύματα για ίδιο λογαριασμό, εάν δεν υπάρχει ρητή έγγραφη άδεια του πλοιοκτήτη ή του αντιπροσώπου του. Ομοίως, απαιτείται η ρητή άδεια του πλοίαρχου, προκειμένου να φορτώσει ο ναυτικός επί του πλοίου εμπορεύματα για ίδιο λογαριασμό.

Άρθρο 195**Ενεργητική και παθητική αντιπροσώπευση**

1. Ο πλοίαρχος μπορεί, σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης κατά τη διάρκεια του πλου, να κοινοποιεί έγγραφα στο όνομα του πλοιοκτήτη, να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα και να γειρεί αγωγή για οτιδήποτε αφορά στο πλοίο ή το φορτίο.

2. Εάν το πλοίο ευρίσκεται σε τόπο διαφορετικό από την έδρα του πλοιοκτήτη, η κοινοποίηση διαδικαστικών ή εξωδίκων εγγράφων που αφορούν στο υπό την ηγεσία του πλοίο δύναται να γίνει στον πλοίαρχο.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ**ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΡΩΓΗ - ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ - ΚΟΙΝΗ ΑΒΑΡΙΑ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΡΩΓΗ****Άρθρο 196****Εφαρμοστέοι κανόνες**

1. Σε επιχείρηση επιθαλάσσιας αρωγής εφαρμόζεται η Διεθνή Σύμβαση για την επιθαλάσσια αρωγή του 1989

(Διεθνής Σύμβαση για την επιθαλάσσια αρωγή), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2391/1996 (Α' 55) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα. Σε θέματα που εξαιρούνται ή δεν ρυθμίζονται από τη Σύμβαση εφαρμόζονται τα άρθρα 197 και 198 του παρόντος.

2. Η Διεθνής Σύμβαση για την επιθαλάσσια αρωγή εφαρμόζεται και σε επιχείρηση επιθαλάσσιας αρωγής σε σταθερές ή πλωτές εξέδρες ή σε κινητές θαλάσσιες μονάδες γεώτρησης, όταν αυτές οι εξέδρες ή μονάδες ασχολούνται επί τόπου με την εξερεύνηση, εκμετάλλευση ή παραγωγή ορυκτού πλούτου από τον βυθό της θάλασσας.

Άρθρο 197

Κατανομή της αμοιβής

1. Αν την επιθαλάσσια αρωγή παρέχει πλοίο με ελληνική σημαία που δεν είναι κατ'επάγγελμα ναυαγοσωστικό, το ήμισυ της αμοιβής ανήκει στον πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή του πλοίου, το ένα τέταρτο (1/4) στον πλοίαρχο και το υπόλοιπο ένα τέταρτο (1/4) στο πλήρωμα. Συμφωνία που περιορίζει το ποσό αμοιβής που αναλογεί στον πλοίαρχο και το πλήρωμα είναι άκυρη.

2. Το ποσό αμοιβής που αναλογεί στο πλήρωμα κατανέμεται με βάση πίνακα που συντάσσεται από τον πλοίαρχο κατά τον λόγο της προσωπικής συμβολής κάθε μέλους του πληρώματος στην επίτευξη του ωφέλιμου αποτελέσματος.

Άρθρο 198

Δικονομικές διατάξεις

1. Την αγωγή για πληρωμή αμοιβής της παρ. 1 του άρθρου 197 νομιμοποιείται να ασκήσει και ο πλοιοκτήτης ή εφοπλιστής του πλοίου που παρέχει την επιθαλάσσια αρωγή για ολόκληρο το ποσό αμοιβής που αναλογεί στον ίδιο, τον πλοίαρχο και το πλήρωμα, καθώς και ο πλοίαρχος για ολόκληρο το ποσό αμοιβής που αναλογεί στον ίδιο και τα μέλη του πληρώματος.

2. Στη δίκη της παρ. 1 ο πλοίαρχος εκπροσωπεί και τα μέλη του πληρώματος, εφόσον αυτά δεν παρίστανται αυτοπροσώπως ή με άλλον αντιπρόσωπο.

3. Αμφισβήτηση της κατάταξης με βάση τον πίνακα της παρ. 2 του άρθρου 197 επιλύεται από τη λιμενική ή προξενική αρχή, η απόφαση της οποίας μπορεί να προσβληθεί ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου, το οποίο δικάζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ

Άρθρο 199

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου διέπουν τις αξιώσεις αποζημίωσης που απορρέουν από τα περιστατικά του άρθρου 201, όταν δεν εφαρμόζεται η Διεθνής Σύμβαση των Βρυξελλών του 1910 περί ενοποίησης κανόνων τινών επί συγκρούσεως πλοίων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. Γ.Ω.Π.ΣΤ 3886/1911 (Α' 224).

2. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται πάντοτε όταν όλα τα εμπλεκόμενα πλοία φέρουν την ελληνική σημαία, ανεξαρτήτως αν τα περιστατικά του άρθρου 201 έλαβαν χώρα στα ελληνικά χωρικά ή στα διεθνή ύδατα.

Άρθρο 200

Διεθνής δικαιοδοσία

1. Με την επιφύλαξη συμφωνίας παρέκτασης, η διεθνής δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων για τις διαφορές του άρθρου 199 καθορίζεται από τη Διεθνή Σύμβαση των Βρυξελλών του 1952 για την αρμοδιότητα επίλυσης ιδιωτικών διαφορών από σύγκρουση πλοίων, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 4407 της 4ης/11.11.1964 (Α' 213) και τη Διεθνή Σύμβαση των Βρυξελλών του 1952 για την ενοποίηση των κανόνων επί συντηρητικής κατάσχεσής τους, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 4570/1966 (Α' 224), άλλως από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (L 351/1).

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση τα ελληνικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία: α) όταν ο εναγόμενος κατοικεί ή διαμένει στην Ελλάδα, β) αν ένα από τα εμπλεκόμενα πλοία είναι εγγεγραμμένο σε ελληνικό νηολόγιο, γ) αν τα γεγονότα του άρθρου 201 συνέβησαν στα ελληνικά χωρικά ύδατα, δ) αν το υπεύθυνο πλοίο κατασχέθηκε συντηρητικά στην Ελλάδα ή απαγορεύθηκε ο απόπλους του από ελληνικό λιμένα, έστω και αν η κατάσταση ή η απαγόρευση έχουν αρθεί πριν από την έγερση της αγωγής με παροχή εγγυοδοσίας.

Άρθρο 201

Νόμιμος λόγος ευθύνης

1. Σε περίπτωση υλικής επαφής του κύτους ή των συστατικών ή των παραρτημάτων δύο (2) τουλάχιστον πλοίων που προκαλεί ζημία (άμεση σύγκρουση) ή σε περίπτωση που η ζημία προκαλείται χωρίς επαφή (έμμεση σύγκρουση), λόγω αναξιοπλοΐας ή παραβίασης των Κανόνων Αποφυγής Συγκρούσεων στη θάλασσα αποζημίωση οφείλεται μόνον αν η σύγκρουση προκλήθηκε με υπαιτιότητα.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 είναι αδιάφορο: α) αν τα πλοία πλέον ή είναι ακινητοποιημένα εντός ή εκτός του λιμένα και β) αν η σύγκρουση πραγματοποιείται στα ελληνικά χωρικά ή σε διεθνή ύδατα.

Άρθρο 202

Υποκείμενο της ευθύνης

1. Η ευθύνη προς αποκατάσταση των ζημιών βαρύνει αυτόν που εκμεταλλεύεται το υπεύθυνο για τη σύγκρουση πλοίο.

2. Αν το ζημιογόνο πλοίο τελεί υπό εφοπλισμό, ο κύριος αυτού ευθύνεται κατά τους όρους του άρθρου 63.

3. Η ευθύνη σύμφωνα με την παρ. 1 δεν αναιρείται όταν η σύγκρουση προκλήθηκε με υπαιτιότητα πλοηγού, έστω και αν η πρόσληψη αυτού ήταν υποχρεωτική.

4. Τα λοιπά υπαίτια για τη σύγκρουση πρόσωπα ενέχονται κατά τις κοινές διατάξεις περί αδικολπραξιών.

Άρθρο 203

Μέτρο της ευθύνης

1. Αν για τη σύγκρουση είναι υπεύθυνο ένα μόνον πλοίο, η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το πλοίο αυτό.

2. Σε περίπτωση που η σύγκρουση προκλήθηκε με ευθύνη περισσότερων πλοίων, το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το καθένα τους βαρύνεται αναλόγως του βαθμού της συνυπαιτιότητάς του. Αν ο καθορισμός της αναλογίας δεν είναι εφικτός, η ευθύνη κατανέμεται ισομερώς.

3. Οι υλικές ζημιές που προκλήθηκαν στα πλοία, στα φορτία ή στους επιβάτες τους βαρύνουν τα συνυπαίτια πλοία κατά την αναλογία της παρ. 2.

4. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση θανάτου ή σωματικής βλάβης, τα συνυπαίτια πλοία ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 204

Δικαιούχος της αποζημίωσης

1. Αποζημίωση δικαιούνται ο εκμεταλλεόμενος το ζημιωθέν από τη σύγκρουση πλοίο, ο πλοίαρχος, το πλήρωμα, οι επιβάτες και οι δικαιούχοι των μεταφερόμενων με αυτό πραγμάτων.

2. Εάν το ζημιωθέν πλοίο τελεί υπό εφοπλισμό, αξίωση αποζημίωσης για τις υλικές ζημιές του έχει και ο κύριος αυτού.

3. Η αποζημίωση του προσώπου που πριν από τη σύγκρουση συνήψε σύμβαση με τον εκμεταλλεόμενο το ζημιόγιο πλοίο διέπεται από τους ειδικούς κανόνες της συγκεκριμένης έννομης σχέσης, ανεξαρτήτως της νομικής βάσης της απαίτησής του.

4. Σχετικά με την ευθύνη προς αποζημίωση για ζημιές σε πρόσωπα και πράγματα που κατά τον χρόνο της σύγκρουσης βρισκόνταν εκτός των πλοίων που συγκρούστηκαν δεν εφαρμόζεται το παρόν Κεφάλαιο.

Άρθρο 205

Έκταση της αποζημίωσης

1. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του οφειλέτη προς περιορισμό της ευθύνης του, η αποζημίωση είναι πλήρης και καλύπτει όλες τις υλικές και λοιπές περιουσιακές ζημιές.

2. Ο ζημιωθείς οφείλει να λάβει κάθε πρόσφορο μέτρο προς περιορισμό της έκτασης της ζημίας του.

3. Χρηματική ικανοποίηση για τις μη περιουσιακές ζημιές σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 932 του Αστικού Κώδικα δεν αποκλείεται.

4. Τόκος οφείλεται από την ημέρα επέλευσης της ζημίας ή, σε περίπτωση αναγωγής, της πληρωμής.

Άρθρο 206

Λόγοι απαλλαγής

1. Ο ζημιώσας απαλλάσσεται ολικώς, αν η σύγκρουση προκλήθηκε από τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία ή όταν υπάρχουν αμφιβολίες για τα αίτια της. Στην περίπτωση αυτή οι ζημιές βαρύνουν αυτούς που τις υπέστησαν.

2. Αυτός που εκμεταλλεύεται το ζημιώσαν πλοίο απαλλάσσεται μερικώς αν αποδείξει συνυπαιτιότητα του εκμεταλλεομένου το ζημιωθέν. Η απαλλαγή επέρχεται κατά το ποσοστό της ζημίας που αναλογεί στον βαθμό της συνυπαιτιότητας. Αν δεν μπορεί να καθοριστεί η αναλογία, η ευθύνη κατανέμεται ισομερώς.

Άρθρο 207

Δικαίωμα αναγωγής

Στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 203, ο εκμεταλλεόμενος πλοίο που κατέβαλε αποζημίωση μεγα-

λύτερη από αυτή που του αναλογούσε σύμφωνα με το άρθρο 206 έχει δικαίωμα αναγωγής.

Άρθρο 208

Βάρος απόδειξης

1. Οι προϋποθέσεις της ευθύνης αποδεικνύονται από αυτόν που αξιώνει αποζημίωση.

2. Για την απόδειξη δεν ισχύει κανένα νόμιμο τεκμήριο.

Άρθρο 209

Εκπροσώπηση των δικαιούχων

1. Ο φορέας εκμετάλλευσης του πλοίου που συγκρούστηκε ή ο πλοίαρχος του νομιμοποιούνται να ασκήσουν αγωγή για λογαριασμό του πληρώματος, των δικαιούχων του φορτίου και των επιβατών του πλοίου για την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστησαν από τη σύγκρουση.

2. Αυτός που ενεργεί σύμφωνα με την παρ. 1 υποχρεούται να προσεπικαλέσει στη δίκη τους εκπροσωπούμενους από αυτόν σε εύλογη προθεσμία πριν από τη συζήτηση της αγωγής.

Άρθρο 210

Υποχρεώσεις του πλοίαρχου

1. Μετά τη σύγκρουση ο πλοίαρχος καθενός από τα εμπλεκόμενα πλοία υποχρεούται να παράσχει αρωγή στα άλλα πλοία, στους επιβάτες και στο πλήρωμά τους, εφόσον μπορεί να το πράξει χωρίς να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο το δικό του πλοίο, το πλήρωμα και τους επιβάτες του. Ομοίως υποχρεούται να γνωστοποιήσει στα άλλα πλοία, κατά τον πιο πρόσφορο υπό τις περιστάσεις τρόπο, κάθε πληροφορία που είναι αναγκαία για την ταυτοποίηση του δικού του πλοίου.

2. Για την παραβίαση των υποχρεώσεων της παρ. 1 δεν υπέχει ευθύνη το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το πλοίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΟΙΝΗ ΑΒΑΡΙΑ

Άρθρο 211

Κοινή αβάρια - Ορισμός

Κοινή αβάρια υπάρχει μόνον όταν έκτακτη θυσία ή δαπάνη, εκούσια και εύλογη, πραγματοποιήθηκε με σκοπό την προστασία πλοίου και φορτίου από θαλάσσιο κίνδυνο που έχει συμβεί σε κοινή ναυτική αποστολή.

Άρθρο 212

Εφαρμογή διατάξεων

Τις θυσίες και δαπάνες της κοινής αβαρίας φέρουν τα θυσιασθέντα και διασωθέντα συμφέροντα του πλοίου, του φορτίου και του ναύλου, τα οποία συνεισφέρουν σε αυτήν, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο.

Άρθρο 213

Κοινή ναυτική αποστολή

1. Κοινή ναυτική αποστολή υπάρχει όταν οι θαλάσσιοι κίνδυνοι απειλούν ταυτόχρονα το πλοίο, το φορτίο ή/και τον ναύλο.

2. Κοινή ναυτική αποστολή υπάρχει και όταν ένα ή περισσότερα πλοία ρυμουλκούν ή ωθούν ένα άλλο πλοίο ή πλοία, ανεξαρτήτως της ύπαρξης φορτίων, με την επιφύλαξη της παροχής επιθαλάσσιας αρωγής.

3. Πλοίο δεν ευρίσκεται σε κοινό κίνδυνο με άλλο πλοίο ή πλοία, εάν αυτό είναι ασφαλές μετά την αποσύνδεση του από αυτό. Η κοινή ναυτική αποστολή συνεχίζεται, εάν η αποσύνδεση αυτή ή η υποχρεωτική παραμονή σε σύνδεση συνιστά πράξη κοινής αβαρίας.

Άρθρο 214

Υπολογιζόμενες απώλειες, ζημίες ή δαπάνες

1. Στην κοινή αβάρια υπολογίζονται μόνο οι απώλειες, ζημίες ή δαπάνες που αποτελούν άμεση συνέπεια πράξης κοινής αβαρίας σύμφωνα με το άρθρο 211.

2. Δεν υπολογίζονται απώλειες, ζημίες ή δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με περιβαλλοντική ζημία ή ως αποτέλεσμα διαφυγής ή απόρριψης ρυπογόνων ουσιών από την παρουσία που εμπλέκεται στην κοινή ναυτική αποστολή.

3. Δεν υπολογίζονται αποζημιώσεις υπεραναμονής, αγοραίες απομειώσεις και κάθε απώλεια ή ζημία ή δαπάνες που καταβλήθηκαν εξαιτίας καθυστέρησης είτε κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ή μεταγενέστερα, καθώς και οποιαδήποτε άλλη έμμεση ζημία.

Άρθρο 215

Δικαιώματα προς συνεισφορά

1. Τα δικαιώματα προς συνεισφορά στην κοινή αβάρια δεν θίγονται στην περίπτωση που το γεγονός που προκάλεσε τη θυσία ή δαπάνη οφείλεται σε πταίσμα συμμετέχοντος στην κοινή ναυτική αποστολή.

2. Η παρ. 1 δεν θίγει το δικαίωμα αναγωγής κατά του υπαιτίου προσώπου.

Άρθρο 216

Αποδεικτικά στοιχεία

1. Το μέρος εκείνο που ζητά να υπολογισθεί στην κοινή αβάρια η ζημία ή οι δαπάνες που κατέβαλε φέρει το σχετικό βάρος απόδειξης.

2. Εφόσον έχει ορισθεί διακανονιστής αβαριών, τα μέρη που έχουν απαιτήσεις στο πλαίσιο της κοινής αβαρίας, τού παρέχουν εγγράφως στοιχεία σχετικά με την απώλεια ή τη ζημία για την αιτούμενη συνεισφορά τους εντός δώδεκα (12) μηνών από την ολοκλήρωση της κοινής ναυτικής αποστολής.

3. Αν ελλείπει η γνωστοποίηση αυτή ή σε περίπτωση κατά την οποία το οποιοδήποτε μέρος, εντός δώδεκα (12) μηνών από την αίτησή του, δεν παράσχει στοιχεία προς υποστήριξη της υποβληθείσας απαίτησης ή στοιχεία της αξίας της συνεισφοράς, ο διακανονιστής αβαριών έχει τη διακριτική ευχέρεια να υπολογίσει το μέγεθος αυτής ή τη συνεισφερθείσα αξία με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του.

4. Ο υπολογισμός αυτός μπορεί να αμφισβητηθεί, μόνον εφόσον αποδειχθεί ότι είναι προδήλως εσφαλμένος.

Άρθρο 217

Συμπληρωματικές δαπάνες

Κάθε συμπληρωματική δαπάνη που καταβλήθηκε προς αποφυγή άλλης, η οποία θα γινόταν αποδεκτή ως κοινή αβάρια, λογίζεται ως τέτοια και γίνεται αποδεκτή, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη οτιδήποτε διασώθηκε, έναντι των άλλων συμφερόντων, μόνο μέχρι το ποσό των εξόδων της κοινής αβαρίας που αποφεύχθηκαν.

Άρθρο 218

Διακανονισμός κοινής αβαρίας

1. Ο διακανονισμός της κοινής αβαρίας, τόσο ως προς την απώλεια όσο και ως προς τη συνεισφορά, γίνεται με βάση τις αξίες που ισχύουν κατά τον χρόνο και στον τόπο όπου ολοκληρώνεται η κοινή ναυτική αποστολή.

2. Η παρ. 1 δεν επηρεάζει τον τόπο του διακανονισμού της κοινής αβαρίας όπως προβλέπεται στο άρθρο 220.

Άρθρο 219

Δήλωση για διενέργεια κοινής αβαρίας

Ο διακανονισμός της κοινής αβαρίας προκαλείται με έγγραφη δήλωση του πλοιοκτήτη που απευθύνεται στον διακανονιστή της επιλογής του και στα πρόσωπα που εκπροσωπούν τα συμφέροντα του άρθρου 212. Αν, μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός από την υποβολή σε αυτόν σχετικού αιτήματος από πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον να γίνει διακανονισμός, ο πλοιοκτήτης δεν τον ενεργήσει, στην υποβολή της δήλωσης δικαιούται εκείνος που διατύπωσε το αίτημα, ο οποίος θα ορίσει και τον διακανονιστή.

Άρθρο 220

Τόπος διακανονισμού της κοινής αβαρίας

Ο διακανονισμός της κοινής αβαρίας γίνεται στην πραγματική έδρα του πλοιοκτήτη, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία.

Άρθρο 221

Λοιπές εφαρμοστέες διατάξεις

1. Στην κοινή αβάρια και στη συνεισφορά εφαρμόζονται οι Κανόνες Υόρκης - Αμβέρσας του 2016 της Διεθνούς Ναυτικής Επιτροπής, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορούν να τίθενται σε εφαρμογή νεότερες εκδοχές των Κανόνων Υόρκης - Αμβέρσας.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 222

Εφαρμοστέες διατάξεις

1. Η ευθύνη των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 223 δύναται να περιοριστεί για απαιτήσεις που απορρέουν από την εκμετάλλευση του πλοίου, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Λονδίνου του 1976/1996 για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις, (Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1923/1991 (Α' 13), όπως εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα.

2. Ο περιορισμός της ευθύνης για απαιτήσεις που εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Διεθνούς Σύμβασης του 1992 αναφορικά με την αστική ευθύνη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο, όπως κυρώθηκε με το π.δ. 197/1995 (Α' 106) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνή Σύμβαση ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο) διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης αυτής.

3. Ο περιορισμός της ευθύνης για απαιτήσεις που εμπíπτον στο πεδίο εφαρμογής της Διεθνούς Σύμβασης του 2001 για την αστική ευθύνη για ζημία ρύπανσης από πετρέλαιο κίνησης, όπως κυρώθηκε με τον ν. 3393/2005 (Α' 242) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνής Σύμβαση ευθύνης για το πετρέλαιο κίνησης) γίνεται σύμφωνα με την παρ. 1.

4. Ο περιορισμός της ευθύνης για απαιτήσεις που εμπíπτον στο πεδίο εφαρμογής της Διεθνούς Σύμβασης του 2010 για την αστική ευθύνη και αποζημίωση για ζημία σχετική με τη μεταφορά επικίνδυνων και επιβλαβών ουσιών (Διεθνής Σύμβαση ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες) διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης αυτής.

5. Για τη σύσταση και διανομή του κεφαλαίου περιορισμού και την εν γένει διαδικασία περιορισμού εφαρμόζεται το δεύτερο κεφάλαιο του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 223

Δικαιούχοι περιορισμού

1. Δικαιούνται να περιορίσουν την ευθύνη τους, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού, ο πλοιοκτήτης, τα εξομοιούμενα με αυτόν πρόσωπα, το πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες επιθαλάσσιας αρωγής και οι προσθηθέντες αυτών. Το ίδιο δικαίωμα έχει και ο ασφαλιστής αστικής ευθύνης για τις κατά νόμο περιορισίμενες απαιτήσεις.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 48:

(α) Εξομοιώνονται με τον πλοιοκτήτη, για τους σκοπούς εφαρμογής της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού, ο κύριος του πλοίου, ο εκμεταλλεόμενος, ο ναυλωτής και ο διαχειριστής αυτού.

(β) Εξομοιώνονται με τον πλοιοκτήτη, για τους σκοπούς εφαρμογής της Διεθνούς Σύμβασης Ευθύνης για το πετρέλαιο κίνησης, ο κύριος του πλοίου, ο εκμεταλλεόμενος αυτό και ο διαχειριστής αυτού.

(γ) Ως πλοιοκτήτης νοείται, για τους σκοπούς της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο και της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες, ο κύριος του πλοίου. Δικαίωμα περιορισμού έχει και ο ασφαλιστής αστικής ευθύνης του κυρίου.

Άρθρο 224

Μη αποδοχή ευθύνης

Η άσκηση του δικαιώματος περιορισμού δεν συνιστά αποδοχή της ευθύνης.

Άρθρο 225

Διαχρονικό δίκαιο

Ο περιορισμός της ευθύνης διενεργείται σύμφωνα με τα όρια των άρθρων 226, 227 και 229 που ισχύουν ή ίσχυαν κατά τον χρόνο επέλευσης του ζημιογόνου περιστατικού.

Άρθρο 226

Εφαρμοζόμενα όρια

1. Τα προβλεπόμενα στη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού όρια ευθύνης εφαρμόζονται σε όλα τα πλοία κατά την έννοια του άρθρου 1 του παρόντος, ανε-

ξάρτητα από τη βάση ευθύνης, με την επιφύλαξη της παρ. 2.

2. Για πλοία ολικής χωρητικότητας μικρότερης των τριακοσίων (300) κόρων, το ανώτατο όριο της παρ. 1 (α) του άρθρου 6 της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) μονάδες υπολογισμού, και το ανώτατο όριο της παρ. 1 (β) σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) μονάδες υπολογισμού.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορούν να τροποποιούνται τα όρια της παρ. 2.

4. Στα πλοία και τις κατηγορίες φορτίων που εμπíπτον στις Διεθνείς Συμβάσεις που αναφέρονται στις παρ. 2 και 4 του άρθρου 222 εφαρμόζονται τα εκεί προβλεπόμενα όρια περιορισμού.

Άρθρο 227

Περιορισμός ευθύνης για ζημίες από στατικά ναυπηγήματα

1. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 219 μπορούν να περιορίσουν την ευθύνη τους για απαιτήσεις που γεννώνται από την εκμετάλλευση στατικών ναυπηγημάτων και εμπíπτον στις κατηγορίες του άρθρου 2 της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού.

2. Στα στατικά ναυπηγήματα που διαθέτουν καταμετρηθείσα ολική χωρητικότητα εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 226.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται τα όρια περιορισμού για τα στατικά ναυπηγήματα που δεν διαθέτουν καταμετρηθείσα ολική χωρητικότητα.

4. Κατ'εξαιρέση των παρ. 1 και 2, τα όρια περιορισμού δεν εφαρμόζονται σε στατικά ναυπηγήματα που έχουν κατασκευασθεί για τον σκοπό έρευνας ή εκμετάλλευσης των φυσικών πηγών του βυθού ή του υπεδάφους του.

Άρθρο 228

Εμπλεκόμενα πλοία

1. Σε περίπτωση εμπλοκής περισσότερων πλοίων στο ίδιο περιστατικό, ο περιορισμός της ευθύνης γίνεται αυτοτελώς για κάθε ένα από αυτά.

2. Περιορισμός ευθύνης δεν χωρεί για ζημίες που έχει υποστεί το ίδιο το πλοίο, με βάση τη χωρητικότητα του οποίου λαμβάνει χώρα ο υπολογισμός των ορίων περιορισμού.

Άρθρο 229

Τροποποιήσεις ορίων περιορισμού

1. Οι τροποποιήσεις των ορίων ευθύνης που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 και στην παρ. 1 του άρθρου 7 της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού τίθενται σε εφαρμογή στην Ελλάδα με τη θέση τους διεθνώς σε ισχύ, με τη διαδικασία σιωπηρής αποδοχής, που προβλέπεται στο άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου 1996, το οποίο κυρώθηκε με τον ν. 3743/2009 (Α' 24).

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για τις τροποποιήσεις των ορίων ευθύνης που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου V της Διεθνούς Σύμβασης για ρύπανση από πετρέλαιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 15 του Πρωτοκόλλου του 1992.

3. Για τη θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων των ορίων ευθύνης που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 εκδίδεται αμελλητί διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Άρθρο 230

Επενέργεια κεφαλαίου περιορισμού

1. Κεφάλαιο περιορισμού που έχει συσταθεί σε συμβαλλόμενο στη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού κράτος αναγνωρίζεται στην Ελλάδα, εφόσον στο κράτος αυτό έχει ασκηθεί αγωγή ή άλλο ένδικο βοήθημα για απαιτήσεις που υπόκεινται σε περιορισμό και ισχύουν σε αυτό τα όρια ευθύνης που ισχύουν στην Ελλάδα.

2. Κεφάλαιο περιορισμού που έχει συσταθεί από τον πλοιοκτήτη ή εξομοιούμενα με αυτόν πρόσωπα ή τον ασφαλιστή ισχύει για όλους, συμπεριλαμβανομένων των προστηθέντων τους, εκτός αν πρόκειται για απαιτήσεις που διέπονται από ειδική διεθνή σύμβαση ευθύνης. Ομοίως, το κεφάλαιο που συστήνεται από πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιας αρωγής ισχύει υπέρ των προστηθέντων του.

Άρθρο 231

Έκπτωση από το δικαίωμα περιορισμού

1. Τα αναφερόμενα στο άρθρο 223 πρόσωπα δεν δικαιούνται να περιορίσουν την ευθύνη τους όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού, της παρ. 2 του άρθρου V της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο και της παρ. 2 του άρθρου 9 της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες.

2. Για την έκπτωση από το δικαίωμα περιορισμού απαιτείται προσωπική πράξη ή παράλειψη του δικαιούχου, που τελείται με άμεσο ή ενδεχόμενο δόλο.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος, το πταίσμα του πλοιάρχου ή του πληρώματος δεν συνιστά ίδιο πταίσμα του εκμεταλλευόμενου το πλοίο.

Άρθρο 232

Αδρανοποίηση ναυτικών προνομίων

1. Ναυτικά προνόμια δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διανομή του κεφαλαίου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για τη διανομή του κεφαλαίου σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου V της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο και την παρ. 4 του άρθρου 9 της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες.

Άρθρο 233

Τόκος και δικαστικές δαπάνες

1. Ο τόκος της παρ. 1 του άρθρου 11 της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού καθορίζεται με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο δανεισμού σε ευρώ (EURIBOR), προσαυξημένο κατά τέσσερις (4) μονάδες, από τον χρόνο του επίδικου περιστατικού έως και τη σύσταση του κεφαλαίου περιορισμού.

2. Οι δικαστικές δαπάνες δεν υπόκεινται σε περιορισμό.

3. Κάθε είδους τέλη, δικαιώματα και πρόστιμα του ελληνικού Δημοσίου ή άλλων φορέων που σχετίζονται με περιορισμένες απαιτήσεις, υπόκεινται σε περιορισμό σύμφωνα με τη διαδικασία του Κεφαλαίου Β', με εξαίρεση τα πρόστιμα που επιβάλλονται από δημόσιες αρχές για ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 234

Περιορισμός ευθύνης χωρίς σύσταση κεφαλαίου

Το δικαίωμα περιορισμού σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού μπορεί να ασκηθεί και χωρίς σύσταση κεφαλαίου σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας και μέχρι την τελευταία πράξη εκτέλεσης.

Άρθρο 235

Δήλωση περί σύστασης κεφαλαίου

1. Τα πρόσωπα του άρθρου 223 που επιθυμούν να προβούν σε περιορισμό ευθύνης με σύσταση κεφαλαίου οφείλουν να το δηλώσουν ενώπιον του γραμματέα του αρμόδιου πρωτοδικείου, με ειδική δήλωση για αυτόν τον σκοπό. Ειδική έκθεση συντάσσεται από τον γραμματέα κάτω από το κείμενο της δήλωσης.

2. Αρμόδιο για τη σύσταση κεφαλαίου με βάση τη Διεθνή Σύμβαση Περιορισμού του 1976, είναι το πρωτοδικείο του Πειραιά.

3. Αρμόδια για τη σύσταση κεφαλαίου, όταν εφαρμόζονται οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 222, είναι το πρωτοδικείο του τόπου επέλευσης του ζημιογόνου περιστατικού και συντρεχόντως το πρωτοδικείο του Πειραιά.

Άρθρο 236

Περιεχόμενο δήλωσης

1. Η δήλωση που αναφέρεται στο άρθρο 235 περιέχει τα εξής στοιχεία:

α) Όνομα, σημαία, λιμένα και αριθμό νηολόγησης, αριθμό Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, διεθνές διακριτικό σήμα και ολική χωρητικότητα του πλοίου,

β) σύντομη περιγραφή του περιστατικού από το οποίο απορρέουν οι απαιτήσεις που υπόκεινται σε περιορισμό και των γνωστών ή πιθανών ζημιών που σχετίζονται με αυτό,

γ) πίνακα με τα στοιχεία των δανειστών με περιορισμένες απαιτήσεις,

δ) το ύψος του ποσού στο οποίο περιορίζεται η ευθύνη σύμφωνα με τα εκάστοτε εφαρμοζόμενα όρια,

ε) διορισμό αντικλήτου για την επίδοση όλων των δικογράφων, αποφάσεων και εγγράφων που αφορούν στη διαδικασία του περιορισμού,

στ) τον τρόπο με τον οποίο θα συσταθεί το κεφάλαιο περιορισμού, κατά το άρθρο 237.

2. Στη δήλωση επισυνάπτονται από τον υποβάλλοντα, με ποινή απαραδέκτου, τα ακόλουθα έγγραφα:

α) Επικυρωμένο αντίγραφο του διεθνούς πιστοποιητικού καταμέτρησης ή, ανάλογα με την περίπτωση, του

πιστοποιητικού καταμέτρησης του πλοίου σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,

β) βεβαίωση της Τράπεζας της Ελλάδας για την ισοτιμία σε ευρώ του Ειδικού Τραβηκτικού Δικαιώματος, κατά την ημερομηνία σύστασης του κεφαλαίου,

γ) αποδεικτικό σύστασης του κεφαλαίου ή την εγγυητική επιστολή που προβλέπονται στο άρθρο 237, και

δ) αποδεικτικό κατάθεσης σε πίστωση ειδικού λογαριασμού πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα ποσού είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ για την κάλυψη των αρχικών υπολογιζόμενων εξόδων της διαδικασίας και του εκκαθαριστή.

Ο δηλών τον περιορισμό έχει διακριτική ευχέρεια να προσκομίσει κάθε άλλο έγγραφο σχετικό με οποιαδήποτε περιορισίμη απαίτηση.

Άρθρο 237

Σύσταση κεφαλαίου

1. Το κεφάλαιο περιορισμού συστήνεται είτε με την κατάθεση μετρητών του ποσού της περ. (δ) της παρ. 1 του άρθρου 236, σε πίστωση ειδικού λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα, είτε με την έκδοση εγγυητικής επιστολής πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα ή αξιόχρεου αλληλασφαλιστικού φορέα.

2. Το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο συστήθηκε το κεφάλαιο είναι υποχρεωμένο να χορηγήσει σε αυτόν που το συνέστησε το αποδεικτικό της περ. (γ) της παρ. 2 του άρθρου 236.

3. Οι τόκοι του ως άνω ειδικού λογαριασμού αποδίδονται σε αυτόν που συνέστησε το κεφάλαιο περιορισμού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1.

Άρθρο 238

Διορισμός εισηγητή και εκκαθαριστή

1. Ο γραμματέας υποβάλλει τη δήλωση στον προϊστάμενο του πρωτοδικείου χωρίς καθυστέρηση. Ο τελευταίος διορίζει, με πράξη του, εισηγητή και εκκαθαριστή. Με την ίδια διαδικασία γίνεται η αντικατάσταση του εισηγητή.

2. Ο γραμματέας ειδοποιεί τον εκκαθαριστή χωρίς καθυστέρηση. Αν αυτός δεν επιθυμεί τον διορισμό του, οφείλει να το δηλώσει στην γραμματεία εντός τριών (3) ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση, θεωρείται ότι τον αποδέχθηκε.

3. Ο εκκαθαριστής μπορεί να ζητήσει από τον εισηγητή την αντικατάστασή του για σοβαρούς λόγους, χωρίς όμως να διακόψει το έργο του μέχρι να αντικατασταθεί από άλλο πρόσωπο. Η πράξη του εισηγητή δεν προσβάλλεται και καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση του εκκαθαριστή.

4. Ο εκκαθαριστής μπορεί να αντικατασταθεί με αυτεπάγγελτη πράξη του εισηγητή, κατά της οποίας δικαιούται να ασκήσει ανακοπή, εντός τριών (3) ημερών από την επίδοσή της σε αυτόν, στο μονομελές πρωτοδικείο που δικάζει αμετακλήτως κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 239

Έλεγχος των τυπικών προϋποθέσεων περιορισμού

1. Η δήλωση του άρθρου 235 υποβάλλεται χωρίς καθυστέρηση στον εισηγητή για να ελέγξει την ορθότητα του υπολογισμού του κεφαλαίου, με βάση τα ισχύοντα ανά περίπτωση όρια και το αξιόχρεο του αλληλασφαλιστικού φορέα που εξέδωσε την εγγυητική επιστολή και εκδίδεται σχετική με αυτά απόφαση. Σε αρνητική περίπτωση ο εισηγητής διατάσσει, με την απόφασή του, οτιδήποτε απαιτείται για τη συμμόρφωση, περιλαμβανομένης της συμπλήρωσης του κεφαλαίου μέχρι του επιβαλλόμενου ποσού. Δικαιούται επίσης να διατάξει την καταβολή συμπληρωματικού ποσού για την κάλυψη του κόστους της διαδικασίας.

2. Αντίγραφο της απόφασης του εισηγητή κοινοποιείται χωρίς καθυστέρηση από τον γραμματέα σε εκείνον που συνέστησε το κεφάλαιο, στον εκκαθαριστή και, ειδικά στην περίπτωση ζημιών από ρύπανση από πετρέλαιο στη θάλασσα ή ρύπανση από πετρέλαιο κίνησης, και στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μαζί με την έκθεση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 235. Η απόφαση αναρτάται επίσης στον ιστότοπο του πρωτοδικείου Πειραιά.

3. Ανακοπή κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται σε όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίησή της στο πρόσωπο που συνέστησε το κεφάλαιο και στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αντίστοιχα ή από την ανάρτησή της στον ιστότοπο της παρ. 2, για κάθε άλλο πρόσωπο. Οι ανακοπές ασκούνται ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Πειραιά και δικάζονται στην ίδια δικάσιμο, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Σε παρέμβαση δικαιούται όποιος έχει έννομο συμφέρον. Οι ανακοπές και οι παρεμβάσεις κοινοποιούνται υποχρεωτικά στον εκκαθαριστή.

4. Η ανακοπή και η προθεσμία άσκησης αυτής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του εισηγητή και τη διαδικασία της εκκαθάρισης. Η απόφαση που εκδίδεται επί της ανακοπής δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

5. Μέσα σε έναν (1) μήνα από την επίδοση της απόφασης του εισηγητή ή από την επίδοση της απόφασης επί της ανακοπής, εκείνος που συνέστησε το κεφάλαιο έχει υποχρέωση να λάβει τα προβλεπόμενα σε αυτές διορθωτικά μέτρα. Αν καθοριστεί ποσό υψηλότερο, υποχρεούται να συμπληρώσει το ποσό που κατατέθηκε, εφαρμόζοντας τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 235. Αν καθορισθεί ποσό μικρότερο από αυτό που προσδιορίστηκε αρχικώς, τότε αποδίδεται σε εκείνον που συνέστησε το κεφάλαιο η διαφορά ή επιτρέπεται σε αυτόν να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή με την ταυτόχρονη κατάθεση άλλης που ανταποκρίνεται σε ποσό με αυτό που καθορίστηκε με την απόφαση του εισηγητή ή την απόφαση επί της ανακοπής.

Άρθρο 240**Αμφισβήτηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων περιορισμού**

1. Αν δανειστής αμφισβητεί τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων περιορισμού της ευθύνης, λόγω έκπτωσης του οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 4 της Διεθνούς Σύμβασης Περιορισμού, την παρ. 2 του άρθρου V της Διεθνούς Σύμβασης Ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο και το άρθρο 231 του παρόντος, μπορεί να προβάλει τις αντιρρήσεις του με ανακοπή που ασκείται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της δήλωσης, απευθύνεται κατά του προσώπου που συνέστησε το κεφάλαιο περιορισμού και εκδικάζεται ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η παρ. 3 του άρθρου 245 εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Η ανακοπή κοινοποιείται στον εκκαθαριστή.

3. Περισσότερες ανακοπές δικάζονται υποχρεωτικά στην ίδια δικάσιμο.

4. Η άσκηση της ανακοπής του παρόντος δεν εμποδίζει τη διαδικασία της εκκαθάρισης, ούτε τη συμμετοχή σε αυτήν του ανακόπτοντα.

5. Η τελεσίδικη αναγνώριση της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων περιορισμού της ευθύνης του οφειλέτη ισχύει έναντι πάντων. Το ίδιο ισχύει και για την τελεσίδικη αναγνώριση των προϋποθέσεων έκπτωσης. Σε κάθε περίπτωση, η αναγνώριση ενεργεί αναδρομικά.

Άρθρο 241**Αποτελέσματα**

Η σύσταση του κεφαλαίου επιφέρει τα παρακάτω αποτελέσματα:

α) Απαγορεύεται η άσκηση ατομικών δικωτικών μέτρων σχετικά με περιορισμένες απαιτήσεις σε άλλα περιουσιακά στοιχεία προσώπου από το οποίο, ή για λογαριασμό του οποίου, έχει συσταθεί το κεφάλαιο.

β) Δίκες που είναι εκκρεμείς και αφορούν στις ανωτέρω απαιτήσεις διακόπτονται.

γ) Απαγορεύεται κάθε πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης ή η λήψη ασφαλιστικών μέτρων για τις ανωτέρω απαιτήσεις.

δ) Ασφαλιστικά μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί ανακαλούνται και οι σχετικές ασφάλειες αποδίδονται με απόφαση του δικαστηρίου που τα διέταξε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες διεθνείς συμβάσεις.

ε) Αναγκαστικά μέτρα που έχουν ήδη επιβληθεί ανακαλούνται με διαταγή του εισηγητή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες διεθνείς συμβάσεις.

στ) Οι παραπάνω απαιτήσεις παύουν να είναι τοκοφόρες.

ζ) Το κεφάλαιο αποτελεί χωριστή ομάδα περιουσίας και διατίθεται αποκλειστικά για την ικανοποίηση των απαιτήσεων για τις οποίες συστάθηκε.

η) Πτώχευση του οφειλέτη ή τρίτου που συνέστησε το κεφάλαιο δεν έχει επίδραση στη διαδικασία της εκκαθάρισης και το κεφάλαιο δεν περιλαμβάνεται στην πτωχευτική περιουσία.

Άρθρο 242**Χρόνος επέλευσης των αποτελεσμάτων**

Τα αποτελέσματα του άρθρου 241 επέρχονται από τον χρόνο της δήλωσης.

Άρθρο 243**Διαδικασία αναγγελίας απαιτήσεων**

1. Ο εκκαθαριστής καλεί χωρίς καθυστέρηση τους δανειστές περιορισίμων απαιτήσεων να αναγγείλουν την απαίτησή τους εντός έξι (6) μηνών από την τελευταία δημοσίευση σχετικής πρόσκλησης στον ιστότοπο του πρωτοδικείου του Πειραιά και σε μία καθημερινή εφημερίδα μεγάλης κυκλοφορίας. Η αναγγελία πρέπει να περιέχει τον διορισμό αντικλήτου. Ειδικά για τις αξιώσεις από θαλάσσια ρύπανση ή τις αξιώσεις του άρθρου 71, η πρόσκληση δημοσιεύεται και σε μία τοπική εφημερίδα του τόπου όπου προκλήθηκαν κυρίως οι ζημιές και τοιχοκολλάται στο τοπικό δημοτικό κατάστημα.

2. Η αναγγελία γίνεται με δικόγραφο που κατατίθεται στον γραμματέα και συντάσσεται σχετική έκθεση. Ακριβές αντίγραφο εγχειρίζεται στον εκκαθαριστή μαζί με τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση.

3. Η αναγγελία περιέχει τα στοιχεία του άρθρου 216 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182). Αν κατά την ημερομηνία της αναγγελίας δεν είναι με ακρίβεια γνωστό το ύψος της απαίτησης, η αναγγελία μπορεί να προσδιορίζει κατά προσέγγιση το ύψος του ποσού μέχρι το οποίο μπορεί να φθάσει. Σε κάθε περίπτωση, ο οριστικός προσδιορισμός του ποσού μπορεί να γίνει το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του εκκαθαριστή προς τον αναγγελθέντα.

4. Εκπρόθεσμη αναγγελία είναι δυνατή, εφόσον το επιτρέψει ο εισηγητής μετά από αίτηση που δικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και απευθύνεται προς τον εκκαθαριστή, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος των απαιτήσεων και το εκπρόθεσμο οφείλεται σε άγνοια της πρόσκλησης ή σε άλλη αιτία που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αιτούντα.

5. Η αναγγελία απαιτήσεων διακόπτει την παραγραφή.

Άρθρο 244**Έλεγχος των αναγγελθεισών απαιτήσεων**

1. Ο έλεγχος των απαιτήσεων γίνεται από τον εκκαθαριστή, υπό την εποπτεία του εισηγητή και συντάσσεται έκθεση από τον γραμματέα. Ο εκκαθαριστής καλεί με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, έγγραφο ή ηλεκτρονικό, τους δανειστές που αναγγέλθηκαν και εκείνον που συνέστησε το κεφάλαιο, να παραστούν κατά τον έλεγχο των απαιτήσεων, γνωστοποιώντας συγχρόνως τα πρόσωπα των αναγγελθέντων και το ύψος των απαιτήσεών τους.

2. Ο έλεγχος των απαιτήσεων μπορεί να γίνει σε μία συνεδρίαση ή σε περισσότερες κατόπιν απόφασης του εισηγητή περί αναβολής και ορισμού νέου χρόνου συνέχισης του ελέγχου χωρίς νέα ειδοποίηση των ενδιαφερομένων μερών, τα οποία πάντως δικαιούνται να παρίστανται σε οποιαδήποτε συνεδρίαση και να προβάλλουν παρατηρήσεις για κάθε άλλη υπό έλεγχο απαίτηση.

3. Ο γραμματέας και ο εκκαθαριστής χορηγούν αντίγραφα της αναγγελίας και των αποδεικτικών εγγράφων, αντιστοίχως, σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, με δαπάνη του τελευταίου.

4. Κατά τον έλεγχο των απαιτήσεων ο εκκαθαριστής δικαιούται αιτιολογημένα να ζητήσει πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δανειστή, ο εκκαθαριστής έχει το δικαίωμα να απορρίψει την απαίτηση ή μέρος αυτής.

5. Μετά το τέλος του ελέγχου ο εκκαθαριστής καταθέτει στον γραμματέα πίνακα των απαιτήσεων που έγιναν προσωρινά δεκτές, καθώς και εκείνων που απορρίφθηκαν, στον οποίο θεωρούνται ενσωματωμένες οι εκθέσεις της παρ. 1, και ειδοποιεί χωρίς καθυστέρηση με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο, έγγραφο ή ηλεκτρονικό, τους δανειστές που αναγγέλθηκαν και εκείνον που συνέστησε το κεφάλαιο.

Άρθρο 245 **Άσκηση ανακοπών**

1. Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση του προσωρινού πίνακα, κάθε δανειστής που αναγγέλθηκε και εκείνος που συνέστησε το κεφάλαιο μπορούν να ασκήσουν ανακοπή κατά της απόφασης του εκκαθαριστή για την αποδοχή ή μη της απαίτησής του, καθώς και οποιασδήποτε άλλης απαίτησης τρίτου εφόσον έχει έννομο συμφέρον.

2. Η ανακοπή ασκείται με δικόγραφο που απευθύνεται κατά του εκκαθαριστή. Σε περίπτωση που η ανακοπή στρέφεται εναντίον της αποδοχής απαίτησης άλλου δανειστή, το δικόγραφο απευθύνεται και κατά του τρίτου.

3. Η ανακοπή ασκείται ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου, εφαρμοζόμενων των διατάξεων της εκουσίας δικαιοδοσίας, πλην των άρθρων 763, 765 και 773 έως 775 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η άσκηση τριτακοπής δεν επιτρέπεται.

4. Κατά την κατάθεση των ανακοπών δεν ορίζεται δικάσιμος. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται μετά τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 να επισπεύσει τη συζήτηση των ανακοπών κατά την ίδια υποχρεωτικά δικάσιμο, καλώντας σε αυτή τους διαδίκους τριάντα (30) ημέρες νωρίτερα.

5. Παρέμβαση ασκείται με ποινή απαραδέκτου το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από την ημερομηνία της συζήτησης των ανακοπών και προσδιορίζεται υποχρεωτικά για συζήτηση κατά την ίδια δικάσιμο.

6. Το δικαστήριο έχει δικαίωμα να διατάξει τη συνεκδίκαση ή τον χωρισμό των ανακοπών.

Άρθρο 246 **Οριστικός πίνακας**

1. Εάν δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή κατά του προσωρινού πίνακα, αυτός καθίσταται οριστικός.

2. Μετά το αμετάκλητο των αποφάσεων επί των ανακοπών καταρτίζεται από τον εκκαθαριστή ο οριστικός πίνακας, που κατατίθεται στον γραμματέα και γνωστοποιείται στον εισηγητή. Κατά του πίνακα επιτρέπεται μόνο αίτηση διόρθωσης για λογιστικά λάθη που απευθύνεται κατά του εκκαθαριστή και ασκείται ενώπιον του εισηγητή

κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και μέσα σε αποσβεστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεση του πίνακα στον γραμματέα.

3. Όταν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 245, αρχίζει η καταβολή σε κάθε δανειστή του ποσού για το οποίο κατατάχθηκε αυτός στον πίνακα διανομής.

4. Με την καταβολή σε κάθε δανειστή του ποσού που του ανήκει σύμφωνα με τον οριστικό πίνακα διανομής και των τυχόν συμπληρωματικών πινάκων, επέρχεται απόσβεση της αντίστοιχης αξίωσης.

5. Προσωρινές καταβολές στους δανειστές επιτρέπονται ακόμη και πριν κριθεί ο πίνακας οριστικός, εφόσον εγκρίνει τούτο ο εισηγητής, μετά από πρόταση του εκκαθαριστή. Ο εισηγητής δικαιούται να διατάξει την επανεισαγωγή προσωρινών καταβολών στο συσταθέν κεφάλαιο σε κάθε περίπτωση, εφαρμοζόμενης αναλογικά της παρ. 6.

6. Με αίτηση του εκκαθαριστή που εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ο εισηγητής δικαιούται να διατάξει επίσης τον προσωρινό αποχωρισμό από το κεφάλαιο ποσού για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας και αμοιβής του εκκαθαριστή, σε περίπτωση που το ποσό της περ. (δ) της παρ. 2 του άρθρου 236 αποδειχθεί ανεπαρκές.

7. Με αίτηση του εκκαθαριστή που εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ο εισηγητής μπορεί να διατάξει την ολική ή μερική επανεισαγωγή στο κεφάλαιο κάθε ποσού που αποχωρίστηκε από αυτό για την εφαρμογή της παρ. 6 και δεν έχει ήδη διατεθεί.

Άρθρο 247 **Διανομή κεφαλαίου**

1. Οι καταβολές προς τους δανειστές και τον εκκαθαριστή γίνονται με ένταλμα στο πιστωτικό ίδρυμα όπου τηρούνται οι ειδικοί λογαριασμοί της παρ. 1 των άρθρων 237 και της περ. (δ) της παρ. 2 του άρθρου 236 αντίστοιχα ή στο πιστωτικό ίδρυμα ή στον αλληλοασφαλιστικό οργανισμό που εξέδωσε την εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 237. Το ένταλμα εκδίδεται από τον εκκαθαριστή και θεωρείται από τον εισηγητή.

2. Με το πρώτο ένταλμα ο εκκαθαριστής οφείλει να παραδώσει στο ανωτέρω πιστωτικό ίδρυμα ή αλληλοασφαλιστικό οργανισμό βεβαίωση του γραμματέα, θεωρημένη από τον προϊστάμενο του πρωτοδικείου, από την οποία να προκύπτει η ταυτότητα του εκκαθαριστή και του εισηγητή του συγκεκριμένου κεφαλαίου κατά τον χρόνο έκδοσης του εντάλματος. Η βεβαίωση παραμένει στο πιστωτικό ίδρυμα ή στον αλληλοασφαλιστικό οργανισμό και ισχύει μέχρι να παραδοθεί σε αυτούς από τον εκκαθαριστή νεότερη με διαφορετικό περιεχόμενο.

Άρθρο 248 **Πέρας διαδικασίας περιορισμού**

1. Η διαδικασία περιορισμού θεωρείται περατωθείσα με τη σύνταξη του πρακτικού της παρ. 3.

2. Ο εκκαθαριστής λογοδοτεί ενώπιον του εισηγητή, στο πρόσωπο που συνέστησε το κεφάλαιο και στους δανειστές, καλώντας τους με οποιοδήποτε πρόσφορο

τρόπο, έγγραφο ή ηλεκτρονικό, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από το τέλος της εκκαθάρισης.

3. Με τη λογοδοσία του εκκαθαριστή ο εισηγητής κηρύσσει την εκκαθάριση οριστικά τελειωμένη, καθορίζει το τυχόν υπόλοιπο της αμοιβής του εκκαθαριστή και, αφού μνημονευθούν όλα τα σχετικά στο οικείο πρακτικό, διατάσσει την επιστροφή του υπολοίπου μη διανεμηθέντος κεφαλαίου σε αυτόν που το συνέστησε. Σε περίπτωση σύστασης του κεφαλαίου με εγγυητική επιστολή, ο εισηγητής μεριμνά για την επιστροφή του πρωτοτύπου αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΡΥΠΑΝΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Άρθρο 249 Ικανότητα παράστασης και εκπροσώπησης του Διεθνούς Κεφαλαίου

1. Το Διεθνές Κεφάλαιο Αποζημίωσης Ζημιών Ρύπανσης από Πετρέλαιο του 1992 (Διεθνές Κεφάλαιο) αναγνωρίζεται στην Ελλάδα ως νομικό πρόσωπο, ικανό να αναλαμβάνει δικαιώματα και υποχρεώσεις και να παρίσταται στο δικαστήριο ως διάδικος με δικό του όνομα, για όλες τις έννομες σχέσεις και τις δίκες που προβλέπονται από τη Διεθνή Σύμβαση για την ίδρυση διεθνούς κεφαλαίου αποζημίωσης ζημιών ρύπανσης από πετρέλαιο, όπως κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του π.δ. 270/1995 (Α' 151) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Σύμβαση Διεθνούς Κεφαλαίου).

2. Το Διεθνές Κεφάλαιο εκπροσωπείται από τον Διευθυντή του άρθρου 29 της Σύμβασης Διεθνούς Κεφαλαίου.

3. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για το Διεθνές Κεφάλαιο για Επικίνδυνες και Επιβλαβείς Ουσίες που προβλέπεται στο τρίτο Κεφάλαιο της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες.

Άρθρο 250 Αρμοδιότητα

1. Αρμόδιο δικαστήριο να δικάσει τις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 7 της Σύμβασης Διεθνούς Κεφαλαίου είναι το πολυμελές πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έλαβε χώρα το συμβάν που προκάλεσε τη ρύπανση κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών. Συντρέχουσα κατά τόπον αρμοδιότητα έχει το πολυμελές πρωτοδικείο Πειραιά.

2. Αρμόδιο να δικάσει τις διαφορές που αναφέρονται στα άρθρα 10 έως 13 της Σύμβασης Διεθνούς Κεφαλαίου είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί αρμοδιότητας των δικαστηρίων, το πολυμελές ή μονομελές πρωτοδικείο Πειραιά, δικάζον κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, ανεξάρτητα από το εάν ο εναγόμενος έχει την κατοικία ή την έδρα του στην Ελλάδα.

Άρθρο 251 Αγωγή κατά του Διεθνούς Κεφαλαίου

1. Εάν έχει συσταθεί κεφάλαιο περιορισμού της ευθύνης για ζημίες από ρύπανση κατά το άρθρο 237,

αγωγή κατά του Διεθνούς Κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο 7 της Σύμβασης Διεθνούς Κεφαλαίου απορρίπτεται ως απαράδεκτη εάν δεν έχει υποβληθεί σχετική αναγγελία στον εκκαθαριστή σύμφωνα με το άρθρο 243.

2. Εάν ασκηθεί αναγγελία στον εκκαθαριστή, το δικαστήριο που επιλαμβάνεται της αγωγής κατά του Κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Σύμβασης Διεθνούς Κεφαλαίου, αναβάλλει την έκδοση οριστικής απόφασης μέχρι τη σύνταξη του οριστικού πίνακα διανομής του άρθρου 246.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 252 Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Στη θάλασσα ασφάλιση εφαρμόζεται το παρόν Μέρος και συμπληρωματικώς ο ν. 2496/1997 (Α' 87), στο μέτρο που οι διατάξεις του δεν είναι ασυμβίβαστες με την ασφάλιση αυτή και δεν τροποποιούνται από το παρόν.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 253, της παρ. 3 του άρθρου 265, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 269 και του άρθρου 270, το παρόν Μέρος ισχύει, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία των συμβαλλομένων.

Άρθρο 253 Αντικείμενο της θαλάσσιας ασφάλισης

1. Στη θάλασσα ασφάλιση ο λήπτης της ασφάλισης μπορεί να ασφαλίσει κάθε περιουσία για τη διατήρηση της οποίας έχει έννομο συμφέρον και η οποία εκτίθεται σε κίνδυνο στη θάλασσα (θαλάσσιος κίνδυνος).

2. Στη θάλασσα ασφάλιση το ασφαλισμα συνίσταται στην αποκατάσταση της ζημίας της περιουσίας που συμφωνήθηκε ότι θα καλύπτεται (ασφαλισμένη περιουσία), όταν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση (ασφαλιστική ζημία).

3. Η ζημία της ασφαλισμένης περιουσίας μπορεί να συνίσταται στη βλάβη ή στην απώλεια αγαθών, όπως ιδίως του πλοίου, του φορτίου και του ναύλου, απαιτήσεων και κερδών συμπεριλαμβανομένου του ελπιζόμενου κέρδους, καθώς και στις δαπάνες απόκρουσης και ικανοποίησης απαιτήσεων τρίτων.

Άρθρο 254 Περιεχόμενο του ασφαλιστηρίου

Το ασφαλιστήριο πρέπει να αναγράφει:

- (α) Τον τόπο και χρόνο έκδοσής του,
- (β) τα στοιχεία των συμβαλλομένων, του ασφαλισμένου και του δικαιούχου του ασφαλισματος, αν αυτοί είναι διαφορετικά πρόσωπα,
- (γ) τη διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψης,
- (δ) την περιουσία που εκτίθεται σε θαλάσσιους κινδύνους ή σχετίζεται με την επέλευσή τους και τη χρηματική αξία της,
- (ε) τους καλυπτόμενους θαλάσσιους κινδύνους,

(στ) το ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή (ασφαλιστικό ποσό),

(ζ) τις τυχόν εξαιρέσεις κάλυψης,

(η) το ασφάλιστρο,

(ι) το όνομα, την εθνικότητα, τον λιμένα νηολόγησης, και τον αριθμό νηολογίου του πλοίου, καθώς και τον αριθμό του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού που φέρει το πλοίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Άρθρο 255 **Θαλάσσια ασφάλιση πλοίου ορισμένου χρόνου**

1. Στη θαλάσσια ασφάλιση πλοίου ορισμένου χρόνου η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από την ημερομηνία του ασφαλιστηρίου. Οι κίνδυνοι της πρώτης και της τελευταίας ημέρας παραμένουν σε βάρος του ασφαλιστή. Η ημέρα υπολογίζεται από μεσονύκτιο σε μεσονύκτιο στον τόπο έκδοσης του ασφαλιστηρίου.

2. Εάν ο χρόνος της ασφάλισης λήξει κατά τη διάρκεια του πλου, η ασφαλιστική κάλυψη παρατείνεται και λήγει την επομένη της ημέρας κατά την οποία το πλοίο αγκυροβόλησε στον πρώτο λιμένα, εφόσον ο λήπτης της ασφάλισης ζήτησε εγγράφως από τον ασφαλιστή την παράταση της κάλυψης πριν από τη λήξη του χρόνου ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, ο ασφαλιστής δικαιούται πρόσθετο ανάλογο ασφάλιστρο.

Άρθρο 256 **Θαλάσσια ασφάλιση πλοίου κατά ταξίδι**

1. Στη θαλάσσια ασφάλιση πλοίου κατά ταξίδι η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από την έναρξη του συμφωνημένου στο ασφαλιστήριο ταξιδιού και λήγει με το πέρας του ταξιδιού.

2. Εάν ακολουθήσει νέα ασφάλιση κατά ταξίδι, η ασφαλιστική κάλυψη για το προηγούμενο λήγει με την έναρξη της ασφάλισης για το νέο ταξίδι.

Άρθρο 257 **Θαλάσσια ασφάλιση φορτίου**

Στη θαλάσσια ασφάλιση φορτίου η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει με την εκ μέρους του θαλάσσιου μεταφορέα παραλαβή αυτού με σκοπό τη μεταφορά και λήγει τη στιγμή της προσήκουσας παράδοσης του φορτίου στον δικαιούχο, σε κάθε περίπτωση δε τριάντα (30) ημέρες από την εκφόρτωση του φορτίου στον λιμένα προορισμού.

Άρθρο 258 **Διαδοχή στην ασφαλιστική σχέση**

1. Η θαλάσσια ασφάλιση λήγει, αν τον λήπτη της ασφάλισης ή τον ασφαλισμένο διαδεχθεί άλλος στην ασφαλιστική σχέση.

2. Η παρ. 1 ισχύει και στην ασφάλιση φορτίου, εφόσον δεν έχει εκδοθεί ασφαλιστήριο σε διαταγή ή στον κομιστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Άρθρο 259 **Καθολικότητα των ασφαλισμένων κινδύνων**

1. Με την επιφύλαξη των περ. (ε) και (ζ) του άρθρου 254 και του άρθρου 260, στη θαλάσσια ασφάλιση ο ασφαλιστής ευθύνεται για τις ζημιές που προκαλούνται από οποιοδήποτε γεγονός επέρχεται κατά τη διάρκεια του πλου.

2. Στην ασφάλιση πλοίου, σε περίπτωση σύγκρουσης ο ασφαλιστής ευθύνεται επίσης για τις ζημιές που το πλοίο προκάλεσε σε τρίτους, με εξαίρεση ζημιές λόγω θανάτου, σωματικής βλάβης ή ασθένειας.

3. Ο ασφαλιστής δεν ευθύνεται για τα έξοδα ναυσιπλοΐας, ελλιμενισμού, ναυλοχίας, καθαρισμού ούτε για τα κάθε είδους τέλη και δικαιώματα που αφορούν στο πλοίο ή το φορτίο.

Άρθρο 260 **Εξαίρεση των πολεμικών κινδύνων από τη κάλυψη**

1. Εκτός αν ρητώς συμφωνηθεί διαφορετικά στο ασφαλιστήριο, δεν παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη στο μέτρο που η πραγματοποίηση του ασφαλιστικού κινδύνου προέρχεται από πολεμικούς κινδύνους.

2. Πολεμικοί κίνδυνοι είναι πολεμικά γεγονότα ή πολεμικές ενέργειες, καθώς και γεγονότα που επήλθαν μετά τη λήξη του πολέμου αλλά εξαιτίας αυτού. Με τους πολεμικούς κινδύνους εξομοιώνονται οι κίνδυνοι από εμφύλιο πόλεμο, στάση ή λαϊκές ταραχές.

3. Σε περίπτωση αμφιβολίας, η ζημία θεωρείται ότι επήλθε από θαλάσσιο κίνδυνο.

Άρθρο 261 **Ασφάλιστρο**

1. Το ασφάλιστρο οφείλεται εφόσον άρχισε η ασφαλιστική κάλυψη. Σε περίπτωση ματαίωσης του ασφαλιστικού κινδύνου η σύμβαση λύεται αυτοδικαίως.

2. Σε περίπτωση λύσης της ασφαλιστικής σύμβασης ο ασφαλιστής δικαιούται το δεδουλευμένο ασφάλιστρο. Αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος επήλθε πριν από τη λύση της σύμβασης, το ασφάλιστρο οφείλεται πλήρες, εφόσον άρχισε η ασφαλιστική κάλυψη.

Άρθρο 262 **Ευθύνη του ασφαλιστή φορτίου σε περίπτωση μεταφόρτωσης**

Εάν εξαιτίας ανικανότητας του πλοίου να συνεχίσει τον πλου κατέστη αναγκαία η μεταφόρτωση του ασφαλισμένου φορτίου, ο ασφαλιστής ευθύνεται και για τα έξοδα μεταφόρτωσης, εναπόθεσης και φύλαξης, τον πρόσθετο ναύλο και τα τυχόν έξοδα διάσωσης, όχι όμως πέραν του ασφαλιστικού ποσού.

Άρθρο 263 **Επίταση του κινδύνου**

1. Ο λήπτης της ασφάλισης οφείλει να δηλώσει χωρίς υπαίτια βραδύτητα στον ασφαλιστή κάθε στοιχείο

ή περιστατικό, το οποίο μπορεί να επιφέρει σημαντική επίταση του κινδύνου, σε βαθμό, που αν ο ασφαλιστής το γνώριζε, δεν θα είχε συνάψει την ασφάλιση ή δεν θα την είχε συνάψει με τους ίδιους όρους. Όταν ο ασφαλιστής λάβει γνώση της επίτασης του κινδύνου, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2496/1997 (Α' 87).

2. Αν από πράξη του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου προκληθεί αλλαγή ταξιδιού ή αλλαγή πλοίου, ο ασφαλιστής παύει να ευθύνεται από τη στιγμή της αλλαγής, διατηρώντας την αξίωσή του στο ασφάλιστρο.

3. Αν από πράξη του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου προκληθεί μη αναγκαία παρέκκλιση, ο ασφαλιστής δεν ευθύνεται για όσο διάστημα διαρκεί η παρέκκλιση, διατηρώντας την αξίωσή του στο ασφάλιστρο.

4. Σε περίπτωση αντικατάστασης του πλοιάρχου, ο ασφαλιστής παύει να ευθύνεται από τη στιγμή της αντικατάστασης, αν αυτή επιφέρει σημαντική επίταση του κινδύνου, διατηρώντας την αξίωσή του στο ασφάλιστρο.

Άρθρο 264

Πραγματοποίηση του κινδύνου

1. Με την πραγματοποίηση του κινδύνου, ο λήπτης της ασφάλισης οφείλει να γνωστοποιεί χωρίς υπαίτια βραδύτητα στον ασφαλιστή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και τα στοιχεία που σχετίζονται με τις περιστάσεις και τις συνέπειες της πραγματοποίησης του κινδύνου.

2. Ο λήπτης της ασφάλισης οφείλει να λάβει κάθε εύλογο μέτρο για την αποτροπή ή μείωση της ζημίας.

3. Η υπαίτια παράβαση από τον λήπτη της ασφάλισης των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2 παρέχει το δικαίωμα στον ασφαλιστή να ζητήσει την αποκατάσταση της ζημίας του.

4. Ο ασφαλιστής δεν απαλλάσσεται της υποχρέωσης προς καταβολή του ασφαλίματος από μόνο το γεγονός ότι η απώλεια ή ζημία οφείλεται σε υπαιτιότητα του πλοιάρχου, του πληρώματος ή του πλοηγού.

Άρθρο 265

Υπολογισμός του ασφαλίματος

1. Βάση υπολογισμού του ασφαλίματος είναι η αξία την οποία είχε η ασφαλισμένη περιουσία κατά τον χρόνο έναρξης της ασφαλιστικής κάλυψης (αρχική ασφαλιστική αξία).

2. Στην αξία του φορτίου προστίθενται τα έξοδα φόρτωσης και εκφόρτωσης, ο ναύλος και το ασφάλιστρο.

3. Η αξία της ασφαλισμένης περιουσίας μπορεί να αποτιμηθεί με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων μερών. Η προσβολή της συμφωνίας αποτίμησης λόγω πλάνης αποκλείεται. Η αξία αποτίμησης μπορεί να υπερβαίνει την αρχική ασφαλιστική αξία μόνο αν τούτο δικαιολογείται από εύλογους επιχειρηματικούς λόγους, οι οποίοι αναφέρονται ρητά στη συμφωνία, όχι όμως σε ποσοστό άνω του είκοσι τοις εκατό (20%).

Άρθρο 266

Νομιμοποίηση στην θαλάσσια ασφάλιση φορτίου

Στη θαλάσσια ασφάλιση φορτίου η νόμιμη κατοχή του ασφαλιστηρίου και της φορτωτικής ή άλλου ισοδυνάμου

εγγράφου μεταφοράς αρκεί για τη νομιμοποίηση του κατόχου προς είσπραξη του ασφαλίματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ

Άρθρο 267

Δικαίωμα εγκατάλειψης

Ο ασφαλισμένος δικαιούται να εγκαταλείψει στον ασφαλιστή το ασφαλισθέν πλοίο, φορτίο και τον ασφαλισθέντα ναύλο και να απαιτήσει το οφειλόμενο επί ολικής απώλειας ασφαλίμα, στις περιπτώσεις και υπό τους όρους των άρθρων 268 έως 271.

Άρθρο 268

Περιπτώσεις εγκατάλειψης

1. Η εγκατάλειψη του πλοίου και του ναύλου επιτρέπεται εφόσον:

α) το πλοίο, συνεπεία καλυπτόμενου ασφαλιστικού κινδύνου, απωλέσθηκε ή κατέστη ανίκανο προς πλοο και δεν είναι αντικειμενικώς δυνατή η επισκευή του, ή

β) τα έξοδα για την ανέλκυση, τη ρυμούλκηση, την επισκευή και την επαναφορά του βλαβέντος πλοίου σε κατάσταση, ώστε το πλοίο να ανακτήσει την κλάση, την οποία είχε πριν την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, υπερβαίνουν τα τρία τέταρτα (3/4) της ασφαλιστικής αξίας ή όταν η επισκευή δεν είναι εφικτή στον τόπο όπου επήλθε ο ασφαλιστικός κίνδυνος ούτε είναι δυνατή η μεταφορά των μέσων της επισκευής στον τόπο αυτό ή η ρυμούλκηση του πλοίου σε λιμένα όπου είναι δυνατόν να επισκευαστεί, ή

γ) από την τελευταία είδηση για το πλοίο παρήλθε χρονικό διάστημα είκοσι μίας (21) ημερών, οπότε ο κίνδυνος θεωρείται ότι επήλθε την επομένη της ημέρας, στην οποία ανάγεται η τελευταία είδηση, ή

δ) το πλοίο αλωθεί ή εμποδισθεί κατά διαταγή ξένης δύναμης, για διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών, εφόσον η ασφάλιση καλύπτει τους κινδύνους πολέμου ή πειρατείας.

2. Η εγκατάλειψη του φορτίου επιτρέπεται εφόσον:

α) επιτρέπεται η εγκατάλειψη του πλοίου που μεταφέρει το φορτίο σύμφωνα με την παρ. 1 και υπό τον όρο ότι η μεταφόρτωση και επαναπροώθηση του φορτίου στον τόπο προορισμού δεν είναι εφικτή ή τα έξοδα μεταφόρτωσης και επαναπροώθησής του στον τόπο προορισμού, εφόσον επιβαρύνουν τον ασφαλισμένο, υπερβαίνουν την αξία του φορτίου στον λιμένα προορισμού ή

β) τα έξοδα αποκατάστασης της ζημίας του φορτίου, συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων μεταφόρτωσης και επαναπροώθησής του στον τόπο προορισμού, εφόσον τα τελευταία επιβαρύνουν τον ασφαλισμένο, υπερβαίνουν την αξία του φορτίου στον λιμένα προορισμού ή

γ) το φορτίο αλωθεί ή εμποδισθεί κατά διαταγή ξένης δύναμης, για διάστημα τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εφόσον η ασφάλιση καλύπτει τους κινδύνους πολέμου ή πειρατείας.

Άρθρο 269

Άσκηση του δικαιώματος εγκατάλειψης

1. Το δικαίωμα εγκατάλειψης ασκείται με έγγραφη δήλωση που κοινοποιείται στον ασφαλιστή. Εφόσον

πρόκειται για εγκατάλειψη πλοίου, η δήλωση του πρώτου εδαφίου καταχωρίζεται στη μερίδα του πλοίου στο νηολόγιο ή στο ειδικό δημόσιο βιβλίο του άρθρου 4 με επιμέλεια του ασφαλισμένου.

2. Η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος εγκατάλειψης σύμφωνα με την παρ. 1 είναι τέσσερις (4) μήνες και αρχίζει από την επόμενη της ημέρας κατά την οποία επήλθε ο ασφαλιστικός κίνδυνος ή συμπληρώθηκε η προθεσμία στις περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 268 και στην περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 268 ή θεμελιώνεται δικαίωμα εγκατάλειψης του πλοίου στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 268.

3. Ο ασφαλιστής μπορεί να τάξει εύλογη προθεσμία στον ασφαλισμένο για να ασκήσει το δικαίωμα εγκατάλειψης. Με την άπρακτη πάροδο της ταχθείσης προθεσμίας, ο ασφαλισμένος στερείται του δικαιώματος της εγκατάλειψης.

Άρθρο 270

Αποτελέσματα της εγκατάλειψης

1. Η άσκηση του δικαιώματος εγκατάλειψης σύμφωνα με το άρθρο 269, συνεπάγεται τη μεταβίβαση στον ασφαλιστή των δικαιωμάτων επί του πλοίου ή του φορτίου ή του ναύλου σύμφωνα με τους όρους των παρ. 2 και 3.

2. Η μεταβίβαση σύμφωνα με την παρ. 1 επέρχεται, αν ο ασφαλιστής δεν αμφισβητήσει το δικαίωμα της εγκατάλειψης εντός εξήντα (60) ημερών από την άσκησή του με έγγραφη δήλωση, η οποία κοινοποιείται στον ασφαλισμένο και, εφόσον πρόκειται για εγκατάλειψη πλοίου, εγγράφεται υποχρεωτικά στη μερίδα του πλοίου στο νηολόγιο ή στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 4. Η μεταβίβαση θεωρείται συντελεσθείσα από την άσκηση του δικαιώματος εγκατάλειψης σύμφωνα με το άρθρο 269.

3. Σε περίπτωση αμφισβήτησης από τον ασφαλιστή, η μεταβίβαση θεωρείται συντελεσθείσα από την άσκηση του δικαιώματος εγκατάλειψης σύμφωνα με το άρθρο 269, εφόσον το δικαίωμα εγκατάλειψης αναγνωρισθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και δημοσιεύεται στο νηολόγιο ή στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 4. Στην περίπτωση αυτή ο ασφαλισμένος έχει κατά του ασφαλιστή αξίωση σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τη διοίκηση αλλοτρίων.

4. Ο ασφαλισμένος υποχρεούται να παράσχει στον ασφαλιστή κάθε πληροφορία σχετικά με το εγκαταλειφθέν πλοίο ή φορτίο ή τον εγκαταλειφθέντα ναύλο και να παραδώσει στον ασφαλιστή τα αποδεικτικά έγγραφα που έχει στην κατοχή του.

5. Ο ασφαλιστής του ελπιζόμενου κέρδους δεν αποκτά δικαίωμα από την εγκατάλειψη.

Άρθρο 271

Αποποίηση κυριότητας από τον ασφαλιστή

Ο ασφαλιστής δύναται να αποποιηθεί την κτήση της κυριότητας επί του εγκαταλειφθέντος πλοίου, φορτίου ή ναύλου, με έγγραφη δήλωσή του με την οποία συγχρόνως προσφέρεται χωρίς επιφύλαξη στην καταβολή του οφειλόμενου επί ολικής απώλειας ασφαλισματος

και την οποία υποχρεούται να καταχωρίσει στη μερίδα του πλοίου στο νηολόγιο ή στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 4.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

Άρθρο 272

Εφαρμοζόμενες διατάξεις στη συντηρητική κατάσχεση

Για τη συντηρητική κατάσχεση πλοίου εφαρμόζεται, ανάλογα με τη συντρέχουσα περίπτωση, η Διεθνής Σύμβαση των Βρυξελλών του 1952 «Περί ενοποίησης κανόνων τινών επί συντηρητικής κατασχέσεως θαλασσοπλοούντων πλοίων» που κυρώθηκε με το ν.δ. 4570/1966 (Α' 224), καθώς και ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 273

Κακόπιστη ακινητοποίηση πλοίου

1. Όποιος, ενεργώντας με κακή πίστη, προκάλεσε με αίτησή του ακινητοποίηση ή απαγόρευση απόπλου πλοίου, μετά από έκδοση δικαστικής προσωρινής διαταγής, η ισχύς της οποίας έπαυσε μεταγενέστερα με δικαστική απόφαση, είναι υπόχρεος σε αποζημίωση.

2. Η αποζημίωση περιλαμβάνει μόνο τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε το πλοίο προς τον σκοπό της άρσης του εξασφαλιστικού μέτρου, καθώς και τον ναύλο που θα αποκόμιζε κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων στην περίοδο ακινητοποίησης.

3. Τα ελληνικά δικαστήρια έχουν συντρέχουσα διεθνή δικαιοδοσία επί διαφορών αποζημίωσης που ανακύπτουν λόγω ακινητοποίησης ή απαγόρευσης απόπλου πλοίου που φέρει ελληνική σημαία, κατόπιν εξασφαλιστικού μέτρου που επιβλήθηκε στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Η δικαιοδοσία αυτή δεν μπορεί να αποκλειστεί με συμφωνία των μερών.

Άρθρο 274

Εφαρμοζόμενες διατάξεις στην αναγκαστική κατάσχεση

1. Οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την κατάσχεση ακινήτου εφαρμόζονται και για την κατάσχεση νηολογημένου πλοίου, εκτός αν ορίζεται άλλως στον παρόντα Κώδικα.

2. Οι διατάξεις περί κατασχέσεως ακινήτων του ν.δ. της 17-7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» (Α' 228) δεν εφαρμόζονται στα πλοία.

Άρθρο 275

Αναγκαστική κατάσχεση επί πλοίων

1. Αναγκαστική κατάσχεση πλοίου δεν επιβάλλεται πριν παρέλθουν είκοσι τέσσερις (24) ώρες από την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση.

2. Η επιταγή μπορεί να επιδοθεί προς τον πλοίαρχο αν η απαίτηση είναι σχετική προς την εκμετάλλευση του πλοίου ή είναι προνομιούχος ή ενυπόθηκη.

3. Αν το πλοίο βρίσκεται υπό την εκμετάλλευση τρίτου, η εκτέλεση ενεργείται κατά του οφειλέτη, αλλά η επιταγή προς εκτέλεση επιδίδεται, με ποινή την ακυρότητα της εκτέλεσης, και προς τον τρίτο ή προς τον πλοίαρχο.

4. Αν στην επιταγή προς εκτέλεση προσδιορίζεται συγκεκριμένο πλοίο, η επίδοση αυτής εμποδίζει τον απόπλου του πλοίου και ο λιμενάρχης, μόλις του επιδοθεί το αντίγραφο της επιταγής, οφείλει να εμποδίσει τον απόπλου. Η κωλυσίπλοια μπορεί να αίρεται μετά από έγγραφη συμφωνία δανειστή και οφειλέτη, που επιδίδεται στον λιμενάρχη. Η απαγόρευση απόπλου αίρεται αυτοδίκαια αν δεν επιβληθεί από τον επισπεύδοντα δανειστή αναγκαστική κατάσχεση του πλοίου και δεν επιδοθεί στον λιμενάρχη έως την παρέλευση του πέμπτου (5ου) εικοσιτετράωρου από την επίδοση της επιταγής.

Άρθρο 276

Απαγόρευση διάθεσης ή επιβάρυνσης κατασχεθέντος πλοίου

1. Η διάθεση πλοίου που έγινε μετά την εγγραφή αναγκαστικής κατάσχεσης στο νηολόγιο είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που αναγγέλθηκαν. Αν πρόκειται για ενυπόθηκο πλοίο είναι άκυρη η διάθεσή του και από τον τρίτο, κύριο ή νομέα. Τα ίδια ισχύουν υπέρ αυτού που επέβαλε συντηρητική κατάσχεση.

2. Αν πριν από την επιβολή κατάσχεσης το πλοίο τελούσε σε ναύλωση κατά το άρθρο 107 από τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα, ο υπερθεματιστής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την εγγραφή του τίτλου στο νηολόγιο.

3. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλη έννομη σχέση, δυνάμει της οποίας τρίτος έχει χρήση ή κατοχή στο πλειστηριασθέν πλοίο.

4. Αν ναύλωση γυμνού πλοίου ή άλλη έννομη σχέση συναφθούν μετά την επιβολή κατάσχεσης, ο υπερθεματιστής ασκεί τα δικαιώματα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 277

Περισσότερες αναγκαστικές κατασχέσεις

1. Υφιστάμενη κατάσχεση πλοίου ή ναυπηγούμενου πλοίου, εφόσον τούτο έχει νηολογηθεί, δεν εμποδίζει την επιβολή άλλης κατάσχεσης.

2. Σε περισσότερες αναγκαστικές κατασχέσεις κάθε ένας από αυτούς που επέβαλαν κατάσχεση εξακολουθεί τις πράξεις της εκτέλεσης μέχρι το πέρας του πλειστηριασμού. Με την κατακύρωση ακυρώνονται αυτοδίκαια όλες οι λοιπές κατασχέσεις, τα δε έξοδα αυτών βαρύνουν αυτούς που επέβαλαν κατάσχεση. Εάν συμπέσουν πλείονες πλειστηριασμοί την ίδια ημέρα, ενεργείται εκείνος που επισπεύδεται με την παλαιότερη κατάσχεση.

3. Αν κατά την ίδια ημέρα έγινε εγγραφή κατάσχεσης και μεταβολής κυριότητας προτιμάται η κατάσχεση.

Άρθρο 278

Αναγκαστική κατάσχεση ελληνικού πλοίου στην αλλοδαπή

1. Για την καταχώριση στο νηολόγιο κατακυρωτικής έκθεσης ή ισοδύναμου προς αυτή τίτλου μετά από πλειστηριασμό στην αλλοδαπή πλοίου με ελληνική σημαία, υποβάλλονται από τον αποκτώντα ή τον κύριο στην αρμόδια λιμενική αρχή τα παρακάτω έγγραφα:

(α) αλλοδαπός τίτλος εκτέλεσης (δικαστική απόφαση ή πράξη αρμόδιου οργάνου εκτέλεσης, σύμφωνα με το δίκαιο του τόπου εκτέλεσης),

(β) βεβαίωση αρμόδιου οργάνου (αλλοδαπής προξενικής αρχής ή ασκούντος δικηγορικό λειτουργήμα στον τόπο εκτέλεσης) ότι σύμφωνα με το δίκαιο του τόπου εκτέλεσης ολοκληρώθηκε η διαδικασία του πλειστηριασμού, ότι δεν είναι προσβλητή με ένδικα μέσα και ότι ο υπερθεματιστής απέκτησε το πλοίο ελεύθερο βαρών,

(γ) δημόσιο έγγραφο ότι κατατέθηκε ή συμψηφίστηκε ολικά ή μερικά το εκπλειστηρίασμα.

2. Η καταχώριση στο νηολόγιο του αναφερομένου στην παρ. 1 αλλοδαπού τίτλου επιφέρει τα ίδια έννομα αποτελέσματα με την καταχώριση περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης πλειστηριασθέντος στην ημεδαπή ελληνικού πλοίου.

Άρθρο 279

Δικαστική κατακύρωση πλοίου

1. Μετά την επιβολή αναγκαστικής κατάσχεσης στο πλοίο και πριν διεξαχθεί ο πλειστηριασμός ενώπιον του συμβολαιογράφου, ο επισπεύδων, και σε περίπτωση πλειόνων κατασχέσεων οποιοσδήποτε από αυτούς, δύναται να προσφύγει στο μονομελές πρωτοδικείο του τόπου εκτέλεσης ή αυτό του Πειραιά (ναυτικό τμήμα) κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και να ζητήσει την κατακύρωση του πλοίου σε τρίτο.

2. Η διαδικασία ενεργοποιείται με αίτηση του επισπεύδοντος, η οποία επί ποινή απαραδέκτου, περιλαμβάνει τα εξής:

α. αναφορά όλων των αναγκαστικών κατασχέσεων που έχουν επιβληθεί επί του πλοίου και τυχόν υποθηκών που έχουν εγγραφεί επ' αυτού,

β. τον λόγο κατακύρωσης σε τρίτο, ο οποίος στηρίζεται σε ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω περιστατικά:

βι. το κατασχεμένο πλοίο εκ της ακινησίας απαξιώνεται με ταχύτατο ρυθμό,

ββ. οι απαιτήσεις του πληρώματος θα ικανοποιηθούν ταχύτερα και αποτελεσματικότερα με την άμεση κατακύρωση,

βγ. άμεσος κίνδυνος ρύπανσης εκ της ακινησίας του πλοίου σε συνδυασμό με το σημείο ελλιμενισμού, το οποίο πρέπει να αποδοθεί ελεύθερο για την εύρυθμη λειτουργία του λιμένα,

βδ. επίτευξη βέλτιστου τιμήματος,

βε. οποιοδήποτε άλλο γεγονός που μπορεί να ενισχύσει την κρίση του δικαστηρίου για το επωφελές της κατακύρωσης.

3. Στην αίτηση επισυνάπτονται υποχρεωτικά:

α. έκθεση από τουλάχιστον δύο (2) εκτιμητές πλοίων διεθνούς κύρους περί της τρέχουσας τιμής εξαγοράς του υπό πλειστηριασμό πλοίου κατά την επίμαχη διαδικασία, ένας (1) τουλάχιστον εκ των οποίων θα καταθέσει υποχρεωτικά ως μάρτυρας κατά την ακροαματική διαδικασία,

β. βεβαίωση από τον συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού ότι για το προσφερόμενο από τον τρίτο τίμημα, το οποίο δεν δύναται να υπολείπεται της τιμής πρώτης

προσφοράς του επισπευδόμενου πλειστηριασμού, έχει κατατεθεί ισόποση τραπεζική εγγυητική επιστολή σε αυτόν.

4. Στη διαδικασία κλητεύεται και παρίσταται υποχρεωτικά ο τρίτος, ο οποίος δηλώνει τη βούληση εξαγοράς του κατασχεθέντος πλοίου κατά τους όρους που θα ορίσει το δικαστήριο και με το τίμημα που αναφέρεται στην αίτηση. Επίσης, κλητεύονται οι λοιποί επισπευδόντες, ο οφειλέτης και οι ενυπόθηκοι δανειστές.

5. Το δικαστήριο αποφαινεται επί της βασιμότητας της αίτησης εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών και, εφόσον πεισθεί περί αυτής, κατακυρώνει το πλοίο στον τρίτο και διατάσσει την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής, το ποσό της οποίας αποτελεί το πλειστηρίασμα. Απόφαση που αναστέλλει την επίσπευση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης εκτιμάται ελεύθερα από το δικαστήριο. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την αναγγελία των απαιτήσεων και την κατάταξη αυτών.

6. Η δικαστική απόφαση που διατάζει την κατακύρωση υπόκειται σε έφεση εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από τη δημοσίευσή της. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η απόφαση που δέχθηκε την αίτηση μαζί με το πιστοποιητικό μη άσκησης ένδικου μέσου υποβάλλονται προς εγγραφή χωρίς υπαίτια βραδύτητα στο νηολόγιο. Επίσης επιδίδονται στον συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού. Μετά την εγγραφή το πλοίο είναι ελεύθερο παντός βάρους.

7. Η άσκηση έφεσης και η προθεσμία αυτής έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Η συζήτηση της έφεσης ορίζεται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση αυτής, εκδικάζεται κατά την ίδια διαδικασία και εκδίδεται απόφαση εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Η απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου που επικυρώνει την πρωτόδικη, περί κατακύρωσης, απόφαση ή μετά την εξαφάνιση αυτής, δέχεται την αίτηση, εγγράφεται χωρίς υπαίτια βραδύτητα στο νηολόγιο και επιδίδεται στον συμβολαιογράφο. Σε κάθε άλλη περίπτωση η εκδοθείσα απόφαση επιδίδεται στον συμβολαιογράφο, οπότε εξακολουθεί η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης.

8. Με βάση τη δικαστική απόφαση μπορεί να γίνει κατά το άρθρο 943 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναγκαστική εκτέλεση υπέρ του τρίτου, στον οποίο κατακυρώθηκε το πλοίο, και των διαδόχων του και εναντίον εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση και των διαδόχων του, εφόσον η διαδοχή επέλθει μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων του νηολογίου, καθώς και κατά εκείνου που νέμεται ή κατέχει το πράγμα στο όνομα εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση ή των διαδόχων του, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για σχέση εμπράγματα ή ενοχική. Το άρθρο 947 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζεται και εδώ.

9. Με τη δικαστική κατακύρωση ακυρώνονται αυτοδίκαια όλες οι λοιπές κατασχέσεις, τα δε έξοδα αυτών βαρύνουν αυτούς που επέβαλαν κατάσχεση.

ΜΕΡΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΣ

Άρθρο 280

Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής διατάξεων υπερνομοθετικής ισχύος, η παραγραφή αξιώσεων που προβλέπονται στον παρόντα διέπεται από το παρόν Μέρος.

Άρθρο 281

Ενιαύσια παραγραφή

Σε ετήσια παραγραφή υπόκεινται:

1. Οι αξιώσεις του πλοιάρχου και του πληρώματος για την πληρωμή των μισθών και λοιπών παροχών που πηγάζουν από τη σύμβαση ναυτολόγησης.

2. Οι αξιώσεις του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή κατά του πλοιάρχου ή του πληρώματος με αιτία τις αδικοπράξεις που τέλεσαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους.

3. Οι αξιώσεις που αιτία έχουν:

(α) τη χορήγηση υλικών ή τροφίμων και εν γένει τον εφοδιασμό του πλοίου, καθώς και τις δαπάνες πλοιάρχου ή μέλους του πληρώματος για λογαριασμό του πλοίου,

(β) τη διαχείριση πλοίου,

(γ) τη σχέση εφοπλισμού και την ευθύνη του κυρίου του πλοίου,

(δ) τη σύμβαση πρακτορείας πλοίου και φορτίου,

(ε) τη σύμβαση μεταφοράς πραγμάτων,

(στ) τη σύμβαση ναύλωσης, εκτός από τη ναύλωση του πλοίου προς τον σκοπό θαλάσσιας περιήγησης προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 164,

(ζ) την κοινή αβαρία.

4. Οι αξιώσεις αναγωγής του υπόχρεου προς καταβολή στη μεταφορά πραγμάτων, στη μεταφορά επιβατών, στη σύγκρουση και στην επιθαλάσσια αρωγή.

Άρθρο 282

Διετή παραγραφή

Σε διετή παραγραφή υπόκεινται οι αξιώσεις με αιτία:

(α) Τη συμπλοιοκτησία.

(β) Τη θαλάσσια ασφάλιση.

(γ) Την επιχείρηση επιθαλάσσιας αρωγής.

(δ) Τη σύγκρουση πλοίων.

(ε) Τη σύμβαση μεταφοράς επιβατών, συμπεριλαμβανομένης και της ναύλωσης του πλοίου προς τον σκοπό θαλάσσιας περιήγησης προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 164.

(στ) Τη ναυπήγηση, την επισκευή ή τον εξοπλισμό του πλοίου.

Άρθρο 283

Απόσβεση δικαιώματος αποζημίωσης από ρύπανση από πετρέλαιο

1. Το δικαίωμα αποζημίωσης κατά του πλοιοκτήτη από ρύπανση από πετρέλαιο, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στη Διεθνή Σύμβαση ευθύνης για ρύπανση από πετρέλαιο και στη Διεθνή Σύμβαση ευθύνης για το πετρέλαιο κίνησης, αποσβέννεται τρία (3) έτη από την ημερομηνία κατά την οποία επήλθε η ζημία σύμφωνα με το άρθρο 8 της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για ρύπανση από

πετρέλαιο και της Διεθνούς Σύμβασης ευθύνης για το πετρέλαιο κίνησης αντίστοιχα. Σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί αγωγή μετά την παρέλευση έξι (6) ετών από την ημερομηνία που έλαβε χώρα το συμβάν που προκάλεσε τη ζημία. Αν το συμβάν αποτελείται από περισσότερα περιστατικά, η περίοδος των έξι (6) ετών ξεκινά από την ημερομηνία του πρώτου περιστατικού.

2. Το δικαίωμα αποζημίωσης κατά του Διεθνούς Κεφαλαίου, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Διεθνούς Κεφαλαίου, αποσβέννεται σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 αυτής. Σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί αγωγή κατά του Διεθνούς Κεφαλαίου μετά την παρέλευση έξι (6) ετών από την ημερομηνία που έλαβε χώρα το συμβάν που προκάλεσε τη ζημία.

3. Το δικαίωμα αποζημίωσης κατά του Συμπληρωματικού Κεφαλαίου σύμφωνα με το «Πρωτόκολλο του 2003 της Διεθνούς Σύμβασης του 1992 για την ίδρυση Διεθνούς Κεφαλαίου αποζημίωσης ζημιών ρύπανσης από πετρέλαιο», όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3482/2006 (Α' 163) αποσβέννεται σύμφωνα με το άρθρο 6 αυτού.

Άρθρο 284

Έναρξη της παραγραφής

1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα, η παραγραφή των αξιώσεων των άρθρων 281 και 282 αρχίζει μόλις λήξει το έτος, μέσα στο οποίο συμπίπτει η έναρξη της σύμφωνα με τα άρθρα 251 και 252 του Αστικού Κώδικα.

2. Στη χρονοναύλωση, η παραγραφή αρχίζει την επομένη της ημέρας επαναπαράδοσης του πλοίου ή λύσης της σύμβασης. Στη ναύλωση κατά ταξίδι αρχίζει την επόμενη ημέρα από την ολοκλήρωση της εκφόρτωσης ή της λύσης της σύμβασης.

3. Στη σύμβαση μεταφοράς πραγμάτων η παραγραφή αρχίζει από την παράδοση των πραγμάτων ή από την ημερομηνία που θα έπρεπε να είχαν παραδοθεί. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι παρ. 6 και 6β του άρθρου 3 των Κανόνων Χάγης-Βίσμπυ, όπως εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα.

4. Στην επιθαλάσσια αρωγή η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα της περάτωσης της επιχείρησης αρωγής.

5. Στη σύγκρουση η παραγραφή αρχίζει από την επέλευση της σύγκρουσης.

6. Στη σύμβαση μεταφοράς επιβάτη, η έναρξη της παραγραφής των αξιώσεων σε περίπτωση σωματικής βλάβης, σε περίπτωση θανάτου που συνέβη κατά τη διάρκεια της μεταφοράς και σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς αποσκευών, ρυθμίζεται στο άρθρο 16 της Διεθνούς Σύμβασης Αθηνών. Η παρούσα εφαρμόζεται και επί ναύλωσης του πλοίου σύμφωνα με το άρθρο 164 του παρόντος.

7. Στην κοινή αβαρία η παραγραφή αρχίζει από την κατάθεση του διακανονισμού για την κοινή αβαρία.

8. Στις αξιώσεις αναγωγής της παρ. 4 του άρθρου 281 η παραγραφή αρχίζει από την επομένη της καταβολής.

Άρθρο 285

Διακοπή και αναστολή της παραγραφής

1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν, για τη διακοπή και την αναστολή της παραγραφής εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 286, στη σύμβαση μεταφοράς επιβάτη και στη ναύλωση του πλοίου σύμφωνα με το άρθρο 164, δεν επιτρέπεται η άσκηση αγωγής μετά τη λήξη οποιουδήποτε από τα εξής χρονικά διαστήματα:

α) πέντε (5) ετών από την ημερομηνία αποβίβασης του επιβάτη ή από την ημερομηνία κατά την οποία θα έπρεπε να έχει λάβει χώρα η αποβίβαση, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη ή, εφόσον το διάστημα της περ. β) εκπνέει νωρίτερα,

β) τριών (3) ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ο ενάγων έλαβε γνώση ή όφειλε ευλόγως να έχει λάβει γνώση της σωματικής βλάβης, απώλειας ή φθοράς που προκλήθηκε από το συμβάν.

3. Η έγερση της αγωγής κατά του ασφαλιστή λόγω εγκατάλειψης διακόπτει την παραγραφή και της κατ' αυτού αξίωσης λόγω ζημιών.

Άρθρο 286

Παράταση του χρόνου παραγραφής

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής διατάξεων υπερνομοθετικής ισχύος, μετά την έναρξη και πριν τη συμπλήρωση της, η παραγραφή των αξιώσεων των άρθρων 281 και 282 μπορεί να παραταθεί είτε με έγγραφη συμφωνία των μερών είτε με μονομερή δήλωση του οφειλέτη.

Άρθρο 287

Βάση αξιώσεων

Ο χρόνος παραγραφής των αξιώσεων σύμφωνα με τα άρθρα 281 και 282 ισχύει είτε η βάση της αξίωσης είναι συμβατική είτε εξωσυμβατική. Αν η πράξη ή παράλειψη του οφειλέτη συνιστά συνάμα κολάσιμη πράξη που κατά τον ποινικό νόμο υπόκειται σε μακρότερη παραγραφή, αυτή ισχύει και για την αξίωση αποζημίωσης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 288

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται και τίθενται σε εφαρμογή η τήρηση των βιβλίων, οι πράξεις ή έγγραφές σε αυτά, η υποβολή στην τηρούσα το νηολόγιο και τα λοιπά βιβλία Αρχή εγγράφων κάθε φύσεως, η χορήγηση κάθε είδους πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων εγγράφων, καθώς και η έκδοση του εγγράφου εθνικότητας με ηλεκτρονικά μέσα, όπως αναφέρονται στα άρθρα 3, 4, 5, 6, 7 και 9, και ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, ο τρόπος με τον οποίο γίνεται και αποδεικνύεται η ψηφιακή τήρηση των βιβλίων και οι καταχωριζόμενες σε αυτά πράξεις, η υποβολή εγγράφων και η χορήγηση πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής τίθεται σε εφαρμογή η τήρηση ηλεκτρονικού

αρχείου, που προβλέπεται στο άρθρο 10, και ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, καθώς και η συγκρότηση, οργάνωση και ασφαλής λειτουργία των απαιτούμενων βάσεων δεδομένων και των αναγκαίων δικτύων επικοινωνίας.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται ειδικότερα: α) η διαδικασία για την έκδοση της ηλεκτρονικής φορτωτικής και τη μεταβίβαση αυτής σε νέο κομιστή, β) οι όροι διασφάλισης της αυθεντικότητας και ακεραιότητας του αρχείου, γ) τα μέσα απόδειξης της παράδοσης του αρχείου στον κομιστή και της ιδιότητας του τελευταίου και δ) η διαδικασία επαλήθευσης της έναρξης και παύσης ισχύος του ηλεκτρονικού αρχείου και τυχόν αντικατάστασής του με έγγραφο, ε) ο τρόπος επιστροφής της ηλεκτρονικής φορτωτικής στον μεταφορέα, σε περίπτωση παράδοσης του φορτίου στον κομιστή και στ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζονται περαιτέρω τα υπό α) έως στ) στοιχεία αναφορικά με την ηλεκτρονική διαφορτωτική και τη φορτωτική συνδυασμένη μεταφοράς και τα σχετικά με την ηλεκτρονική έκδοση και διαχείριση δελτίου θαλάσσιας μεταφοράς.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζεται και τίθεται σε εφαρμογή η τήρηση του ναυτολογίου του πλοίου, οι πράξεις ή έγγραφα σε αυτό, όπως αναφέρονται στην παρ. 3 και 4 του άρθρου 166, και ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, ο τρόπος με τον οποίο γίνεται και αποδεικνύεται η ψηφιακή τήρηση του ναυτολογίου του πλοίου και οι καταχωριζόμενες σε αυτό πράξεις και έγγραφα με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύνανται να τροποποιούνται οι κατηγορίες πλοίων καθαρής χωρητικότητας κάτω των δέκα (10) κόρων που νηολογούνται κατ' εξαίρεση σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 και καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 289

Τελικές διατάξεις για τον χαρακτηρισμό κινητών πραγμάτων στο πλαίσιο συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 1 ν. 1665/1986

Στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1665/1986 (Α' 194), περί χαρακτηρισμού κινητών πραγμάτων, στο πλαίσιο συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, αφαιρείται η εξαίρεση πλοίων και πλωτών ναυπηγημάτων, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στην έννοια των κινητών πραγμάτων της παρ. 1 περιλαμβάνονται τα αεροσκάφη, καθώς και τα ιδιωτικά ή επαγγελματικά πλοία αναψυχής, όπως κάθε φορά αυτά ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις, ενώ στην έννοια των ακινήτων πραγμάτων συμπεριλαμβάνονται οι αγροτικές εκτάσεις, οι οριζόντιες και κάθετες ιδιοκτησίες με κτίσματα μετά του ποσοστού του γηπέδου που αναλογεί στα συγκεκριμένα κτίσματα σε σχέση με τη

δομήσιμη επιφάνεια του γηπέδου και γενικά τα κτίσματα ή το συγκρότημα κτισμάτων μετά των λοιπών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένου του γηπέδου που αναλογεί στα συγκεκριμένα κτίσματα, σε συνάρτηση με το εμβαδόν του και τη συνολική δομήσιμη επιφάνεια που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο γήπεδο και επιπλέον ο ακάλυπτος χώρος που προβλέπεται από τις πολεοδομικές διατάξεις ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων. Επιτρέπεται η χρηματοδοτική μίσθωση ιδιωτικών και επαγγελματικών πλοίων αναψυχής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αιγαίου καθορίζονται οι ειδικοί όροι που ρυθμίζουν τη χρηματοδοτική μίσθωση ως προς τα ιδιωτικά και επαγγελματικά πλοία αναψυχής.».

Άρθρο 290

Μεταβατική διάταξη - Περιορισμός ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες

Το άρθρο 71, η παρ. 4 του άρθρου 222 και η παρ. 3 του άρθρου 249 τίθενται σε εφαρμογή με τη θέση σε ισχύ και κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Ευθύνης για επικίνδυνες και επιβλαβείς ουσίες.

Άρθρο 291

Μεταβατική διάταξη εφαρμογής άρθρου 4

1. Το άρθρο 4 εφαρμόζεται στις καταχωρίσεις που γίνονται στο ειδικό δημόσιο βιβλίο μετά από την έναρξη ισχύος του, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 306.

2. Τα ενέχυρα που συστήθηκαν σε πλοία του άρθρου 4 ή σε στατικά ναυπηγήματα δεν θίγονται από τον παρόντα.

Άρθρο 292

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: (α) Ο ν. 3816/1958 (Α' 32), περί κυρώσεως Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου.

(β) Το ν.δ. 3899/1958 (Α' 195), περί προτιμώμενης υποθήκης επί πλοίων.

(γ) Ο ν. 762/1978 (Α' 45), περί σύναψης σύμβασης εργασίας με ναυτικούς στην Ελλάδα.

(δ) Το π.δ. 666/1982 (Α' 138), σχετικά με την ίδρυση, διαχείριση και κατανομή του Κεφαλαίου Περιορισμού της Αστικής Ευθύνης του Πλοιοκτήτη για ζημίες ρύπανσης από πετρέλαιο.

(ε) Το π.δ. 98/1990 (Α' 46) για τη διαδικασία εκδίκασης διεθνών διαφορών πετρελαιορύπανσης.

(στ) Η περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 77 του ν. 1892/1990 (Α' 101), περί ρύθμισης των ουσιαστικών προϋποθέσεων και την έκταση του περιορισμού της ευθύνης και οφειλής του πλοιοκτήτη.

(ζ) Η παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4504/2017 (Α' 184) περί τροποποιήσεων των ορίων αστικής ευθύνης που προβλέπονται στο άρθρο 6 της Διεθνούς Σύμβασης για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις.

(η) Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 (Α' 220), περί ενεχύρου χωρίς παράδοση και δημοσιότητας συμβάσεων παροχής ασφάλειας επί κινητών.

Άρθρο 293 Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 1η Μαΐου 2023, με την επιφύλαξη της παρ. 2.

2. Τα άρθρα 4 έως 9 τίθενται σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2023.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 294 Δρομολόγηση πλοίου σε γραμμές για την εξυπηρέτηση περιοχών στις οποίες έχουν ληφθεί μέτρα κρατικής αρωγής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 9 ν. 4948/2022

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 9 του Κώδικα νομοθεσίας θαλάσσιων ενδομεταφορών και δικαιωμάτων επιβατών (ν. 4948/2022, Α' 125) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, περί δρομολόγησης πλοίου σε γραμμές για περιοχές στις οποίες έχουν ληφθεί μέτρα κρατικής αρωγής, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το αργότερο μέχρι την 30ή Απριλίου, κάθε έτους, με πρόσκληση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα του Υπουργείου στο διαδίκτυο και δημοσιεύεται σε περίληψη που περιλαμβάνει τα ουσιώδη στοιχεία αυτής, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας, καλεί τους πλοιοκτήτες, που οι ίδιοι και τα πλοία τους έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις, να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους, για τη δρομολόγηση πλοίου τους σε συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές, με σύναψη σχετικής σύμβασης. Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να προβαίνει σε πρόσκληση προς τους ανωτέρω πλοιοκτήτες να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για δρομολόγηση πλοίου, με σύναψη σχετικής σύμβασης, σε γραμμές που εξυπηρετούν περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως πληγείσες από θεομηνίες ή λοιπές φυσικές καταστροφές ή έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, χωρίς τον χρονικό περιορισμό του πρώτου εδαφίου, μετά από εισήγηση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13 του ν. 4797/2021 (Α' 66).».

Άρθρο 295 Μη κάλυψη του απαιτούμενου αριθμού του Εκπαιδευτικού Προσωπικού στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού μετά τη διενέργεια δυο συνεχών προκηρύξεων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 14 ν. 2638/1998

Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 2638/1998 (Α' 204), περί εκπαιδευτικών συνεργατών - επισκεπτών καθηγητών των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), προστίθεται τρίτο εδάφιο, περί επαναπροκήρυξης θέσεων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Αν οι υποψήφιοι δεν διαθέτουν τα προσόντα που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται η ανάθεση διδακτικού έργου με ωριαία αντιμισθία, σε υποψηφίους μειωμένων προσόντων που κατέχουν τουλάχιστον τον αντίστοιχο βασικό τίτλο σπουδών και διετή επαγγελματική ή επιστημονική δραστηριότητα από τη λήψη του βασικού τίτλου σπουδών και σε συναφή θέση, προκειμένου περί επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών γενικών και τεχνικών μαθημάτων.

Οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες ναυτικών μαθημάτων πρέπει να διαθέτουν κατ' ελάχιστον πτυχίο ή δίπλωμα ναυτικής σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή ισότιμο της αλλοδαπής, Δίπλωμα Εμπορικού Ναυτικού Α' τάξης προκειμένου για επιστημονικούς συνεργάτες και Β' τάξης προκειμένου για εργαστηριακούς συνεργάτες και πραγματική θαλάσσια υπηρεσία ενός έτους μετά την απόκτηση του διπλώματος Α' ή Β' τάξης αντίστοιχα σε καθήκοντα πλοιάρχου ή μηχανικού ή ραδιοτηλεγραφητή με δίπλωμα Α' ή Β' τάξης Εμπορικού Ναυτικού αντίστοιχα.

Αν, μετά από τη διενέργεια δύο (2) συνεχών προκηρύξεων που πραγματοποιούνται για την κάλυψη παροδικών εκπαιδευτικών αναγκών των Α.Ε.Ν., δεν καλυφθεί ο απαιτούμενος αριθμός των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών του παρόντος, οι αντίστοιχες θέσεις Έκτακτου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) δύναται να επαναπροκηρυχθούν για δυο (2) διδακτικά εξάμηνα του ίδιου εκπαιδευτικού έτους, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις των στοιχείων 3 και 4 της υποπερ. (α) της περ. Α' της παρ. 4, καθώς και των στοιχείων 2 και 3 της υποπερ. (α) της περ. Β' της παρ. 4, αντίστοιχα, ανά κατηγορία Ε.Ε.Π.».

Άρθρο 296 Υπερωριακή απασχόληση εκπαιδευτικού προσωπικού σε περίπτωση μη πλήρωσης του συνόλου των οργανικών θέσεων επιστημονικού προσωπικού - Αντικατάσταση περ. 6 παρ. Γ' άρθρου 15 ν. 2638/1998

Η περ. 6 της παρ. Γ του άρθρου 15 του ν. 2638/1998 (Α' 204), περί υπηρεσιακής κατάστασης και απασχόλησης Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), αντικαθίσταται ως εξής:

«6.α. Εφόσον δεν έχει πληρωθεί το σύνολο των οργανικών θέσεων Ε.Π. της παρ. 27 του άρθρου 81 του π.δ. 13/2018 (Α' 26), όπως αυτές έχουν κατανεμηθεί ανά Α.Ε.Ν. με την υπ' αρ. 2411/77117/21.10.2021 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 4913) και για όσο χρονικό διάστημα παραμένουν κενές θέσεις, μπορεί να ανατίθεται στα μέλη του Ε.Π. που υπηρετούν στις Α.Ε.Ν. υπερωριακή διδασκαλία μέχρι το ένα δεύτερο (1/2) των ωρών του υποχρεωτικού τους ωραρίου, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 131 του ν. 4472/2017 (Α' 74).

β. Η δαπάνη για υπερωριακή διδασκαλία της περ. α καταβάλλεται από το Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης.
γ. Οι πληρωμές υπερωριακής διδασκαλίας του παρόντος από τις 19 Μαΐου 2017, μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν αναζητούνται.

δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζεται η αμοιβή της υπερωριακής διδασκαλίας που είναι ανάλογη με τη βαθμίδα των εκπαιδευτικών και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.».

Άρθρο 297

Έδρα Σχολής Δοκίμων Λιμενοφυλάκων εκπαιδευτικών σειρών 2023-2024 και 2024-2025 - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 116 ν. 4623/2019

Στο πεδίο εφαρμογής της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 116 του ν. 4623/2019 (Α' 134) προστίθενται και οι εκπαιδευτικές σειρές 2023-2024 και 2024-2025, επέρχεται αναδιτύπωση ως προς την έδρα της Σχολής, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Για τις εκπαιδευτικές περιόδους φοίτησης των Εκπαιδευτικών Σειρών 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 και 2024-2025 Δοκίμων Λιμενοφυλάκων, οι οποίοι κατατάσσονται με το σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων σε πανελλαδικό επίπεδο, η έδρα της Σχολής Λιμενοφυλάκων, όπως καθορίζεται στο άρθρο 3 του π.δ. 76/2018 (Α' 146), μεταφέρεται στις εγκαταστάσεις του Ναυτικού Οχυρού Σκαραμαγκά του Πολεμικού Ναυτικού.».

Άρθρο 298

Διδακτικό - εκπαιδευτικό προσωπικό εκπαιδευτικών σειρών 2022-2023 έως και 2025-2026 Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

Το διδακτικό - εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.), κατά τα εκπαιδευτικά έτη 2022-2023 έως και 2025-2026, προέρχεται κατά προτεραιότητα, από το διδακτικό - εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, εφόσον κατέχει τίτλο σπουδών, ελληνικού ή ισότιμου αναγνωρισμένου αλλοδαπού πανεπιστημίου, ο οποίος ανταποκρίνεται στο γνωστικό αντικείμενο των μαθημάτων που διδάσκονται στη Σχολή. Ο διορισμός τους γίνεται με διαταγή του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (Γ.Ε.Ν.), κατόπιν πρότασης της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων. Το διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό συμπληρώνεται από Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας ή διδάσκοντες της Σχολής Δοκίμων Λιμενοφυλάκων Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., που διορίζονται με τη διαταγή του δεύτερου εδαφίου, κατόπιν πρότασης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής που διαβιβάζεται στο Γ.Ε.Ν. μέσω της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων. Το διδακτικό - εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. αμείβεται με ωριαία αντιμισθία, σύμφωνα με την κοινή απόφαση της περ. Ι' του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74).

Άρθρο 299

Απονομή τιμητικού βαθμού σε Λιμενοφύλακες που απεβίωσαν στην ενεργό υπηρεσία και κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας

Στους Λιμενοφύλακες οι οποίοι απεβίωσαν ευρισκόμενοι στην ενεργό υπηρεσία και κατά την εκτέλεση διατε-

ταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 2935/2001 (Α' 162), απονέμεται τιμητικά με προεδρικό διάταγμα ο βαθμός του Πλωτάρχη Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.), μετά από απόφαση του δευτεροβάθμιου Συμβουλίου Κρίσεων Υπαξιωματικών και Λιμενοφυλάκων, ανεξάρτητα αν ο βαθμός αυτός προβλέπεται ως εν ενεργεία βαθμός για την κατηγορία τους. Το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων συγκαλείται και αποφασίζει εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 300

Ρύθμιση θεμάτων υγειονομικής περίθαλψης των στελεχών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που τελούν σε άδεια άνευ αποδοχών

Τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) που λαμβάνουν άδεια άνευ αποδοχών, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 80/2015 (Α' 153), δικαιούνται πλήρη υγειονομική περίθαλψη, εφόσον καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές τους. Οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται με βάση τις αποδοχές των δικαιούχων πριν από την έναρξη της άδειας και καταβάλλονται εφάπαξ κατά την έναρξή της. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την παροχή ή την αναστολή της ως άνω υγειονομικής περίθαλψης.

Άρθρο 301

Σύσταση Ειδικής Υγειονομικής Επιτροπής με σκοπό τη χορήγηση επιδόματος γυαλιών στα στελέχη Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

1. Στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) συστήνεται τριμελής Υγειονομική Επιτροπή με αρμοδιότητα, κατά παρέκκλιση της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν.δ. 1327/1973 (Α' 16), την έκδοση γνωμάτευσης για τη χορήγηση επιδόματος γυαλιών στα στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.

2. Η Υγειονομική Επιτροπή της παρ. 1 συγκροτείται με απόφαση του Αρχηγού Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και αποτελείται από έναν (1) Αξιωματικό Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., με ειδικότητα Υγειονομικού (ΥΙ), ως Πρόεδρο και δύο (2) Αξιωματικούς Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., με ειδικότητα Υγειονομικού (ΥΙ), ως μέλη με αντίστοιχους αναπληρωματικούς της ίδιας ειδικότητας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας και αναπληρωματικός αυτού από στελέχη του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., που υπηρετούν στην Υπηρεσία Υγειονομικού του Αρχηγείου Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.

Άρθρο 302

Κατασκευές εντός περιοχών δικαιοδοσίας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4504/2017

Στο άρθρο 96 του ν. 4504/2017 (Α' 184), περί κατασκευών εντός περιοχών δικαιοδοσίας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων: α) η παρ. 1 διαρθρώνεται σε περιπτώσεις και τροποποιείται ως προς την προθεσμία

του πρώτου εδαφίου, β) στην παρ. 3 παρατείνεται το χρονικό σημείο καθαίρεσης των κατασκευών, γ) οι αναφορές στη διετή προθεσμία των παρ. 4 και 5 απαλείφονται, και το άρθρο 96 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 96

Κατασκευές εντός περιοχών δικαιοδοσίας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης Λιμένων

1. Οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης Λιμένων, στις περιοχές δικαιοδοσίας των οποίων υφίστανται κατασκευές (σκίαστρα, τέντες, πέργκολες), που υλοποιήθηκαν χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής, οφείλουν μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2023, να εκπονήσουν μελέτες, για την υλοποίηση νέων κατασκευών, με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) αρμονική ένταξη στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, και ως προς το σχεδιασμό αλλά και ως προς τα χρησιμοποιούμενα υλικά,

β) εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης για πεζούς και ΑμεΑ,

γ) εξασφάλιση προϋποθέσεων βιοκλιματικής συμπεριφοράς.

Οι ανωτέρω μελέτες εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα Λιμένων Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, η οποία τεκμαίρεται δοθείσα μετά παρέλευσης τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των μελετών. Σε κατασκευές που εμπίπτουν σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

2. Κάθε νέα κατασκευή υλοποιείται, σύμφωνα με τις εκπονηθείσες μελέτες, μετά τη λήψη των κατά νόμο απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων. Στην περίπτωση αυτή και μόνο για την έκδοση των ανωτέρω αδειών και εγκρίσεων, δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας.

3. Η καθαίρεση των κατασκευών που υλοποιήθηκαν χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής, διενεργείται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023, είτε με ευθύνη του ιδιώτη είτε με μέριμνα των αρμοδίων υπηρεσιών της οικείας Περιφέρειας. Το κόστος των δαπανών της καθαίρεσης των αυθαίρετων κατασκευών βαρύνει τους χρήστες αυτών.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023 είναι δυνατή, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η παραχώρηση της χρήσης του υποκείμενου και παρακείμενου χώρου των κατασκευών της παρ. 1, με απόφαση του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, που κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Στην αίτηση προς τον φορέα για την παραχώρηση του προηγούμενου εδαφίου επισυνάπτεται βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού για τη στατική επάρκεια των υφισταμένων κατασκευών. Στις περιπτώσεις κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων για τη λήψη απόφασης παραχώρησης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

4. Κατά τη διάρκεια της αποκλειστικής προθεσμίας για την καθαίρεση των κατασκευών που υλοποιήθηκαν χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής και, εφόσον το άθροισμα των προστίμων και αποζημιώσεων που επιβλήθηκαν για την ανέγερση ή χρήση τους δεν υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, μη συνυπολογιζομένων τόκων και προσαυξήσεων, αναστέλλεται:

α) η εκτέλεση των πρωτοκόλλων κατεδάφισης και διοικητικής αποβολής και η έκδοση νέων, καθώς και

β) η επιβολή προστίμων και αποζημιώσεων για την ανέγερση ή χρήση των κατασκευών του παρόντος άρθρου, καθώς και η αναγκαστική είσπραξη των ήδη επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων.

γ) Η καθαίρεση των κατασκευών που υλοποιήθηκαν χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και η έκδοση νόμιμης οικοδομικής άδειας για το σύνολο κάθε κατασκευής εντός της αυτής προθεσμίας, επιφέρουν τη διαγραφή των προστίμων που επιβλήθηκαν για την ανέγερση ή τη χρήση τους εφόσον το άθροισμά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, μη συνυπολογιζομένων τόκων και προσαυξήσεων και τη μείωσή τους κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) εφόσον το άθροισμά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ μη συνυπολογιζομένων τόκων και προσαυξήσεων.

Η αποκλειστική προθεσμία της παρούσας παραγράφου αναστέλλει την παραγραφή των απαιτήσεων και δικαιωμάτων του ελληνικού δημοσίου, καθώς και την παραγραφή των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την ανέγερση και χρήση των κατασκευών του παρόντος άρθρου και την αναγκαστική είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων. Κατά τη διάρκεια της αποκλειστικής προθεσμίας του παρόντος άρθρου, αναβάλλονται υποχρεωτικά ποινικές δίκες, που σχετίζονται με την ανέγερση και χρήση των κατασκευών του παρόντος άρθρου, καθώς και την αναγκαστική είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων.

5. Μετά την πάροδο της αποκλειστικής προθεσμίας της παρ. 3, η ύπαρξη αυθαίρετων κατασκευών αποκλείει την καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση της χρήσης χώρων χερσαίας ζώνης λιμένα.».

Άρθρο 303

Δαπάνες δημοπράτησης έργων σε ζώνη λιμένα - Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 18 ν. 2971/2001

Η περ. δ) της παρ. 4 και η περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 2971/2001 (Α' 285), περί ζώνης λιμένα, τροποποιούνται ως προς το ποσό της δαπάνης δημοπράτησης των έργων, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. Επισκευές - επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης σε υφιστάμενους λιμένες και λιμενικές εγκαταστάσεις σε περιοχές δικαιοδοσίας Λιμενικών και Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων εκτελούνται, κατά παρέκκλιση της παρ. 2, κατόπιν απόφασης του διοικητικού τους οργάνου, κοινοποιούμενης στη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύ-

σεων και στην οικεία Λιμενική Αρχή, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιωδών δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φορτοεκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, από-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.), όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης-προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

β) αποσκοπούν στη δημιουργία υποτυπωδών, μικρής έκτασης εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση των διακινούμενων επιβατών και εργαζομένων, όπως ψύκτες νερού, σκιάδια, χημικές τουαλέτες, Α.Τ.Μ. τραπεζών, μηχανήματα αυτόματης έκδοσης εισιτηρίων, εξοπλισμός και σήμανση για τη διακίνηση πεζών και οχημάτων, παρεμβάσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης προσώπων με αναπηρία κ.λπ.,

γ) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

δ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

ε) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα, κατά παρέκκλιση της παρ. 2, υλοποιούνται επίσης σε υφιστάμενους λιμένες ή λιμενικές εγκαταστάσεις:

α) τα έργα της παρ. 4, προϋπολογισμού δαπάνης δημοπράτησής τους άνω των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ πλέον Φ.Π.Α. και μέχρι του ποσού των 100.000 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.,

β) η εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας, με στόχο τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Κώδικα περί Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων ISPS (International Ship and Port Facility Security), του ν. 3622/2007, της Συνθήκης Schengen, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 725/2004, της απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας 4442/20.1.2010 (Β' 479) για τη βελτίωση της ασφάλειας των πλοίων, των λιμενικών εγκαταστάσεων και των λιμένων από παράνομες ενέργειες και των μελετών Σχεδίου Ασφάλειας Λιμενικής Εγκατάστασης (Σ.Α.Λ.Ε.) που έχουν εκπονηθεί με βάση τη μελέτη Αξιολόγησης Λιμενικών Εγκαταστάσεων (Α.Λ.Ε.), όπως κινητές περιφράξεις, εγκατάσταση φυλακίων ελέγχου, τοποθέτηση καμερών παρακολούθησης επί στύλων, προστατευτικές μπάρες και άλλες παρεμβάσεις, με τις οποίες δεν τροποποιούνται

ή αλλοιώνονται τα υφιστάμενα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων και δεν παρακωλύεται η λειτουργία του.».

Άρθρο 304

Δαπάνες μισθοδοσίας έκτακτου ναυτικού προσωπικού για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2022 έως και 22 Φεβρουαρίου 2022

Δαπάνες μισθοδοσίας έκτακτου ναυτικού προσωπικού, ανεξαρτήτως ειδικότητας, το οποίο παρείχε υπηρεσίες από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως και την 22η Φεβρουαρίου 2022 εκκαθαρίζονται και ενταλματοποιούνται εις βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του έτους 2023 του Κεφαλαίου Πλοηγικής Υπηρεσίας, αν οι σχετικές αναλήψεις υποχρέωσης, εκδόθηκαν σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 305

Διόρθωση σφάλματος για την κατάργηση του Ινστιτούτου Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 86 ν. 4926/2022

Η περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 86 του ν. 4926/2022 (Α' 82), περί κατάργησης του άρθρου 32 του ν. 2638/1998 (Α' 204) για το Ινστιτούτο Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας, καταργείται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της.

Άρθρο 306

Δυνατότητα παράτασης του χρονικού διαστήματος της παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4926/2022 - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 70 ν. 4926/2022

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 12 του άρθρου 70 του ν. 4926/2022 (Α' 82), συμπληρώνεται το αντικείμενο της εξουσιοδότησης, προκειμένου να προστεθεί και η δυνατότητα παράτασης του χρονικού διαστήματος της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 4926/2022, περί καταστατικών των Ναυτιλιακών Εταιρειών Πλοίων Αναψυχής, το δεύτερο εδάφιο αναδιατυπώνεται σύμφωνα με την προσθήκη αυτή, και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να παραταθεί το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 71 μέχρι και δύο (2) έτη. Στην περίπτωση έκδοσης της απόφασης για την παρ. 2 του άρθρου 71, η παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3182/2003 (Α' 220) καταργείται με τη λήξη της παράτασης.».

Άρθρο 307

Χαρακτηρισμός πλοίων, πέραν των πλοίων αναψυχής, ως παραδοσιακών - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Ως παραδοσιακό χαρακτηρίζεται κάθε πλοίο υπό ελληνική σημαία, πέραν των πλοίων αναψυχής, το οποίο είναι πρωτότυπο ή ομοίωμα ιστορικού ή παλαιού πλοίου, που έχει κατασκευαστεί κατά το μεγαλύτερο μέρος του από υλικά όμοια με αυτά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του πρωτότυπου και συγκεντρώνει τα κριτήρια της απόφασης χαρακτηρισμού της παρ. 2.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται τα κριτήρια και οι ειδικότερες προδιαγραφές, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι διαδικασίες ελέγχου και εξέτασης των στοιχείων τεκμηρίωσης και κάθε άλλο θέμα σχετικά με τον χαρακτηρισμό πλοίου ως παραδοσιακού.

Άρθρο 308

Σύσταση μητρώου κατασκευαστών, συντηρητών, επισκευαστών ξύλινων παραδοσιακών σκαφών - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Συστήνεται Μητρώο Κατασκευαστών, Συντηρητών, Επισκευαστών Ξύλινων Παραδοσιακών Σκαφών, το οποίο τηρείται στη Διεύθυνση Ναυπηγοεπισκευαστικών Δραστηριοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων

του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Το Μητρώο του πρώτου εδαφίου και οι εκάστοτε τροποποιήσεις του αποστέλλονται προς ενημέρωση στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή στο Μητρώο της παρ. 1.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 309

Έναρξη ισχύος

Με την επιφύλαξη του άρθρου 293, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ
Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ
Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ
Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ